संविधानसभा
गतिविधि-२

वर्ष १, अंक २, २०६८ श्रावण

संरक्षक

सम्माननीय अध्यक्ष श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङ्ग
माननीय उपाध्यक्ष श्री पूर्णकुमारी सुवेदी
माननीय श्री मीना पाण्डे, सभापति नागरिक सम्बन्ध समिति

प्रकाशक मण्डल

मा. श्री नारायणप्रसाद अधिकारी
मा. श्री उमाकान्त शर्मा
मा. श्री केशवप्रसाद मैनाली
मा. श्री देवराज जोशी
मा. श्री पार्वती थापा श्रेष्ठ
मा. श्री पुरुषोत्तम बस्नेत
मा. श्री टिकाराम सुब्बा लेप्चा
मा. श्री प्रकाश पाखिन
मा. श्री राजकिशोर यादव
मा. श्री सावित्रा भूसाल

उपसमितिबाट विशेष आमन्त्रित

मा. श्री बिनोद पहाडी

व्यवस्थापन मण्डल

महासचिव श्री मनोहरप्रसाद भट्टराई
सचिव श्री ठाकुरप्रसाद बराल
श्री धनबहादुर श्रेष्ठ, सचिव, नागरिक सम्बन्ध समिति
सहसचिव श्री मुकुन्दप्रसाद शर्मा, प्रवक्ता
सहसचिव श्री लवप्रसाद गौतम, कार्यव्यवस्था परामर्श समिति
सहसचिव श्री टेकप्रसाद ढुंगाना, कानूनी सल्लाहाकार

संविधानसभा सचिवालय
सिंहदरवार, काठमाडौं
फोनः ०१-४२००११५, फ्याक्सः ०१-४२००२९६
Email: crc@can.gov.np
www.can.gov.np

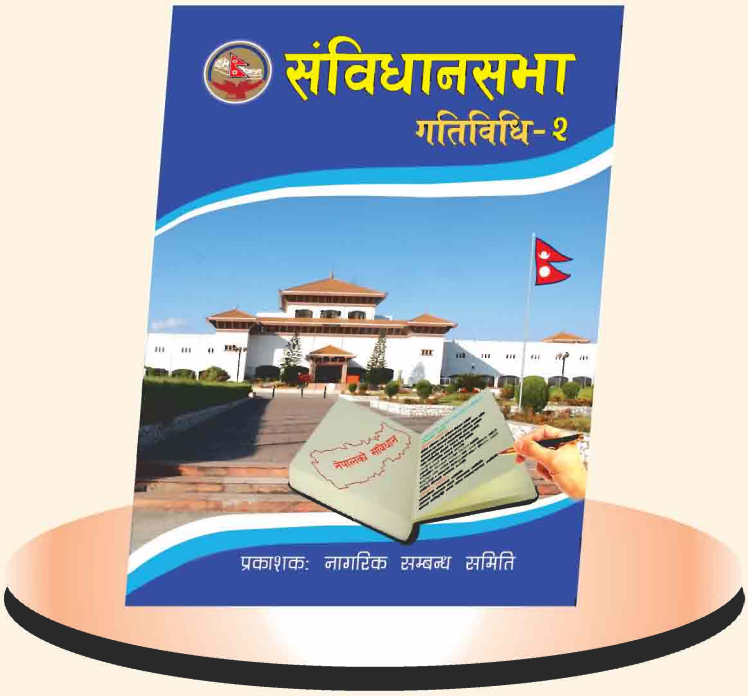

यस भित्र

'विविधतायुक्त नेपाल र नेपाली जनताको प्रष्ट अभिव्यक्तिको परिणाम नै वर्तमान संविधानसभा हो'
-संविधानसभाका अध्यक्ष
९

'महिलालाई जहिलेसुकै पनि सहयोगी भूमिका दिने र कार्यकारी भूमिका महिलाले निर्वाह गर्न सक्दैनन् कि भन्ने भ्रम रहेको मैले देखें'
-संविधानसभाका उपाध्यक्ष
१३

प्रकाशकीय
मन्तव्य
सम्बोधन
अन्तर्वार्ता
संविधानसभामा भएका बैठकको झलक २४
संवैधानिक समिति हालसम्मका बैठक र सो को कार्यसूची ४०
राय सुझाव संकलन सम्बन्धी विवरण ६७

समर्पण

राष्ट्र, राष्ट्रियता र जनताको लागि
जीवन बलिदान दिनुहुने ज्ञात अज्ञात
महान शहीदहरू प्रति

प्रकाशकीय

नागरिक सम्बन्ध समितिले "संविधानसभा गतिविधि" नामक पत्रिकाको दोस्रो अंक प्रकाशन गरिरहेको छ । संविधानसभामा आम नागरिकको सहज पहुँच निर्माण गर्ने र सो को कार्यान्वयन गर्ने, संविधानसभा, संविधान निर्माण प्रकृया र यसको नियमित कृयाकलापबारे प्रभावकारी सूचना सम्प्रेषण गर्ने उद्देश्यका साथ नै पहिलो अंक प्रकाशित भएको करिब डेढ महिनापछि यो अंक प्रकाशित गर्ने जमर्को गरेका छौं ।

२०६८ जेठ १४ गते संविधानसभाको म्याद तीन महिनाको लागि पुनः थप गरिएको यो अवधिमा संविधानसभा अन्तर्गत संविधान निर्माण प्रकृया उत्साहजनक ढङ्गले अगाडि बढ्न सकेको छैन । साथै संविधानसभाको बैठक पनि बस्न नसकेको स्थिति छ । थप गरिएको यो समयावधि भित्र के-के भए त ? अब के हुन बाँकी छ ? यो विषयमा सम्माननीय अध्यक्ष, माननीय उपाध्यक्ष तथा संवैधानिक समितिका माननीय सभापतिका धारणा के-के छन् ? राज्यको पुनर्संरचना, शासकीय स्वरूप र निर्वाचन प्रणालीको विषयमा छलफल कहाँ पुगेको छ ? विवाद समाधान उपसमिति आफ्नो कार्यमा कहाँ पुगेको छ र विवादका बुँदाहरू कति घटेका छन् ? यो गतिविधिमा राख्नुपर्ने विगतमा छुटेका विषयहरू के-के थिए ? आदि महत्वपूर्ण विषयहरू आम नागरिकमा पुऱ्याउने कोशिस यो अंकले गरेको छ ।

पछिल्लो अंकको प्रकाशन पछि मिति २०६८/२/२३ मा बसेको नागरिक सम्बन्ध समितिको बैठकले हामीलाई दोस्रो अंक प्रकाशन गर्ने जिम्मा दिएको थियो । पछिल्लो अंक बाहिर आएपछि माननीय सदस्यहरू तथा विज्ञ र अध्ययन गर्ने नागरिकहरूबाट यो प्रकाशन उपसमितिलाई धन्यवाद, आलोचना र गहन सुझावहरू प्राप्त भए । सर्वप्रथम सुझाव र आलोचना प्रदान गर्नु हुने सबैलाई यो उपसमिति धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छ । साथै आलोचना र सुझावहरू यो अंक प्रकाशन गर्न मार्गदर्शक बनेको कुरा सबैमा स्मरण गराउन चाहन्छु । साथै यो दोस्रो अंकमा भएका कमिकमजोरी र सीमाहरू पनि सशक्त ढङ्गले औंल्याईदिनहुन प्रकाशन उपसमिति अनुरोध गर्दछ ।

यो अंक प्रकाशनको लागि संविधानसभाका सम्माननीय अध्यक्ष सुवासचन्द्र नेम्वाङ्ज्यूको विशेष चासोका साथ छलफल र निर्देशन, त्यस्तै माननीय उपाध्यक्ष पूर्णकुमारी सुवेदीज्यूको सल्लाह र सुझावको विशेष महत्व छ । प्रकाशन उपसमिति सम्माननीय अध्यक्ष र मा० उपाध्यक्ष प्रति विशेष आभार व्यक्त गर्दछ । साथै अघिल्लो अंकमा जस्तै उपसमितिको हरेक बैठकमा उपस्थित भएर विशेष मार्गनिर्देशन गर्नुहुने नागरिक सम्बन्ध समितिका माननीय सभापति मीना पाण्डेज्यू, आमन्त्रित रूपमा भूमिका खेल्नुहुने माननीय विनोद पहाडीज्यू, आफ्नो कार्यमा अहोरात्र खट्ने उपसमितिका मा० सदस्यहरू, संविधानसभाका महासचिव लगायत व्यवस्थापन मण्डल, संविधानसभा नागरिक सम्बन्ध समितिका सचिव धनबहादुर श्रेष्ठ, उपसचिव बालकृष्ण सुवाल, शा.अ. सहजित राई र सचिवालयका अन्य कर्मचारीहरू, सम्पादन र रिपोर्टिङमा सहयोग गर्ने पत्रकार साथीहरू सन्तोष पौडेल, केदार सुवेदी, उज्ज्वल पहाडीका साथै सज्जामा यस सचिवालयका कर्मचारी रविन अधिकारी, कम्प्युटर सहयोगी पिङ्कु मास्के, अञ्जु कंडेल तथा यो प्रकाशनार्थ सहयोग गर्ने इन्टरनेशनल आईडियाका लीना रिक्किला तामाङ, खुसीप्रसाद थारू लगायत यस प्रकाशन कार्यमा प्रत्यक्ष परोक्ष रूपमा सहयोग गर्ने सबैप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

नारायणप्रसाद अधिकारी
(संयोजक)
प्रकाशन उपसमिति
संविधानसभा नागरिक सम्बन्ध समिति

सभापतिको कलम

संविधान र शान्ति प्रक्रियाको अन्तरसम्बन्ध

मा. श्री मीना पाण्डे
सभापति, नागरिक सम्बन्ध समिति

ऐतिहासिक जन आन्दोलनले सार्वभौमसत्ता सम्पन्न बनाएका नेपाली वालिग नागरिकहरूको मतबाट खडा भएको ऐतिहासिक संस्था संविधानसभाले गरेका कामहरूप्रति देशव्यापी जिज्ञासा बढी रहेको छ । अन्तरिम संविधानले दुई वर्षको समय सीमा तोकेकोमा त्यसको पछिल्लो नवौं संशोधनले थपेको तीन महिनाको कार्यकालको सीमाभित्र यो सभा चलिरहेको छ । यो दोस्रो पटक थपिएको म्यादको समय हो । दुई वर्षको पहिलो कार्यकाल प्रक्रियागत रूपले प्रतिक्षाको समय स्वभाविक रूपमा बित्यो भने त्यसपछि थपिएको एकवर्षको कार्यकालको कतिपय गुनासा र प्रतिक्रियाहरू आए । अहिले चलिरहेको समय पनि यही भित्र पर्छ । जनताद्वारा निर्वाचित संस्था भएको हुँदा उनीहरूले संविधानसभालाई आफ्नो स्वामित्वको संस्था मानेर नै यस्ता प्रतिक्रिया आएका हुन् भन्ने प्रष्ट छ । कसैले पनि आफ्नो स्वामित्व नभएको संस्थाप्रति क्रिया-प्रतिक्रिया जनाउँदैनन् । त्यसकारण पनि आम नागरिकको प्रतिक्षालाई सभाले गम्भिरताकासाथ लिनुपर्छ ।

संविधानसभामा बितेको समयमा के भए र तत्काल के हुँदैछ भन्ने यसले आन्तरिक रूपमा गरेका कामहरूको विवरण पर्याप्त मात्रामा आम नागरिक बीच पुऱ्याउन नसक्दापनि यो स्थिति आएको हुनुपर्छ । त्यसकारण संविधानसभा भित्र के गरिदै छन् र कस्ता कस्ता चरणहरूमा कस्ता कस्ता कार्यहरू सम्पन्न भए भन्ने नियमित रूपले सामग्रीहरू प्रस्तुत हुन सक्यो भने यो सभा र यसका सदस्यहरू तथा निकायहरू सक्रिय रहेका छन् भन्ने सन्देश जाने स्थिति बन्दछ । संविधानसभाको यो समितिले गरेको संविधानसभा गतिविधि प्रकाशनको शुरूवात आम नागरिक र सभाबीच काम कार्यवाहीहरूको जानकारीको दुरी घटाउनु नै हो । यो गतिविधिको दोस्रो अङ्क यही परिप्रेक्ष्यमा आएको छ । यो अङ्क प्रकाशित भएपछि सभाले यो बेलासम्म के कस्ता कामहरू सम्पन्न गरेछ र अव संविधान निर्माण क्रममा कति कुरा बाँकी रहेछन् भन्ने बुझ्न सहज हुने अपेक्षा गर्न सकिन्छ । सभाका सदस्यहरूको भनाई काम नभएको होइन भन्ने र नागरिकहरूको भनाई काम भएको छैन भन्ने जस्ता प्रश्न र प्रत्युत्तर भई रहेका थिए र छन् । त्यसमा यो प्रकाशनले ठोस उत्तर दिने मान्न सकिन्छ । दोस्रो प्रकाशनका विषय र सामग्रीहरू यसैका सेरोफेरोमा छन् ।

संविधान निर्माणको काम आफै एक्लो विषय नभएर शान्ति प्रक्रियासँग पुरै सापेक्ष रहेको अव छर्लङ्ग भई सकेको छ । पहिलो वर्ष पनि संविधानसभाका तालिकाहरू निर्माण हुँदै र त्यस भित्र गर्नुपर्ने काम सम्पन्न हुन नसकी पटक पटक त्यसलाई संशोधन गर्नु परेको थियो । एउटा विशेष परिस्थितिमा संविधान संशोधन गरी एक वर्षको म्याद थपियो । थपिएको त्यो एक वर्ष त झन् संविधान निर्माणका लागि चाहिने तत्परता पनि सेलाएको अवस्थामा रह्यो । त्यसपछि तीन महिनाको समय थपियो, यी पंक्ति लेखिएका बेलासम्म त्यो समयको समेत दुई तिहाई भन्दा बढी भाग संविधान निर्माणमा लाग्दै नलागी बित्यो । यसको अर्थ हो शान्ति र संविधान भन्दै आइएकोमा शान्ति प्रक्रिया पहिलो कुरा रहेछ भन्ने पुष्टि हुनु । अघिल्लो र पछिल्लो जेठ १४ मा म्याद थपिदा भएका तीन बुँदे र ५ बुँदे सम्झौताहरूको पहिलो बुँदामा शान्ति प्रक्रिया टुङ्गोमा लाग्नु पर्ने र लगाईने भन्ने प्रतिबद्धताहरू व्यक्त हुनुले पनि यही बुझाउँदछ । यो नियमित प्रक्रियाको दुई वर्षमा किन तालिका बदलीरहनु परेछ भन्ने दृष्टान्त पनि हो । पछिल्लो समय म्याद थप्दाको सम्झौता जसलाई सिङ्गो संसदले आफ्नो स्वामित्वमा लियो र त्यसको अनुगमन पनि गरिरहेको छ । त्यसमा संविधान भन्दा शान्ति प्रक्रियाको महत्व उल्लेख भएको छ र यो पूरा गर्नका लागि भनी तीन महिनाको समय थपिएको भन्ने स्पष्ट पारेको छ । तीन महिना समय थप्दाको पाँच बुँदे सहमतिले संविधानलाई दोस्रो ठाउँमा राखेको छ । संविधान आफ्नो ठाउँमा छ तर त्यो भन्दा आम नागरिकले अत्यधिक चासो लिएको विषय हो शान्ति प्रक्रिया । यसमा नागरिकहरूका दैनिक जीविकोपार्जनका विषय समेत जोडिएको हुँदा संविधानका नाममा उनीहरूले गरेको प्रतिक्षा र त्यो नहुँदा व्यक्त गरेका आक्रोश शान्ति प्रक्रिया टुङ्गो नलाग्नुसँग सम्बन्धित रहेको भन्ने बुझ्नु पर्छ । तर शान्ति प्रक्रियाका लागि भनी संविधानसभाको म्याद थपियो र थपिएको म्याद पनि दलहरूले आफ्ना प्रतिबद्धता प्रति इमान्दारीता नदेखाउँदा खेर गईरहेको अवस्था अहिले छ । संविधान समयमै निर्माण हुन किन सकेन भन्ने प्रश्नको सरल उत्तरमा त्यसको कारण भनी शान्ति प्रक्रिया टुङ्गोमा नपुग्नु हो भन्ने सरल उत्तर आउँछ । यो विववरणले शान्ति प्रक्रियामा दलहरू संवेदनशील नहुञ्जेल संविधान निर्माणको कार्यले गति लिने स्थिति बन्ने रहेनछ भन्ने बुझ्नु पर्छ । शान्ति र संविधान अलग विषय थिए भन्ने जेठ १४ गते संविधानसभाका लागि त्यसलाई प्राथमिकता दिएर म्याद थपिन्थ्यो होला । संविधानसभाका यी प्रकाशनहरूले संविधान निर्माणको काम कहाँ पुगेको छ भन्ने त बताउँछन् तर शान्ति प्रक्रियाका बारे भने सभाका निकायसँग कुनै उत्तर छैन । यसको जवाफ सम्झौताकर्ता दलहरूले दिनुपर्छ । उल्लेखित परिप्रेक्ष्यमा शान्ति र संविधान जोडिएका विषय भएकाले संविधान निर्माणमा पनि असर परेको स्पष्ट हुन आउँछ । हुनत संविधान निर्माणका प्रक्रिया र विषयका मूल विषयमा पनि फरक भएको तथ्य आफै बोल्दछ । अबको प्रतिक्षा भनेको संविधान भन्दा प्राथमिकतामा परेको शान्ति प्रक्रिया कहाँ पुग्यो भन्नेमा केन्द्रित रहेको छ । जिम्मेवार दलहरूले नै यसको उत्तर दिनु पर्छ र दिनेछन् भन्ने अपेक्षाका साथ संविधानसभाको गतिविधि समेटिएको यो दोस्रो प्रकाशन यहाँहरू समक्ष आएको छ ।

यसरी दोश्रो प्रकाशन गर्ने अवसरलाई प्रेरणा दिने सम्माननीय अध्यक्षज्यू, माननीय उपाध्यक्षज्यू, नागरिक सम्वन्ध समितिका माननीय सदस्यज्यूहरू प्रकाशन उप-समितिका संयोजक लगायत सवै सदस्यहरूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । त्यस्तै सचिवालयका तर्फबाट सहयोग गर्नुहुने व्यवस्थापन मण्डलका सदस्यहरू, समितिका सचिव एवं आवद्ध सवै कर्मचारीहरू, प्रकाशन कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने इन्टरनेशनल आइडियाका लीना रिक्किला तामाङ र खुशीप्रसाद थारू प्रति पनि धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु । साथै प्रकाशन सन्दर्भमा व्यवसायिक प्रत्रकारहरू केदार सुवेदी, सन्तोष पौडेल र उज्जल पहाडी लगायत सबैमा धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

संविधानसभा नागरिक सम्बन्ध समितिका माननीय सभापति, सम्माननीय अध्यक्ष र माननीय उपाध्यक्ष

नागरिक सम्बन्ध समिति अन्तर्गत गठित प्रकाशन उपसमितिका माननीय सदस्यहरू साथमा समिति सभापति एवं सचिव

संविधानसभा सचिवालयका पदाधिकारी एवं व्यवस्थापन मण्डलका सदस्यहरू

२०६५ साल जेठ १५ गते बसेको संविधानसभाको पहिलो बैठकमा तत्कालिन सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री गिरिजाप्रसाद कोइरालाले गर्नु भएको सम्बोधन

"सम्माननीय अध्यक्षज्यू, मा० सदस्यहरू संविधानसभाको बैठकलाई सम्बोधन गर्दै हाम्रा अगाडि जिम्मेवारीहरू धेरै रहेका छन् । शहिदको सपना, सिउँदो पुछिएका महिलाको जिम्मेवारी पूरा गर्नु छ, तसर्थ राजनैतिक दलहरू बीच सहमति निर्माण गरी आपसी विश्वास र एकताको आधारमा अगाडि बढ्न सके राष्ट्र निर्माणमा जुट्न सक्ने छौं भन्नुभयो ।

सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री गिरिजाप्रसाद कोइरालाका तर्फबाट सम्माननीय प्रधानमन्त्रीको वक्तव्य वाचन गर्नुहुँदै मा० शान्ति तथा पुनः निर्माण मन्त्री श्री रामचन्द्र पौडेलले संविधानसभाको निर्वाचन सम्पन्न भई मुलुक नयाँ युगमा प्रवेश गर्न लागेको यस ऐतिहासिक क्षणमा म सर्वप्रथम जनाधिकार लोकतन्त्र र मुलुकको शान्ति तथा अग्रगमनको लागि जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरूको संस्मरण गर्दै उहाँहरू सबैमा भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु भन्नुभयो ।

> "हामी नेपाली जनता सम्पूर्ण रूपले सार्वभौमसत्ता सम्पन्न हुन पुग्दैछौं । जनताको सम्प्रभुता माथि अव कतैबाट पनि कुनै व्यवधान रहने छैन भनेर मैले विश्वास लिएको छु ।"

वाचनः आफ्नो संविधान आफूले लेख्ने नेपाली जनताको करिब ६ दशक लामो चाहना यथार्थमा परिणत गर्ने माध्यमको रूपमा रहेको संविधानसभाको बैठक प्रारम्भ हुँदैछ । यो ऐतिहासिक क्षणमा गौरवपूर्ण एवं गहन जिम्मेवारीका साथ यस सभामा प्रवेश गर्नु भएका सम्पूर्ण मा० सदस्यहरूलाई बधाई दिन चाहन्छु । साथै संविधानसभाको चुनाव सम्पन्न गर्न पुऱ्याउनु भएको सहयोगको लागि सम्पूर्ण नेपाली दिदी बहिनी, दाजु भाइ, हाम्रा शुभेच्छुक मित्र राष्ट्र, दातृ निकाय, राष्ट्रसेवक र अन्य सहयोगी सबैलाई मेरो

व्यक्तिगत तथा नेपाल सरकारको तर्फबाट हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । मुलुकमा शुरू भएको शान्ति प्रकृया अव तार्किक निष्कर्षमा पुग्ने चरणमा प्रवेश गरेको छ । हालै सम्पन्न संविधानसभाको निर्वाचनको माध्यमबाट मुलुकका सबै क्षेत्र, जाती, वर्ग, लिंग, समुदायको प्रतिनिधित्व संविधान निर्माणको लागि सुनिश्चित गर्न हामी सक्षम बनेका छौं । हाम्रो यो सभा समावेशीकरणको नियुक्ती विश्वव्यापी उदाहरणीय भएकोमा गर्व अनुभूति गरेको छु । हामी सबैको साझा प्रयास र सहकार्यले यस ऐतिहासिक घडीसम्म आई पुगेका छौं । राजनैतिक, आर्थिक, सामाजिक रूपान्तरणको अभूतपूर्व संघारमा उभिएको मुलुकमा यस सभाको बैठकबाट नयाँ युगको शुरूवात हुनेछ । जनताको अभिमतबाट निर्मित यस सभाको यसै बैठकबाट जनचाहना बमोजिम राजतन्त्रको अन्त्य गरी मुलुकमा गणतन्त्र स्थापना हुनेछ र हामी नेपाली जनता सम्पूर्ण रूपले सार्वभौमसत्ता सम्पन्न हुन पुग्दैछौं । जनताको सम्प्रभुता माथि अव कतैबाट पनि कुनै व्यवधान रहने छैन भनेर मैले विश्वास लिएको छु । हाम्रा आजका चिन्तन निर्णय र कार्यशैलीले मुलुकलाई सुदुर भविष्यसम्म प्रभावित गर्नेछ । तसर्थ आजको यस सम्बेदनशील घडीमा हामी सबै अझ बढी जवाफदेही र संयमित हुन जरूरी छ । विगतका अनेक जटिलता र अन्तर्द्वन्दहरूलाई चिर्दै हामी सहमति र सहकार्यको संस्कृति अनुशरण गरी आज यस चरणमा आई पुगेका छौं । सहमति र सहकार्यको आधारमा नै नयाँ नेपालको क्षितिज उद्घाटित हुने कुरा मैले पटक पटक भन्दै आएको पनि छु । तसर्थ बहुदलीय लोकतान्त्रिक प्रतिस्पर्धाको बीचमा पनि सहमति, समझदारी र सहकार्यको संस्कृतिलाई नयाँ संविधान नबनेसम्म मात्र होइन मुलुकमा दरिलो लोकतान्त्रिक राजनीतिक पद्धति स्थापित नभएसम्म निरन्तरता दिनु पर्ने कुरालाई म यहाँहरू समक्ष पुनः एकपटक दोहोऱ्याउन चाहन्छु । देशमा विद्यमान गरिबी, अशिक्षा, पछौटेपनको अन्त्य गरी मुलुकलाई आर्थिक सम्बृद्धि एवं समन्वयको दिशामा छिटो अघि बढाउन समेत साझा दृष्टिकोण एवं राजनैतिक सहमति र कटिबद्धताको आवश्यकता छ । संविधानसभाको गठन सँगै मुलुकमा हालसम्म थाँती रहेका सम्पूर्ण राजनीतिक समस्याको समाधान खोज्ने संवैधानिक मार्ग प्रसस्त भएको छ । अव मुलुकमा हत्या, हिंसा र आतंक पूर्णतया बन्द हुनु पर्दछ र हामी सबैको ध्यान मुलुकमा शान्ति सुव्यवस्था कायम गरी मानव अधिकार र लोकतन्त्रको सुदृढिकरणमा केन्द्रित हुनु पर्दछ । त्यसै अनुरूप मुलुकको राष्ट्रियता, अखण्डता र सार्वभौमसत्ता माथि कुनै आँच नपुग्नेगरी मुलुकका सबै वर्ग, लिंग, क्षेत्र, भाषाभाषी र जनजातिको उन्नति र प्रगतिलाई सुनिश्चित गर्ने गरी संविधानसभाले मुलुकमा लोकतान्त्रिक, बहुलवादी, राजनैतिक ढाँचा निर्माण गर्ने कुरामा म आशावादी छु ।

लोकतन्त्रको स्थापना, सम्बर्द्धन र क्रियाशीलताका लागि आफ्नो अधिकांश राजनीतिक जीवन खर्चिएको मेरो लागि कानूनी राज्य र लोकतान्त्रिक शासन प्रणाली बाहेकको कुनै कल्पना पनि हुन सक्दैन । विधिको शासन, मानव अधिकार, बहुदलीय प्रतिस्पर्धा एवं उदार राजनीतिक मूल्य र मान्यतामा आधारित शासन पद्धतिको विकल्प छैन । आजको विश्व परिवेश एवं हाम्रो आफ्नै अनुभवले यसलाई पुष्टि गरी सकेको छ । अव हाम्रा वचनबद्धतालाई मूर्त रूप दिने समय आएको छ । यस क्रममा विगत द्वन्द कालका अवशेषहरूको पूर्ण समाप्तिका लागि हामी थप प्रयत्नशील रहनु जरूरी छ । हामीले विगतमा गरेका सम्झौता, सहमति एवं समझदारीको कार्यान्वयन पनि हामी सबैको साझा जिम्मेवारी हो । संविधानसभाको निर्वाचन परिणामलाई ध्यानमा राखी सबभन्दा ठूलो राजनीतिक दलको रूपमा देखिएको एकिकृत नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी, माओवादीलाई संवैधानिक प्रावधान अनुरूप सहमति कायम गरी नयाँ सरकार गठन गर्न समेत मैले आह्वान गरी सकेकोतर्फ पनि मा० सदस्यहरूलाई स्मरण गराउन चाहन्छु ।

अन्त्यमा, यथाशिघ्र नयाँ संविधानको निर्माण गरी मुलुकलाई शान्ति, आर्थिक समुन्नति, न्याय र अग्रगमनको मार्गमा अघि बढाउनु तथा लोकतान्त्रिक र बहुलवादी शासन व्यवस्थालाई सुनिश्चित गर्न हामी सबैलाई सफलता मिलोस् भन्ने कामनाका साथ नयाँ संविधान निर्माणको दौरानमा यहाँहरू सबैलाई सफलता मिलोस् भन्ने कामनाको साथ नयाँ संविधान निर्माणको दौरानमा यहाँहरू सबैबाट क्रियाशिल सहभागिताको अपेक्षा गर्दछु ।" ■

संविधानसभाको पहिलो बैठकबाट पारित गणतन्त्रको कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धी प्रस्ताव

"नेपाली जनताले २००७ साल पहिलेदेखि पटक-पटक गर्दै आएका ऐतिहासिक संघर्ष, क्रान्ति र जन-आन्दोलन मार्फत अभिव्यक्त जनादेशको सम्मान गर्दै, प्राप्त उपलब्धिहरूलाई संस्थागत गर्न, राजनीतिक दलहरूका बीच भएको सहमति तथा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १५९ (२) अनुरूप इतिहासले सुम्पेको अभिभारालाई आत्मसात् गर्दै नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद् गणतन्त्रको कार्यान्वयनका लागि संविधानसभाको पहिलो बैठकमा निम्न बमोजिमको प्रस्ताव प्रस्तुत गर्दछ :–

१. सार्वभौमसत्ता र राजकीय सत्ता नेपाली जनतामा निहित रही स्वतन्त्र, अविभाज्य, सार्वभौमसत्ता सम्पन्न, धर्म निरपेक्ष, समावेशी नेपाल आजैका मितिदेखि एक संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रमा विधिवत् परिणत भएको संविधान सभाको यो पहिलो बैठक घोषणा गर्दछ ।

२. मुलुकमा विधिवत् लोकतान्त्रिक गणतन्त्र कार्यान्वयन भएकोले यससँग बाझिने सबै संवैधानिक प्रावधान, कानुन र प्रशासनिक व्यवस्था आजैका मितिदेखि बाझिएको हदसम्म खारेज भएको मानिने छ । यो घोषणा पारित हुनु भन्दा तत्काल अघि प्रचलित कानुन, परम्परा, रीति, सामाजिक तथा सांस्कृतिक व्यवहार एवं अभ्यासमा रहेका तत्कालिन राजा र निजका परिवारका सदस्यलाई आम नेपाली नागरिकलाई भन्दा भिन्न रूपमा प्राप्त सम्पूर्ण अधिकार, सुविधा, हैसियत तथा उपाधि स्वतः अन्त्य हुनेछ ।

३. नेपाल संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रमा विधिवत घोषित भएको अवस्थामा राष्ट्रपतिको व्यवस्था लगायतका अत्यावश्यक प्रावधानलाई संवैधानिक रूपमा संशोधन गर्न नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ मा आवश्यक संशोधन विधेयक पेश गरिएको छ । राष्ट्रपतिको निर्वाचन प्रणाली लगायत अन्य आवश्यक विषयमा संविधान संशोधन सम्बन्धी अर्को विधेयक पेश गरिने छ ।

४. नेपाल संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र विधिवत प्रवेश गरी नयाँ युग आरम्भ भएको ऐतिहासिक अवसरमा यो बैठक सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरू प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछ । यस अवसरमा सम्पूर्ण नेपाली जनतालाई हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दै आज र अब उपरान्त प्रत्येक सालको जेठ १५ गते गणतन्त्र दिवसलाई हर्षोल्लासपूर्ण वातावरणमा व्यापक रूपमा विधिवत कार्यक्रमका साथ मनाउन देश भित्र र बाहिर रहनु भएका सम्पूर्ण नेपालीहरूमा यो बैठक हार्दिक आह्वान गर्दछ ।

५. नेपालमा लोकतान्त्रिक गणतन्त्र कार्यान्वयन भई सकेको सन्दर्भमा नारायणहिटी दरबार परिसर तथा यस भित्र रहेको सम्पूर्ण सम्पदालाई ऐतिहासिक संग्रहालय लगायत राष्ट्रिय हितमा उपयोग गर्न नेपाल सरकारले आवश्यक व्यवस्था मिलाउने छ ।

संविधानसभाबाट पारित र प्रमाणिकरण मितिः २०६५/०२/१५/०४

२०६८ जेठ १४ गतेपछि नागरिक सम्बन्ध समितिको कार्य प्रगति विवरणहरू

०६८/२/१४	संविधान सभाका सम्माननीय अध्यक्षज्यूबाट नागरिक सम्बन्ध समितिबाट प्रकाशन गरिएको संविधानसभा गतिविधि नामक पत्रिकाको अन्तराष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र नयाँ वानेश्वरमा भव्य रूपमा विमोचन कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो ।
०६८/२/२०	संविधानसभा गतिविधि पत्रिकाको विषयमा समिक्षा गरी प्राप्त भएका सुझावहरू समेतलाई आगामी अंकमा समेट्ने निर्णय गऱ्यो ।
०६८/२/२३	नागरिक सम्बन्ध समितिको पूर्ण बैठकले प्रकाशन उपसमितिमा मा० उमाकान्त शर्मा, मा० पुरूषोत्तम बस्नेत र मा० सावित्रा भुसाललाई थप गर्ने र अनुगमन उपसमितिमा मा० श्री किरणकुमार राई र मा० ललिता किङरिङ मगरलाई थप गर्ने निर्णय ।
०६८/३/२२	संविधानसभा गतिविधि-२ मा प्रकाशन गरिने सामग्रीहरू र यस समिति अन्तर्गत गठित अनुगमन उपसमितिबाट अनुगमन सम्बन्धी भएका कार्यहरूको बारेमा जानकारी गराइयो ।

"विविधतायुक्त नेपाल र नेपाली जनताको प्रष्ट अभिव्यक्तिको परिणाम नै वर्तमान संविधानसभा हो"

- सम्माननीय अध्यक्ष सुवासचन्द्र नेम्वाङ्ग, संविधानसभा

अन्तर्वार्ता

⇨ ऐतिहासिक संविधानसभाको अध्यक्षको जिम्मेवारी बहन गर्दाखेरीको अनुभूति कस्तो पाउनु भएको छ ?

नेपाली जनताको आफ्नो लागि आफै संविधान बनाउने चाहना २००७ सालकै हाराहारीमा अभिव्यक्त भएको हो । २००७ साल पहिलेदेखि आजसम्मका क्रान्ति र आन्दोलनबाट प्राप्त उपलब्धिहरूलाई नेपालको अन्तरिम संविधान अनुसार संविधानसभाद्वारा बन्ने नयाँ संविधानले मात्र संस्थागत गर्न सक्छ । यस्तो ऐतिहासिक संविधानसभाको अध्यक्षको जिम्मेवारी मेरो लागि गर्वको विषय हो र देश तथा जनताप्रति गम्भिर उत्तरदायित्व महशुस गर्दै म निरन्तर कृयाशील छु ।

⇨ नेपालको संविधानसभाका मौलिकताहरू के के हुन् ?

व्यवस्थापिका संसद समेतको जिम्मेवारी पाएको संविधानसभा मुलुकमा रहेको सवै प्रकारका विविधताको राम्रो प्रतिनिधित्व भएको सवै दृष्टिकोणले समावेशी छ । लामो समय शसस्त्र द्वन्दमा रहेको राजनीतिक दल, संसदीय राजनीतिमा रहेका दलहरू, मधेश आन्दोलन पश्चात् स्थापित दलहरू र पंचायती राजनीतिमा सहभागीहरू समेत सवै संविधानसभामा उपस्थित छन् । अपवादलाई छोडेर हिमाल, पहाड र मधेशका सवै जाती, भाषा, धर्म तथा संस्कृतिको प्रतिनिधित्व संविधान सभामा छ । महिलाहरूको ३३ प्रतिशत उपस्थिति छ । यसरी जातीय, भाषिक, लैङ्गिक र क्षेत्रीय सवै दृष्टिकोणले समावेशी संविधानसभाले शुन्यबाट शुरू गरेर तलबाट माथी जाने पद्धतिमा आधारित प्रकृया वमोजिम संविधान निर्माण गरिरहेको छ । जनताद्वारा प्रत्यक्ष निर्वाचित संस्थाको रूपमा मूलभूत सिद्धान्तको पूर्व निर्धारण नगरिएको अवस्थामा निशर्त कार्यादेशको आधारमा संविधानसभा कृयाशील छ र जनताको सहभागितालाई केन्द्रविन्दुमा राखिएको कार्यविधी यसले ग्रहण गरेको छ । नेपालको

संविधानसभाका उल्लेखित मौलिकताहरू एकदमै प्रष्ट छन् भन्ने मलाई लाग्छ ।

⇨ संविधानसभामा मा. सदस्यहरूको भूमिका कस्तो पाउनुभयो ?

विविधतायुक्त नेपाल र नेपाली जनताको प्रष्ट अभिव्यक्तिको परिणाम नै वर्तमान संविधानसभा हो । थुप्रै अप्ठ्यारा र चूनौतीको वावजुद संविधान निर्माणको आधार तयार भएको छ । संविधान निर्माणमा दलहरू केन्द्रित हुने हो भने संविधान वन्ने अवस्था छ । यो स्थिति माननीय सदस्यहरूको कृयाशीलताको नै परिणाम हो । म माननीय सदस्यहरूको भूमिकाबाट सन्तुष्ट छु ।

⇨ संविधान निर्माणमा स्वतन्त्र भूमिका निर्वाह गर्न नपाएको मा. सदस्यहरूको गुनासो सुनिन्छ, यथार्यता के हो ?

संविधान सभाको सम्पूर्ण प्रकृयामा दलहरूको सहभागिता र कृयाशीलता छ । संविधानसभाका समितिहरूको गठन नै दलीय आधारमा हुने व्यवस्था छ र सोही अनुरूप भएका पनि छन् । संविधान निर्माणको अन्तिम चरणमा संविधानको प्रस्तावित व्यवस्था सम्वन्धमा सर्वसम्मति कायम गर्न संविधान सभामा प्रतिनिधित्व गर्ने राजनीतिक दलका संसदीय दलका नेताहरूको परामर्शलाई अन्तरिम संविधानले नै वाध्यात्मक संयन्त्रको रूपमा परिकल्पना गरेको छ । तर उल्लेखित दलीय भूमिकाको अर्थ संविधानसभा सदस्यहरूको भूमिका नरहेको भन्ने होइन । यथार्थमा संविधानसभाको समिति देखि पूर्ण वैठकसम्म दलहरूले संविधानसभा सदस्य मार्फत नै आफ्नो पहल र कृयाशीलतालाई स्थापित गरिरहेका हुन्छन् । तसर्थ यसलाई पनि सापेक्षतामा हेर्नुपर्छ भन्ने लाग्छ ।

संविधान निर्माणको प्रकृयामा जनताको प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष सहभागिताको व्यवस्था गर्दै एकिकृत मस्यौदा तयार हुनु अगाडी र पछाडी गरी दुई पटक प्रत्यक्ष रुपमा जनतामा जनमतको लागि जाने व्यवस्था गरिएको छ । तसर्थ नेपालको संविधान निर्माणको प्रकृया तुलनात्मक रुपमा वढी सहभागितामुलक छ ।

⇨ संविधानसभाले तोकिएको समय भित्र संविधान जारी गर्न नसक्नुको कारणहरू के के हुन् ?

दक्षिण अफ्रिका जस्तो नेपालमा सविधानका मूलभुत सिद्धान्त पूर्व निर्धारण गरिएन । पूर्व सिद्धान्त तय नगरी संविधानसभालाई सःशर्त नवनाउन दलहरू सहमत भए । तर नेपालको अन्तरिम संविधानले संविधान निर्माणको कार्य सम्पन्न गर्न प्रारम्भमा २ वर्षको कार्यावधी भने तोक्ने काम गरेको छ।

संविधान निर्माणको सन्दर्भमा धेरै महत्वपूर्ण कार्य सम्पन्न गर्दा गर्दै पनि पहिलो २ वर्ष कार्यावधीको अन्तिम केही महिना बाँकी रहँदा शान्ति प्रकृया र सरकार वनाउने विषयमा दलहरू वीच उत्पन्न विवाद उत्कर्षमा पुग्दा संविधान निर्माणको प्रकृया पूर्णतः अवरूद्ध वन्न पुग्यो । संविधानसभाको २०६७।४।२ गते वसेको वैठकमा शान्ति प्रकृयामा संविधानसभाको कुनै जिम्मेवारी नरही सरकारमा रहेको, संविधान निर्माण शान्ति प्रकृयाको निष्कर्षको रूपमा रहेको तर शान्ति प्रकृयालाई सार्थक टुङ्गोमा पुऱ्याउने कार्य अपेक्षित रूपमा अगाडि नबढेको, दलहरू वीचको आपसी सम्वन्धमा उतार चढाव आइरहनु , व्यवस्थापिका संसदमा देखा पर्ने राजनीतिक अवरोधले अप्रत्यक्ष रूपमा संविधान निर्माणलाई प्रभावित तुल्याउनु, संविधान निर्माणले पहिलो प्राथमिकता प्राप्त गर्न नसक्नु र भावी संविधानको आधारभूत सिद्धान्तमा पूर्व सहमति नहुनु जस्ता विविध कारणले समयमा संविधान निर्माणको कार्य सम्पन्न हुन नसकेको यथार्थ प्रस्तुत भएको थियो ।

त्यस पश्चात् अहिलेसम्मका घटनाक्रमहरू र स्वयं दलहरूको अभिव्यक्तिहरू प्रष्ट छ । मूल समस्या संविधानको विषयमा छैन । संविधानको सन्दर्भमा देखिएका विमतीका ३ वटा विषयहरू शासकीय स्वरूप, निर्वाचन प्रणाली र राज्यको पुनसंरचनालाई पनि निष्कर्षमा पुऱ्याउन सकिने आधारहरू देखिएका छन् । तर शान्ति प्रकृया, राष्ट्रिय सहमतीको सरकार लगायतका विषयमा दलहरू वीच देखिएको विवादको कारण विवाद समाधान उपसमितिको वैठक सम्म दलहरूले अगाडि वढाई रहेका छैनन् ।

तसर्थ जहाँ समस्या छ त्यही केन्द्रित हौं । विरामीको ठीक पहिचान गरी उपचार गरौं भन्ने मेरो आग्रह छ । पछिल्लो समयमा दलहरू राष्ट्रिय सहमती कायम गर्न निरन्तर संवादमा जुटिरहेका छन् र ठीक दिशातर्फ उन्मुख छन् । आवश्यकता सकारात्मक परिणामको हो ।

⇨ संविधान नबन्नुको दोष मा. सदस्यहरूलाई लगाउदै कतिपय अवस्थामा मा. सदस्यहरू माथि दुर्व्यवहार भएका छन्, त्यो आरोप र आक्रोसलाई तपाईले कसरी लिनु भएको छ ?

संविधानसभा मार्फत संविधान वनाउने विषय तुलनात्मक रूपमा जटिल, खर्चिलो र समय लिने खालको हुन्छ । यो संविधानसभाले वनाउने संविधानले २००७ साल पहिलेदेखि अहिलेसम्मका क्रान्ति र आन्दोलनका उपलब्धीहरूलाई संस्थागत गर्नुपर्ने जिम्मेवारी छ । संविधानसभाको राजनीतिक लगायत प्रत्येक दृष्टिकोणले विविधतायुक्त उपस्थितिले यो यथार्थलाई प्रष्ट्याउँछ ।

पहिलो पटक देशलाई संघात्मक, लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक, प्रत्येक हिसावले समावेशी र धर्मनिरपेक्ष घोषणा गरिएको छ । २००७ साल अगाडि देखि अहिलेसम्मका सवै आन्दोलन र क्रान्तिलाई सम्वोधन गर्दै उल्लेखित ऐतिहासिक उपलब्धीहरूलाई संस्थागत गर्नु छ र यो कार्य संविधानसभाको जटिल प्रकृया मार्फत सम्पन्न गर्नुछ ।

संविधानसभा र माननीय सदस्यहरूले यो जिम्मेवारी पूरा गरेका छन् । संविधान निर्माणको आधार तयार भएको छ । तर माथि उल्लेख भए भै अन्य कतिपय कारणले संविधान निर्माणको आधार तयार हुँदा हुँदै पनि संविधान निर्माणको कार्य पूरा हुन सकेको छैन । यो तथ्य संविधानसभाप्रति ठूलो अपेक्षा राखेका सामान्य जनतालाई बुझाउन सकिएको छैन । दलहरूको यसतर्फ पर्याप्त ध्यान गएको छैन । तसर्थ माननीय सदस्यहरूलाई संविधान नवन्नुको लागि दोष दिएर दुर्व्यवहार गर्नु उपयुक्त हुन्न ।

⇨ समय र प्रक्रियाका हिसावले विश्वका अन्य मुलुकमा संविधान निर्माणका अनुभवहरूलाई नेपालमा भइरहेको गतिविधिसंग कसरी जोडेर हेर्न सकिएला ?

संविधान निर्माणको प्रकृयामा जनताको प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष सहभागिताको व्यवस्था गर्दै एकिकृत मस्यौदा तयार हुनु अगाडि र पछाडि गरी दुई पटक प्रत्यक्ष रूपमा जनतामा जनमतको लागि जाने व्यवस्था गरिएको छ । तसर्थ नेपालको संविधान निर्माणको प्रकृया तुलनात्मक रूपमा वढी सहभागितामुलक छ ।

विश्वका मुलुकहरूको अनुभव हेर्दा संविधान निर्माणको निश्चित समयावधी तोक्ने र नतोक्ने दुवै अभ्यास रहेको पाइन्छ । प्रस्तुत सन्दर्भमा, मूलभूत सिद्धान्तको पूर्व निर्धारण भएका देशमा मात्र संविधान निर्माणको निश्चित समयावधी तोक्न सकिने र समयावधी भित्र कार्य सम्पन्न गर्न सकिने दक्षिण अफ्रिकाको उदाहरण छ । मूलभूत सिद्धान्त तय नगरिएका देशमा समयावधी निर्धारण गरे पनि सो सम्पन्न गर्न अप्ठ्यारो हुने पाकिस्तान र वोलिभिया जस्ता देशहरूको समेत उदाहरण छ ।

⇨ संविधानसभामा सशस्त्र द्वन्द, शान्ति प्रक्रिया र अन्य विभिन्न आन्दोलनको पृष्ठ भूमिबाट आएका राजनीतिक दलहरूको भूमिका कस्तो पाउनु भएको छ ?

संविधानसभामा राजनीतिक दलहरू शान्ति र संविधानप्रति प्रतिवद्ध छन् । प्रतिवद्धताका साथ कृयाशील पनि छन् । तर कतिपय प्रसंगमा व्यवहारमा देखिएका अप्ठ्याराहरूले असहज स्थिति देखा पर्ने गरेका छन् । प्रस्तुत सन्दर्भमा दलभित्रको विवाद, दलहरू वीचको विवाद र संविधान निर्माणसंग सोझै नजोडिएका विषयहरू सम्वन्धमा दलहरूको विवादले स्थितिलाई असहज र जटिल वनाएको तथ्यलाई भने हेक्का राख्नै पर्छ ।

⇨ संविधानसभाका विषयगत र प्रक्रियागत समितिहरूको भूमिका कस्तो पाउनुभयो ?

संविधानसभाका सवै समितिहरूले आफ्नो भूमिका राम्ररी निर्वाह गरेका छन् । विषयगत समितिहरूले आफ्नो कार्य क्षेत्र भित्र पर्ने विषयमा प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष प्रकृया मार्फत प्राप्त जनताको सुझावहरूमा आधारित भएर समयमा नै अवधारणा पत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गरेका छन् । संविधान वमोजिम आयोग गठन नभएको र पटक पटक मौखिक लिखित ताकेताका वावजुद दलहरूले आफ्नो आधिकारिक दृष्टिकोण पेश नगरेको अवस्थामा समेत विषयगत समितिले आफ्नो जिम्मेवारी पुरा गरेको उदाहरण छ । प्रकृयागत समितिहरू अहिलेसम्म कृयाशिल छन् र संविधान निर्माण भई घोषणा नहुँदासम्म यी समितिहरूले कृयाशील भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने अवस्था छ ।

⇨ अन्तर्राष्ट्रिय समुदायले नेपालको शान्ति प्रक्रिया र संविधान निर्माणलाई कसरी हेरेको छ, यसमा उनीहरूको सहयोग कस्तो पाउनुभएको छ ?

अन्तर्राष्ट्रिय समुदाय नेपालको शान्ति प्रकृया र संविधान निर्माणको प्रकृया प्रति सदासर्वदा सकारात्मक रहेको मैले पाएको छु । केही ढिलाइका वावजुद शान्ति र संविधानको क्षेत्रमा महत्वपूर्ण उपलब्धीहरू हासिल भएको र यसलाई दलहरूले निष्कर्षमा पुऱ्याउनु पर्छ भन्ने अन्तर्राष्ट्रिय समुदायको

प्रष्ट दृष्टिकोण रहेको छ ।

⇨ संविधानसभाले व्यवस्थापिका संसदको हैसियतले समेत भूमिका निर्वाह गर्नुपरेको छ, यी दुवै बीच सन्तुलन मिलाएर अगाडि बढ्दा कस्तो महशुस गर्नुभएको छ ?

अन्य देशमा पनि एउटै सभाले दोहरो दायित्व निर्वाह गरेको उदाहरण छ । विभिन्न कारणले हाम्रोमा संविधान सभालाई दुवै दायित्व सुम्पने काम भयो ।

संविधानसभा र व्यवस्थापिका संसदको दोहोरो दायित्वले अप्ठ्यारो नपरोस् भनेर संविधान, नियम र अभ्यासमा प्रष्टता कायम गर्ने काम भएको छ । दुवै एक अर्कासंग स्वतन्त्र भएकोले संविधानसभाको विषय व्यवस्थापिका संसद र व्यवस्थापिका संसदको विषय संविधानसभामा उठाउन नसक्ने प्रष्ट व्यवस्था गरिएको छ ।

सिद्धान्तमा, दलहरूले पनि यसलाई व्यवहारमा समेत परिपालना गरेका छन् । परिणाम स्वरूप लामो समय व्यवस्थापिका संसद अवरूद्ध हुंदा पनि संविधानसभाको पूर्ण वैठक र समितिको वैठक अवरूद्ध नभएको दृष्टान्त छ ।

तर दल तथा नेताहरू र सदस्यहरू पनि एउटै भएको तथा थलो र परिवेश समेत उही भएको अवस्थामा दलहरू वीच उत्पन्न विवाद तथा कहिलेकाही देखापर्ने तिक्तताले व्यवस्थापिका संसदको सिमारेखा ननाघोस् भन्ने हामी सवैको चाहना विशेषत पछिल्लो समयमा आएर शुभकामनामा नै सीमित हुन पुगेको छ ।

⇨ भाद्र १४ गते भित्र संविधानको एकिकृत मस्यौदा जारी गर्ने भनिएको छ, के यो सम्भव देख्नुभएको छ ?

शान्ति प्रकृयालाई टुङ्गोमा पुऱ्याउनुको विकल्प छैन । कुनै पनि नेपाली हिजोको दुःखद द्वन्दमा फर्कन चाहँदैन । ऐतिहासिक उपलब्धीहरूलाई संस्थागत गर्दै संविधानसभाद्वारा संविधान वनाउनुको पनि विकल्प छैन । यसको लागि जेठ १४ गते भएको ५ वुँदे सहमती कार्यान्वयनको विकल्प छैन । यसको अर्थ प्रतिवद्धता अनुसार संविधानको एकिकृत मस्यौदा तयार गर्नु वाहेक हामीसंग अर्को बाटो छैन । दलहरू अन्यत्र नअलमलिएमा अहिलेसम्म तयार भएको आधारमा उक्त समयावधिमा एकिकृत मस्यौदा तयार गर्न सकिन्छ ।

⇨ जनमतका लागि एकिकृत मस्यौदा लिएर फेरि जनतामाझ कहिले सम्म पुग्न सकिएला ? यस बारे कस्तो कार्यक्रम ल्याउने तयारी गरिरहनु भएको छ ?

पछिल्लो समयमा जेठ १४ गते संविधान सभाको ३ महिना समयावधी थप गर्दा भएको ५ वुँदे सहमतिले भदौ १४ गते सम्ममा संविधानको एकिकृत मस्यौदा तयार गर्ने सहमती गरेको छ र यसलाई व्यवस्थापिका संसदमा प्रवेश गराएर अनुमोदन गरिएको छ । सहमती अनुगमन गर्ने समितिको २०६८ श्रावण ११ गतेको वैठकमा हस्ताक्षरकारी दलहरूले सहमती कार्यान्वयन गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरेका छन् । यस्तो अवस्थामा भदौ १४ गते लगत्तै निश्चित प्रकृया पुरा गरे पश्चात जनमतका लागि मस्यौदा लिएर जनतामाझ जानुपर्ने प्रष्ट छ । यसका लागि नियम वमोजिम आवश्यक तयारी भइरहेको छ र आवश्यक कार्ययोजनाहरूको प्रस्तावित मस्यौदा समेत तयार भइसकेको छ ।

⇨ अहिलेसम्म संविधान निर्माणका क्रममा पटक पटक कार्यतालिका हेरफेर गरिसक्यौ, तर काम भने अझै सकिएको छैन । अव कहिलेसम्म पूर्ण संविधान जारी हुनसक्ला ? यसबारे जनतालाई कसरी आश्वस्त पार्नुहुन्छ ?

संविधानसभाबाट संविधान वनाउने प्रकृया तुलनात्मक रूपमा केही जटिल हुन्छ । प्रकृयाको लागि केही समय लाग्छ । यो समयलाई छोडेर संविधान निर्माणको लागि बाँकी विषयमा दलहरूले जति चाँडो सहमती गर्छन् त्यति नै चाँडो संविधान तयार हुन्छ । तर दलहरू अहिले पनि संविधानको विवादमा नभएर शान्ति प्रकृया र सरकार निर्माणमा अल्झिरहेको देखिन्छ । यसको वावजुद पछिल्लो समयमा दलहरू गम्भिर संवादमा सहभागी भैरहेका छन् । ५ बुँदे सहमतीलाई कार्यान्वयन गर्दै शान्ति र संविधानको आधार तयार गर्नु वाहेक दलहरूको अगाडि अर्को विकल्प छैन ।

⇨ २०६८ जेठ १४ गते यता दलहरूबीच शीर्ष तहमा कुन कुन विषयमा सहमति जुटे र कुन कुन बिषयमा अझै सहमति जुट्न बाँकी रहेका छन् ?

दलहरूका वीच शीर्ष तहमा धेरै महत्वपूर्ण र सकारात्मक सहमती भएको छ । शासकीय स्वरूप, निर्वाचन प्रणाली र राज्यको पुनर्संरचना वाहेक सवै विषयमा सहमति कायम भएको छ । उल्लेखित विषयहरूमा पनि दलहरू वीचको छलफललाई हेर्दा निष्कर्षमा पुग्न सकिने आधारहरू रहेको मैले देखेको छु । तसर्थ संविधानको बिषयमा विवाद भएर प्रकृया अड्किएको नभई यो भन्दा बाहिरको समस्याले संविधान निर्माणको प्रकृया अड्किएको हो भन्ने मैले महसुस गरेको छु ।

⇨ अन्त्यमा, तपाईको भन्नु केही बाँकी छ की ?

दलहरू वीच संविधानसभा निर्वाचन पश्चात् उत्पन्न हुन पुगेको अविश्वास नै मुख्य समस्या हो ।

माओवादी लडाकुहरू क्यान्टोन्मेन्टमा रहेको अवस्थामा संविधानसभाको निर्वाचन भएको हो। अहिले त्यही विषय टुङ्गोमा नपुगी संविधान निर्माणको प्रकृया अगाडि वढ्न नसक्ने अवस्था छ । हिजो दलहरू वीच विश्वास थियो । क्यान्टोन्मेन्टमा माओवादी लडाकु रहँदा पनि निर्वाचन भयो । आज अविश्वास छ तसर्थ शान्ति प्रकृया अगाडि नवढ्दा संविधान निर्माणको प्रकृया अगाडि नवढ्ने अवस्था छ । यो अविश्वासको कारण के हो ? यो अविश्वास कसरी उत्पन्न भयो ? अविश्वासको आधार के हो ? दलहरूले गम्भिर संवाद मार्फत यसलाई सम्वोधन गर्नुपर्छ र विश्वासको आधार तयार गर्नुपर्छ । यसो गरेर नै शान्ति र संविधानलाई टुङ्गोमा पुऱ्याउन सकिन्छ । यस तर्फ लाग्न दलहरूलाई मेरो थप आग्रह छ । ■

"महिलालाई जहिलेसुकै पनि सहयोगी भूमिका दिने र कार्यकारी भूमिका महिलाले निर्वाह गर्न सक्दैनन् कि भन्ने भ्रम रहेको मैले देखे"

- माननीय उपाध्यक्ष पूर्णकुमारी सुवेदी, संविधानसभा

अन्तर्वार्ता

➪ संविधानसभाको तीन वर्षको कार्यकाललाई कसरी समिक्षा गर्नुहुन्छ ?

पहिला त हामी धेरै उत्साहित भएका थियौं । संविधानसभाको उपाध्यक्षको निर्वाचनपछि संविधानसभाका समितिहरूको निर्वाचन र जनताको जनमत तथा राय संकलनहरूको अवधि ०६५ पुष १ देखि ०६६ बैसाख २० गतेसम्मको अवधिमा जति उत्साहित र सक्रिय भएर संविधान लेखनका कामहरू भए लगभग ७५ देखि ८० प्रतिशत काम त्यतिबेलै सम्पन्न भएको हो कि भन्ने मेरो अनुमान छ । त्यसपछिका गतिविधिहरू एकदमै धिमा गतिमा अवरोधका बीचमा अगाडि बढेको हामी पाउँछौं । संवैधानिक समितिको सभापतिका निर्वाचन गर्दा खेरी तीन महिना पद खालि भएर निर्वाचन भयो । त्यसपछिको प्रधानमन्त्री पदको निर्वाचनको श्रृङ्खलाहरू रहे । त्यसकारण संविधान निर्माण भन्दा सरकार निर्माणमा वार्ताहरू भए धेरै समय त्यसमा खर्चिए । तर ती परिणाममा निस्फल पनि रहे उपलब्धिपूर्ण रहन सकेनन् । ध्यान त्यता वढि केन्द्रित भएको जस्तो देखियो । जनतालाई पनि त्यो महशुस भयो । आखिरी व्यवहारतः परिस्थिति त्यस्तो देखियो । जनमत र जनभावनालाई सम्बोधन गर्नुपर्नेमा सही अर्थमा त्यसको कदर र सम्मान हुन सकेन । मलाई त्यस्तो अनुभूति भयो । बदलिएको राजनीतिक परिवर्तनसँगै सबै सोचाईहरूमा रूपान्तरण हुनुपर्नेमा पुरानै सोच शैली र विचारहरूले प्रभाव पाऱ्यो भन्ने पनि मलाई लाग्यो । समीक्षाकै कुरा गर्दा एउटा चरण अलि उत्साहित भएको जस्तो र पछिल्लो चरण अलि निरासा जस्तो देखा परेको छ । त्यसपछिको बीचको थपिएको एक वर्षको अवधि त हामीले लगभग दुई चार बैठकभन्दा धेरै बस्न सकेनौं । त्यसपछिको थपिएको संविधानसभाको म्यादको समीक्षा गरेर संविधानसभाका अध्यक्षले बैठकमा बोलेको समीक्षाले पनि एउटा चित्र देख्न र बुझ्न सकिन्छ । जति तीब्र गतिमा काम हुनुपर्दथ्यो त्यो हुन सकेको छैन । फेरि पनि अलि पछिल्लो चरणमा जुन एउटा कार्यदल बन्यो र संविधानसभामा जनताका रायहरू, विचारहरू र जनताका भावनाहरू संविधानसभाका सदस्यहरूले राखेका विचार र बैठकमा गरेका छलफलहरूबाट उठेका विषयहरूलाई केन्द्रित गरेर एउटा सुझाव संकलन समिति बनेको थियो । ती विषयहरू संकलन गरीसकेपछि धेरै प्रश्नहरू त्यो कार्यदलले हल गरेको छ । अहिले त्यसमध्ये २८ जति

प्रश्नहरू छन् । निराशा नै हुनुपर्ने त म देख्दिन । तर पनि जनताको चाहना अनुसार जसरी जानुपर्दथ्यो त्यो हुन सकिरहेको छैन । फेरि पनि हामी निराश छैनौं उत्साहित नै छौं ।

⇨ हाल संविधान निर्माणको प्रक्रिया कहाँसम्म पुगेको छ ?

संविधान निर्माणका प्रक्रियाको कुरा गर्दा जनताका राय सुझावलाई संकलन गरेर ल्याएका विषयहरूलाई एकीकृत गरेर छलफल गरी एकीकृत र केन्द्रीकृत गर्ने काम भएको छ । संवैधानिक समितिहरूले हल गर्न नसकेका विषयहरू राजनीतिक दलहरूको उच्चस्तरीय वार्ता टोली र विवाद समाधान उपसमिति मार्फत हल गरिएका छन् । मुख्य गरेर राज्यको शासकीय स्वरूप, संघहरूको संरचना, राज्य पुनर्संरचना लगायतका प्रमुख विषय बाहेक अन्य धेरै विषयहरूमा सहमति जुटिसकेको छ । जेठ १४ पछिको शीर्ष राजनीतिक दलहरूबीचको पाँचबुदे सहमतिलाई अनुगमन विशेष समिति भनेर संविधानसभाका अध्यक्षको संयोजकत्वमा १७ जनाको समिति बनेको छ । यसले आफ्ना बैठक र प्रक्रियाहरू पनि शुरू गरेको छ । आफ्ना कामको थालनी गरेको छ । त्यो समितिले शान्तिको विषय कहाँ पुग्यो भनेर रक्षा मन्त्रालयलाई पनि बोलाएर जानकारी लियो र विशेष समितिमा पनि के के भइरहेको छ भनेर कागजपत्रहरू पनि माग गरेको छ । अहिले पछिल्लो निर्णय चाँहि पाँच बुँदे सहमतिका हस्ताक्षरकर्ताहरूलाई बोलाएर शान्ति, संविधानको काम कहाँ पुगे भनेर सोध्ने काम भइरहेको छ । हामीले के सहयोग गर्नुपर्छ भन्ने विषयमा पनि छलफल चलिरहेको छ ।

> "सभासदलाई मात्रै दोष दिएर हुँदैन तर फेरि उनीहरूले बुझ्नु पर्दछ कि उनीहरूको मुख्य जिम्मेवारी त त्यही हो नि । अन्य सबै काम छाडेर बैठकमा ध्यान केन्द्रित गर्नुपर्ने हो । तर त्यसो भएको पाइएको छैन"

⇨ तपाईंको अनुभवमा संविधान निर्माणमा देखिएका मुख्य समस्याहरू के हुन् ?

समस्याहरूको विषयमा हामीले राज्यको जुन केन्द्रीकृत राज्यसत्ता, पुरानै सोच विचारको संसदीय अभ्यासको राजनीतिक प्रणाली र देशको राष्ट्रियताकै सवालमा राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक र आफ्नै स्वनिर्णयमा काम गर्न अलि अप्ठ्यारो परेको स्थिति जो देखिरहेका छौं, हामीलाई जनताले उठाइरहेका छन् । जनताले बेलाबेलामा राष्ट्रियता, स्वाधिनता, स्वतन्त्र राष्ट्रका बारेमा आवाज उठाइरहेका छन् । हाम्रो देश स्वतन्त्र राष्ट्र हो तर पनि राजनीतिक, विचार र आर्थिक रूपमा आत्मनिर्भर र स्वतन्त्र हुन सकिरहेको छैन । जनताले जहिलेसुकै पनि आन्दोलन गरेको छ संघर्षमा साथ दिएको छ समर्थन गरेको छ तर पनि रगत पसिना सबै सहयोग जनताले गरेको छ, ००७ सालको, ०४६ सालको आन्दोलन हेर्नुस् सबै आन्दोलनमा जनताले रगत बगाएको छ । स्वयं म पनि दश वर्षको त्यो महान जनयुद्धबाट लडेर आएको र जनताको भावना विचारसँग जोडिएको नाताले समस्या चाहिं नयाँ सोचमा र नयाँ विचार र जनताको सहयोग र समर्थनको सम्बोधन हुन नसक्दा देखिएका हुन् भन्ने लाग्दछ । जनताले जहिलेसुकै पनि परिवर्तन चाहन्छन् । जवसम्म जनताका चाहनालाई सम्बोधन गरिन्न, आन्दोलनका म्याण्डेट अनुसार अगाडि बढिन्न, जवसम्म जनताको मतलाई कदर गरिन्न तवसम्म जनताले आफ्नो आक्रोस व्यक्त गरिरहन्छन् । अहिले त्यही भएको छ । हामीले गणतन्त्र त पायौं तर जनताले अनुभूति गर्नेगरी परिवर्तनको आभाष दिलाउन सकेनौं । संविधानसभा अगाडि अन्तरिम संविधानमा लेखिएको थियो, सहमतीय प्रणालीको कुरा, त्यसो नगरी संविधानसभाको पहिलो बैठकमा बहुमतीय प्रणालीमा जाने जुन निर्णय गरियो त्यसले पनि संविधान लेखनमा केही प्रभाव पारेको छ ।

संविधान निर्माणमा माननीय सदस्यहरूले चासो नदेखाएको भन्ने आरोप लागिरहेको छ, यो आरोपहरूलाई कसरी लिनुभएको छ ?

सभासदहरूले चासो नदेखाएको भन्न मिल्दैन, किनभने सबै राजनीतिक पार्टीबाट सिफारिस गरेर निर्वाचित भएर आएका सभासदहरू हुन् । व्यवस्थापिका संसदमा पार्टीको ह्वीप लाग्छ तर संविधानसभामा लाग्दैन । संविधानसभा सदस्यहरूले आफ्ना विचारहरू स्वतन्त्ररूपले राखीराख्नुभएको छ । उहाँहरूको नयाँ सोच विचार र धारणाहरू आएको मैले पाउँछु । तर पनि संविधानसभाका सदस्यहरूको त्यति सक्रियता, चासो र रूची भएन भन्ने आरोप आइरहेको छ । यद्यपि कतिपय व्यक्ति विशेषका कार्यशैलीहरू, विचारहरू र जीवन शैलीहरू त आफ्नो ठाउँमा हुन्छन् । तर पनि समग्रमा संविधानसभाका सदस्यहरूको कमजोरीका कारण वा उनीहरूको सक्रियता नहुनाले संविधान लेखिएन भन्ने चाहिं ठीक बुझाई होइन ।

⇨ संविधानसभाका बैठकहरूमा माननीय सदस्यहरूको न्युन उपस्थिति रहने गरेको छ यसको मूल कारण के हो ?

संविधानसभाको बैठकमा त्यति न्युन त होइन । यसमा बोलेको रेकर्ड गर्ने कुरा हो । सहभागिता भइरहनुपर्छ भन्ने अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता रहेनछ । तर त्यसो भनेर मात्रै पुग्दैन । हाम्रा

सभासदहरू त संविधान सभा र व्यवस्थापिका संसदको दोहोरो भूमिकाका छन् । पछिल्लो चरणमा व्यवस्थापिका संसदकै काम बढी भएको छ जुन सरकारसँग नै जोडिएको हुन्छ । सभासदलाई मात्रै दोष दिएर हुँदैन तर फेरि उनीहरूले बुझ्नु पर्दछ की उनीहरूको मुख्य जिम्मेवारी त त्यही हो नी । अन्य सबै काम छाडेर बैठकमा ध्यान केन्द्रीत गर्नुपर्ने हो । तर त्यसो भएको पाइएको छैन । जनताले हामीलाई यही कामका लागि पठाएका हुन् भनेर उनीहरूले बुझ्न आवश्यक छ । बैठकको शुरूदेखि अन्तिमसम्म बस्नुपर्दछ । तर पनि फेरि सभासदहरू राजनीतिक दलका नेताहरू पनि भएकाले जनताका बीचमा जानुपर्ने हुन्छ, गुनासा सुन्नुपर्ने हुन्छ त्यो बाध्यतालाई पनि सबैले बुझिदिनुपर्दछ । अनावश्यक रूपमा बाहिर हिंड्नुभन्दा बैठकमा उपस्थित हुनु नै राम्रो हो । त्यसलाई आफ्नो ड्युटिको रूपमा बुझ्न म आग्रह गर्दछु ।

⇨ आम मानिसले अनुभूति गर्ने गरी संविधानसभाले गरेका काम के के होलान् ?

अनुभूति गर्ने गरेर विषयगत समितिहरू बाट छलफल भएर संकलित भएर आएका विषयहरू छन् । आयोग बनाउने कि नबनाउने भन्ने विषय टुङ्गयाइएको छैन । पहिलो निर्वाचित सरकारले आयोग बनाउन खोज्यो तर पूरा हुन पाएन त्यो त्यत्तिकै रह्यो । त्यसपछिको सरकारका पालामा बनेन । अहिले समयको अभाव छ यस बेलामा एउटा विशेष समिति वा केही बनाएर सीमाङ्कन, नामाङ्कन र प्रदेशहरूको विषयमा विशेषज्ञहरूबाट सुझावहरू आएपछि सजिलो हुन्थ्यो भन्ने भावना पनि छ । अव त करिव करिव यी विषय टुङ्गो लागेपछि संविधानको पहिलो मस्यौदा तयार हुन्छ ।

⇨ संविधानसभा जाति, क्षेत्र, लिंग र समुदायको उपस्थितिका हिसावले उत्कृष्ट मानिन्छ, सो अनुरूप सार्थक सम्बोधन हुने गरी काम भएका छन् त ?

काम भएका छैनन् भन्न मिल्दैन, काम भएका छन् । यसलाई लिपिवद्ध गरेर परिणाममा यो यो भयो भनेर प्रष्ट पार्न बाँकी छ । तर काम नभएको चाहिं होइन ।

⇨ तपाई महिला भएको नाताले अब बन्ने संविधानमा महिलाका हक हित र समानताका विषयहरू कसरी सम्बोधन गरिने विश्वास दिलाउनुहुन्छ ?

महिला त हिजोदेखि सामन्ती पुरूष प्रधान समाजबाट पछाडि पारिएको समुह हो । त्यसकारण महिलाहरूका राजनीतिक आर्थिक, समाजिक, साँस्कृतिक अधिकार, सामाजिक न्याय लगायतका थुप्रै विषयहरूमा जुन अधिकार पाउनुपर्ने हो त्यसबाट पछाडि छन् । थुप्रै आन्दोलनहरूमा महिलाहरूलाई अगाडि राखिन्छ तर उपलब्धि पाउने बेलामा महिलालाई पछाडि पारिदै आइएको छ । आन्दोलनका उपलब्धि जति पुरूषले प्राप्त गरेका छन् त्यति महिलाहरूले पाएका छैनन् । महिलाहरूले समान अधिकार पाउनुपर्दछ । महिला हुनुकै नाताले महिलालाई पछाडि पारिनु हुन्न, राज्यका हरेक अंगमा महिलाहरूको समान सहभागिता हुनु अनिवार्य छ भन्ने हाम्रो मान्यता हो । हिजो जनयुद्धमा सेनामा महिलाहरूको सहभागिता चालिस प्रतिशत थियो, त्यो देखेपछि नेपाली सेनामा पनि सेनाको सहभागिता गराउने कामको शुरूवात गरियो । महिलाहरू कुनै ठाउँमा कम छैनन् । महिलाहरू क्षमताविहीन, कमजोर छैनन् । अवसर पाएपछि उनीहरू आफूले क्षमता देखाउन सक्छन् । उनीहरू अयोग्य छैनन् । त्यसकारण महिलाहरूलाई घरेलु हिंसाका, स्वास्थ्य सम्वन्धी प्रजनन् हकका विषयलगायत सबै विषयलाई समेटेर महिला मैत्रि संविधान बनाउनुपर्छ, बन्छ ।

⇨ संविधानको पहिलो मस्यौदा कहिलेसम्म तयार हुन्छ भन्ने लाग्छ ?

भदौ १४ गते मित्र यो मस्यौदा ल्याउनुपर्छ जनतामा जानुपर्छ भन्ने नै हो । अहिलेसम्मको स्थिति हेर्दा सबैलाई विश्वस्त तुल्याउने वातावरण त बनेको छैन । आशंकाहरू छन् । तर पनि हाम्रो आफ्नै अभ्यास र राजनीतिक दलहरूका आफ्नै अभ्यास र परम्परा के बन्यो भने पार्टीहरू विवाद गर्छन्-गर्छन्, अनि अन्त्यमा आएर फेरि एक ठाउँमा निष्कर्षमा पुग्छन् । राजनीतिक दलका शीर्ष नेतृत्वले गम्भिरतासाथ लिनुपर्दछ किनकी अहिलेको यो संक्रमणकालमा राज्यलाई सही ढंगले व्यवस्थापन गर्न सकेनौं भने शान्ति र संविधानको विषयलाई अगाडि बढाउन सकेनौं भने सम्हाल्न गाह्रो हुन्छ । फेरि पनि राजनीतिक दलका शीर्ष नेताहरूले बुझ्नुभएको छ । सबै दलका नेताको जीवन र इतिहाससँग यो प्रश्न जोडिएको छ । हामी त राजनीतिक प्राणीहरू, हामीले सबै जीवन नै यसैको लागि खर्चियौं भने जनताले हाम्रो पाइला पाइलामा परीक्षा गरेका छन्, हाम्रा आचरण, स्वभाव, शैली व्यवहार सबैलाई जनताले नियालिरहेका छन् । विचारको अभिव्यक्ति व्यवहारबाट हुन्छ । जतिसुकै गफ गरेपनि व्यवहारमा त्यो लागू भयो भने सबैले स्यावासी पाउने र इतिहास कायम हुने कुरा हुन्छ अन्यथा कसैको भविष्य सुनिश्चित हुन्न् । हामीले प्रतिवद्धता त गर्छौं, तर व्यवहारमा अभिव्यक्त गर्दैनौं भने आफ्नो इतिहास आफैंले सक्नेछौं, हामी सबैको अस्तित्वमाथि प्रश्न उठ्छ । हामी इतिहासमा जनताको आशा र भरोसाको केन्द्रबाट निराशा र तिरस्कारको केन्द्र बन्ने स्थिति आउन सक्छ । त्यसकारण यो निर्णायक अवस्थामा सबैले सोचेर अगाडि बढ्न आवश्यक छ । सबै परीक्षामा छौं, यसमा को पास र को फेल हुने भन्ने त इतिहासले मूल्यांकन गर्ला । त्यसकारण असाध्यै जिम्मेवारी र उत्तरदायित्वका साथ हाम्रा प्रतिबद्धता पूरा गर्नुपर्दछ । त्यसो गर्न अहिल्यै निराश भइहाल्नुपर्ने स्थिति म देख्दिन । अहिले धेरै आशंका गरेर समयमा संविधान बन्दैन कि, समयमा संविधानको मस्यौदा दिन सकिदैन कि भनेर निराश हुने होइन सबैलाई उत्साहित पार्दै अगाडि बढ्न आवश्यक छ । यसो गऱ्यौं भने हामीले भदौ १४ मा संविधानको मस्यौदा दिन सक्छौं । त्यो हाम्रो प्रतिबद्धता हो, जिम्मेवारी हो ।

> "भदौ १४ गते मित्र यो मस्यौदा ल्याउनुपर्छ जनतामा जानुपर्छ भन्ने नै हो । अहिलेसम्मको स्थिति हेर्दा सबैलाई विश्वस्त तुल्याउने वातावरण त बनेको छैन । आशंकाहरू छन् । तर पनि हाम्रो आफ्नै अभ्यास र राजनीतिक दलहरूका आफ्नै अभ्यास र परम्परा के बन्यो भने पार्टीहरू विवाद गर्छन्-गर्छन्, अनि अन्त्यमा आएर फेरि एक ठाउँमा निष्कर्षमा पुग्छन् ।"

⇨ संविधान निर्माणमा राजनीतिक दल, नागरिक समाज र अन्य पक्षको कस्तो भूमिकाको अपेक्षा गर्नुभएको छ ?

संविधान निर्माणमा सबै पक्षको भूमिका आवश्यक छ । राजनीतिक दल र तीनका शीर्ष नेताहरूको भूमिका सबैभन्दा बढी छ किनभने जनताले उहाँहरूबाट धेरै आशा गर्नुभएको छ । पटक पटकको आन्दोलनपछि परिवर्तनको खासै अनुभूति गर्न जनताले सकिरहेका छैनन् । संविधानसभाबाट संविधान निर्माण हुँदैछ, यस्तो बेलामा जनताका भावना र आकांक्षाहरूलाई सम्बोधन गर्न सकिएन भने फेरि जनता निराश हुन्छन् । तसर्थ, यस विषयमा अत्यन्त गम्भीर र जिम्मेवार भएर प्रस्तुत हुन म आग्रह गर्न चाहन्छु । त्यसैगरी नागरिक समाजले बाहिरबाट झक्झक्याउने र जनतालाई सुसूचित र जागरूक बनाएर समयमै संविधान र राम्रो परिवर्तनमूखि संविधान ल्याउन आवाज बुलन्द गर्न आग्रह गर्दछु । त्यसैगरी समग्र जनताले निराश भएर होइन आशावादी भएर धैर्यताको साथ संविधान निर्माणमा सुझाव सल्लाह दिन तथा रचनात्मक सहयोग गर्न अपील गर्दछु । यसरी मात्रै हामीले हाम्रो र राम्रो संविधान समयमा पाउँन सक्छौं ।

⇨ अन्त्यमा तपाईंको केही भन्नु छ कि ?

मेरो भूमिका सहयोगी भूमिका हो, कार्यकारी होइन, मैले धेरै अनुभूति गरें । महिलालाई जहिलेसुकै पनि सहयोगी भूमिका दिने र कार्यकारी महिलाले सक्दैनन् कि भन्ने भ्रम रहेको मैले देखें त्यो सोचबाट मुक्त हुन जरूरी छ । महिलाहरूले आफ्नो सामर्थ्य देखाएका छन् । महिलाले कार्यकारी भएर काम गर्न सक्छन् भन्ने सिंगो महिला आन्दोलनले देखाएको छ । फेरि यसो भनेर मैले मेरो महत्वकांक्षा दर्शाएको होइन त्यो रूपमा बुझिनु अन्याय हुन्छ । महिलाहरूले सबै क्षेत्रमा समान अवसर र सहभागिता पाउनुपर्दछ । त्यो सहयोगले मात्रै हाम्रा अभियान र लक्ष्य सफल हुन्छन् । यो विषयमा राज्यका हरेक अंगमा अन्तरिम संविधानमा लेखिएका ३३ प्रतिशत लागू हुन सकेको छैन । नीति बनाउने मात्रै ठूलो विषय होइन कार्यान्वयन प्रमुख कुरा हो । हामीले अब बन्ने संविधानमा ५० प्रतिशत महिला सहभागिता हुनुपर्छ भनिरहेका छौं । यस विषयमा सबैले गम्भीर ढंगले सोच्न जरूरी छ । अन्त्यमा, अहिले हामी इतिहासको अत्यन्त संगीन र महत्वपूर्ण घडीमा आइपुगेका छौं । यतिवेला हामी र अझ खासगरी संविधानसभाका प्रतिनिधीहरूले गर्ने व्यवहारले धेरै ठूलो महत्व राख्दछ त्यसैले म सबै सभासद मित्रहरू, आम जनसमुदाय सबैमा सकारात्मक कोणबाट विषयलाई बुझ्न र आफ्नो जिम्मेवारीप्रति इमान्दार बन्न अपील गर्न चाहन्छु । ■

"संविधानमा सहमति बन्न नसक्नुमा केही कारणहरू छन् जस मध्येको प्रमुख कारण हो विभिन्न राजनीतिक दर्शन"

- मा. श्री निलाम्बर आचार्य, सभापति संवैधानिक समिति

अन्तर्वार्ता

⇨ २०६८ जेठ १४ मा संविधानसभाको म्याद थपिए पछि अहिलेसम्म संविधान निर्माण कार्य कहाँ पुगेको छ ?

संवैधानिक समितिमा विवादसहित सबै प्रतिवेदन आइसकेपछि ती विवाद समाधान गर्नका निम्ति उपसमिति गठन गरिएको थियो । जेठ १४ पश्चात त्यो उपसमितिलाई निरन्तरता दिइएको छ र त्यसले आफ्नो काम अघि बढाएको छ । त्यसले एकपटक आफ्नो प्रतिवेदन पनि दिईसकेको छ । अहिले उपसमितिमा विवादित विषयहरू रहेका छन् । ती विषयमा उपसमितिले केही सहमति कायम गरेको छ भने केही विषय सहमति हुन बाँकी छन् । खासगरेर शासकीय स्वरूप, निर्वाचन प्रणाली र राज्य पुनर्संरचना सम्बन्धी कुराहरू महत्वपूर्ण रहेका छन् । पहिले ७८ वटा विवादित विषय थिए । तिनलाई उपसमितिले २५ वटा विषयमा झारेको छ । त्यस्तै केही कुरामा जेठ १४ अघि समझदारी भई सकेको भएतापनि निर्णय गर्न बाँकी रहेको अवस्था थियो । जस्तो संवैधानिक अदालत र सर्वोच्च अदालतका बीचमा अधिकार क्षेत्रको बाँडफाँड बारे, व्यवस्थापिका संसदमा प्रतिनिधि सभा र राष्ट्रिय सभाको बनौट र त्यसको निर्वाचन प्रणाली कस्तो हुने, तिनीहरूको अधिकारको बाँडफाँडको कुरा आदि थिए । यस क्रममा जेठ १४ पश्चात उपसमितिले नेपाल बार एशोसिएशन सहितका अधिवक्तासँग परामर्श गरेको छ । पछिल्लो समय उपसमिति एउटा महत्वपूर्ण विषयमा गम्भीर छलफलमा प्रवेश गरेको छ । जस्तो शासकीय स्वरूप सम्बन्धमा र त्यो छलफल यो कुरा गरि रहँदाको अवस्थासम्म टुंगिएको छैन । निर्णय लिन बाँकी नै छ । यसमा राजनीतिक गृहकार्यको आवश्यकता पर्न गएको देखिन्छ । स्वयं पार्टी भित्र र पार्टी-पार्टी बीचमा पनि गम्भीर विषय छलफलको निर्णायक चरणमा प्रवेश गरिएको अवस्था अहिले छ । यो विषयलाई सम्बन्धित पार्टी भित्र पनि टुङ्ग्याउनु पर्छ । अन्तरपार्टी र पार्टी-पार्टीका बीचमा पनि यसलाई टुङ्गो लगाउनु पर्दछ । यसका साथै हामीले के विर्सनु हुन्न भने जेठ १४ मा संविधानको नवौं संशोधन गर्दा र तीन महिना कार्यकाल थप्दा व्यवस्थापिका संसदले पाँच बुँदे सहमतिलाई अनुमोदन गरेर व्यवस्थापिका संसदको सम्पत्ति बनाएको छ । त्यसकारण यी पाँचै बुँदा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने हुन्छ । एउटा बुँदा कार्यान्वयन भएको छ बाँकी चार बुँदा पनि कार्यान्वयन भयो भने एउटा राम्रो र सकारात्मक वातावरण बन्न जान्छ । यसमा पनि राष्ट्रिय सहमति निर्माणमा प्रगति अनिवार्य छ । शान्ति प्रकृया र संविधान राष्ट्रिय सहमतिबाटै हुन्छन् । त्यसकारण अहिले राष्ट्रिय सहमति र त्यसका लागि विश्वासको वातावरण बन्न जरूरी छ । यसले मुलुकलाई सामान्य स्थितितर्फ फर्काउन मद्दत गर्दछ । यी सबै एक अर्कासँग जोडिएको हुँदा कुनै एउटा विषयमा प्रगति नहुँदा यसले अर्कोतिर पनि नकारात्मक प्रभाव पार्छ ।

⇨ जेठ १४ मा म्याद थपिएपछिको र अघिको अवस्थामा कार्यहरु सम्पन्न गर्न तदारुकता बढे घटेको कस्तो पाउनु भयो ?

म्याद थपिनासाथ सकृयता बढेको थियो । जस्तो शासकीय स्वरूपमा यही बेला प्रवेश गरिएको हो, राज्य पुनर्संरचना, राज्य शक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल टुङ्गाएर उपसमितिमा आएको हो । त्यसकारण शुरूमा केही प्रगति भएका थिए तर पछिल्ला समयमा त्यसले निरन्तरता पाउन सकेन ।

⇨ सहमति हुन बाँकी विषय के-के हुन् ?

प्रमुख विषय त शासन प्रणाली सम्बन्धी छ र त्यसै अन्तरगत निर्वाचन प्रणाली पनि आउँछ । दोस्रो विषय व्यवस्थापिका कस्तो हुने र त्यसको संख्या कति तथा कसरी निर्वाचित हुने भन्ने महत्वपूर्ण रहेको छ । दुई सदनको व्यवस्थापिका भएपछि त्यसको कार्यक्षेत्र, अधिकार पनि यस अन्तर्गत पर्छ । तेस्रो न्यायप्रणाली सँग सम्बन्धित छ । स्वतन्त्र न्यायपालिकाको अवधारणामा सहमति भएको छ र यसलाई कसरी कार्यान्वयन गर्ने, संविधानको व्याख्या गर्ने अधिकार सर्वोच्च अदालतलाई हुने कि अर्को संवैधानिक अदालत गठन

गर्ने अथवा व्यवस्थापिका भित्रैको समितिबाट गर्ने भन्नेमा विवाद रहेको स्थिति छ । मोटामोटी रूपमा संवैधानिक अदालतमा धारणा बनिसके पनि त्यो कसरी गर्ने भन्ने त्यसको क्षेत्राधिकार समेतले अन्तिम रूप पाएको छैन । यी सबैले मुख्य विवाद भनेको शासन प्रणाली, न्याय प्रणाली, व्यवस्थापिका र यी तीन अंगका बीच के कस्तो सम्बन्ध हुने भन्ने नै रहेका छन् । यसका अतिरिक्त केही विषय, जस्तै मौलिक हक, राष्ट्रिय हित आदिमा छुटपुट विवाद रहेका छन् । संवैधानिक आयोग कति र के के हुने भन्ने पनि यसभित्र पर्छन । कतिपय विषय समितिले टुङ्ग्याए पनि फरक मतहरूका बारे सभासदहरूले कुरा उठाई राख्नु भएको छ । जस्तै नागरिकता, अल्पसंख्यक, जनजातिका क्षेत्राधिकार आदि छन् । यी मध्ये टुङ्गोमा पुग्न नसकेको राज्य पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड महत्वपूर्ण छन् । अन्तरिम संविधानमा राज्य पुनर्संरचना आयोग गठन गर्ने भनिएको छ । यता संविधानसभाको विषयगत समितिले आफ्नो प्रतिवेदन बुझाई सक्यो । अन्य विषयगत समितिबाट बहुमतका आधारमा प्रतिवेदन आए तर शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदन त बहुमतको निर्णयबाट पनि आउन सकेन । शासकीय स्वरूप आधारभूत कुरा हो । त्यो कस्तो बन्छ त्यसबाट अन्य कुरा निर्धारित हुन्छन् । त्यसकारण यो विवाद कायमै रहनु भनेको अन्य विवाद फर्स्यौटमा बाधा पुग्नु हो ।

> "यदि सहमतिको सरकार भएको भए एकिकृत नेतृत्व र विभिन्न दलहरूका प्रभावशाली नेताहरू सरकारमा सहभागी भई दिएको भए परिस्थिति सुदृढ हुने थियो ।"

⇨ संविधानका विषयमा सहमति बन्न नसक्नुका कारण के होलान् ?

सहमति बन्न नसक्नुमा केही कारणहरू छन् जसमध्येको प्रमुख हो विभिन्न राजनीतिक दर्शन । त्यसका बीचमा मिलनविन्दु खोज्न गाह्रो छ । हाम्रो संवैधानिक संरचनामा जस्तो सोच छ त्यसमा एकरूपता नहुँदा यो स्थिति आएको हो । हामीले कस्तो किसिमको राजनीतिक प्रणाली बनाउने भन्ने आधारभूत कुरामा पहिले नै सहमति भएको भए अनि संविधानका विषयमा सहमति हुन्थ्यो । दोस्रो, संविधान निर्माण कार्य मुलुकभित्र संविधानसभाले गर्ने हो । संविधानसभा व्यवस्थापिका संसदको रूपमा पनि काम गर्छ । यसकारण त्यो सरकार गठन र विघटनको काममा पनि संलग्न हुने भयो । संविधानसभाले गर्ने र व्यवस्थापिका संसदले गर्ने भन्नुको अर्थ त्यहा राजनीतिक पार्टीहरू रहेका छन् भन्ने स्पष्ट हुन्छ । उनका आ-आफ्नै भूमिका हुन्छन् । त्यसैले समग्र राजनीतिक परिस्थिति अनुकूल हुनु पर्ने हुन्छ । यो परिस्थिति भन्दा पृथक रहेर संविधान निर्माण हुने स्थिति छैन । राजनीतिक स्थिति जस्तै नेतृत्व स्थायी नहुने, निरन्तर परिवर्तन भईरहने, सरकार बनाउने र हटाउनेमा धेरै समय खर्च हुँदै आयो । राजनीतिक पार्टीहरूको बीचको सम्बन्ध, राजनीतिक पार्टी भित्रै विभिन्न गुटहरूका बीचको सम्बन्धले पनि असर पार्‍यो । मुलुकको समग्र राजनीतिक नेतृत्व एकिकृत हुन नसक्नु र विभाजित रहनुले पनि यो समस्या आएको हो । यदि सहमतिको सरकार भएको भए एकिकृत नेतृत्व र विभिन्न दलहरूका प्रभावशाली नेताहरू सरकारमा सहभागी भई दिएको भए परिस्थिति सुदृढ हुने थियो । तेस्रो कुरा, हामीले विर्सनु हुन्न सशस्त्र द्वन्द्व पश्चात नेपालमा परिवर्तन भएको हो । त्यसकारण त्यो द्वन्द्वका सबै परिणाम र असरहरू, हिंसाका पीडाहरूलाई सम्बोधन हुनुपर्थ्यो । यो भनेको शान्ति प्रकृया टुङ्गो लाग्नु, हतियार व्यवस्थापन, माओवादी लडाकुको समायोजन र पुर्नस्थापन भई सक्नु पर्ने थियो । अर्कोतर्फ सत्य निरूपण आयोग गठन गरेर मेलमिलापको वातावरण बनाउने त्यस्तै वेपत्ता खोजविन आयोग बनेर तिनको खोजी, नागरिकहरूले आफ्नो गाउँ ठाउँमा आफ्नो सम्पति उपभोग गर्ने र कब्जा गरिएको सम्पति फिर्ता पाउने तथा एउटा मुलुकमा कानून पनि एउटा नै लागू हुनु पर्ने हुन्थ्यो । यी सबैले वातावरणलाई सामान्य बनाउथ्यो । युद्धका घाउहरू र सशस्त्र द्वन्द्वमा पक्ष विपक्ष भन्दै हतियारको र सैन्यवलको पर्खाल कायम रहेको स्थिति अन्त्य भएर वातावरण सामान्य बन्नुपर्दथ्यो । शान्तिप्रकृयामा प्रगति हुन नसक्नुले पनि एक अर्काप्रति विश्वास बढ्न सकेन । अर्कोतर्फ सशस्त्र द्वन्द्वले पुऱ्याएका भौतिक क्षतिहरूको पुनर्निर्माणको काम भएन । हामी माओवादी लडाकुहरूको समायोजन र व्यवस्थापन त भन्छौं तर साथ साथै द्वन्द्वका कारण ध्वस्त भएका संरचनाहरूको पुनर्निर्माण भई सकेर हामी शान्तिपूर्ण चरणमा प्रवेश गऱ्यौं भन्ने तर्फ पनि प्रगति भएको छैन । यसरी मुलुकलाई सामान्य अवस्थामा फर्काउन नसक्दा अहिले अप्ठेरो स्थिति आएको हो ।

⇨ भदौ १४ सम्ममा मस्यौदा ल्याउन सकिएला ?

आज तपाईसँग कुरा गर्दा जे जस्तो अवस्था छ, त्यो त्यति उत्साहवर्धक छैन । तर हाम्रो प्रवृति के देखिएको छ भने आज उत्साहवर्धक छैन तर भोलि केही नयाँ आशलाग्दा र सकारात्मक उपलब्धीतर्फ प्रगति भई दिन सक्दछ । सेलायो सेलायो, फेरी तात्यो, फेरी तात्यो अनि फेरी सेलायो अहिलेसम्म यस्तो देखिएको छ । सँधै तात्ति रहने र त्यस्तै सँधै सेलाई रहने पनि देखिएन । तातिरहने प्रवृतिमा प्रवेश गर्ने हो भने जहाँसम्म संविधान निर्माणको कार्य छ त्यसको मस्यौदाको तयारी गर्नमा अप्ठेरो पर्ने छैन । यदि राजनीतिक सहमति हुन्छ र विवाद समाधान हुन्छन् भने मस्यौदा तयारीको प्रारम्भिक कामले खासै समय लिने छैन, त्यो भदौ १४ अगावै सम्पन्न गर्न सकिने छन् । तर आजको स्थिति र बुझाईले जे देखिन्छ त्यो त्यति उत्साहवर्धक छैन ।

⇨ संविधानका विषयमा केही सोध्न वा भन्न बाँकी रह्यो कि ?

छैन, धन्यवाद । ■

संवैधानिक समिति अन्तर्गत गठित विवाद समाधान उपसमितिका संयोजकबाट संवैधानिक समितिको बैठकमा पेश भएको आवधिक प्रगति प्रतिवेदन (२०६८/३/१९)

माननीय सभापतिज्यू,

संवैधानिक समितिको मिति २०६८/२/१८ मा बसेका बैठकले समिति अन्तर्गत गठित यस विवाद समाधान उपसमितिको कार्यवधि गत २०६८ साल ज्येष्ठ १४ गते देखि नै लागू गरी उपसमितिले आफूलाई दिएको कार्यभार सम्पन्न नभएसम्म निरन्तर कायम रहने र उपसमितिले प्रत्येक १०/१० दिनमा संवैधानिक समिति समक्ष कार्य प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने निर्णय गरेको माननीय सदस्यज्यूहरूलाई जानकारी नै छ । विविध कारणले गर्दा समितिको बैठक आह्वान गर्न केही ढिलाई हुन गएकोले समितिको निर्णय बमोजिम निर्धारित समयावधि भित्रै कार्य प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्न नसकेकोमा म माननीय सभापतिज्यू मार्फत समितिसमक्ष सर्वप्रथम क्षमायाचना गर्दछु ।

२०६८/२/१८ पश्चात हालसम्म उपसमितिका ५ वटा बैठक सम्पन्न गरिएको छ । उपसमितिबाट अहिलेसम्म भएका निर्णयहरू बारे म अब समितिलाई जानकारी गराउन चाहन्छु ।

१. सत्रौं बैठक (मिति २०६८/२/२६) बाट भएको निर्णय

संवैधानिक समितिको सचिवालयबाट गृहकार्य भई परामर्शका लागि पेश भएको संवैधानिक समितिको आन्तरिक कार्यतालिका माथि सामान्य छलफल भई उक्त प्रस्तावित आन्तरिक कार्यतालिका छलफलका लागि आगामी संवैधानिक समितिको बैठकमा पेश गर्न सिफारिस गर्ने ।

२. अठारौं बैठक (मिति २०६८/२/२७) बाट भएको निर्णय

१. राज्य पुनर्संरचनाको विषयमा राजनीतिक तहमा छलफल, परामर्श र गृहकार्य आवश्यक रहेको महसुस भएकोले केही दिन उक्त विषयमा राजनीतिक तहमा छलफल र परामर्श गर्ने ।

२. राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी ७८ वटा विषयहरूमध्ये केही विषयमा एक भन्दा बढी प्रश्नहरू रहेका, कतिपय प्रश्नहरू दोहोरिएका र कतिपय विषय अन्य समितिको प्रतिवेदनमा समेत विवादित विषयको सूचीमा परेको अवस्था रहेकोले समितिको सचिवालयले सबै विवादित प्रश्नहरूको अध्ययन र विश्लेषण गरी पुनर्व्यवस्थित गर्न र विवादको संख्यालाई साँघुरो पार्नको लागि के गर्न सकिन्छ सो सम्बन्धमा आवश्यक गृहकार्य गरी उपसमितिको आगामी बैठकमा पेश गर्ने ।

३. उन्नाईसौं बैठक (मिति २०६८/२/३१) बाट भएको निर्णय

देहायका विषयमा अध्ययन गरी सात दिनभित्र सुझाव सहितको प्रतिवेदन उपसमितिमा पेश गर्न मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण, मा० श्री राधेश्याम अधिकारी, मा० श्री अग्निप्रसाद खरेल, मा० श्री खिमलाल देवकोटा र मा० श्री सपना प्रधान मल्ल रहनु भएको गृहकार्य टोली निर्माण गर्ने ।

१. राज्यको शासकीय स्वरूप, निर्वाचन प्रणाली, मौलिक हक तथा निर्देशक सिद्धान्त र संवैधानिक समितिको प्रतिवेदनमा टुंगो लगाउन बाँकी रहेका २२ वटा विषयमा के कसरी सहमति कायम गर्न सकिन्छ सोको प्रस्ताव तयार पार्ने ।

२. राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी ७८ वटा विवादका विषयहरूलाई पुनर्व्यवस्थित गर्न र विवादको संख्यालाई साँघुरो पार्नको लागि गर्न सकिने उपायको सम्बन्धमा समितिको सचिवालयले आज उपसमितिमा प्रस्तुत गरेको सुझाव अध्ययन गरी कुनै सुधार गर्नु पर्ने भए सो सिफारिस गर्ने ।

४. बिसौं बैठक (मिति २०६८/३/१३) बाट भएको निर्णय

"संवैधानिक समितिको सचिवालय र उपसमिति अन्तर्गत बनाईएको गृहकार्य टोलीको सुझावको आधारमा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी ७८ मध्ये छरिएर रहेका एउटै विषयसँग सम्बन्धित विवादहरूलाई एउटै बुँदामा समेटने, संविधानसभाबाट पहिले नै निर्णय भएका विषयसँग सम्बन्धित विवादलाई अब कायम नराख्ने र अन्य समितिको प्रतिवेदनमा रहेका विवादलाई नदोहोऱ्याउने दृष्टिकोणबाट राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी विवादका विषयलाई २५ वटा प्रश्नमा समेट्ने र सो आधारमा सहमतिका लागि छलफल अघि बढाउने ।"

५. एक्काईसौं बैठक (मिति २०६८/३/१६) बाट भएको निर्णय

"संविधानसभाको न्याय प्रणाली सम्बन्धी समितिको प्रतिवेदनमा रहेका विवाद समाधान गर्ने सन्दर्भमा यस उपसमितिमा छलफल हुँदा संविधानसँग कानून बाझिएको भन्ने प्रश्न र संघीय इकाईहरूबीच उत्पन्न हुने संवैधानिक विवादको निरूपण गर्न अलग संवैधानिक अदालतको स्थापना गर्ने र नेपालको प्रधानन्यायाधीश नै संवैधानिक अदालतको पदेन अध्यक्ष हुने सैद्धान्तिक सहमति भएको र संवैधानिक अदालत तथा सर्वोच्च अदालतको अधिकारक्षेत्र लगायतका विषयमा विस्तृत गृहकार्य गरी कार्यदलले प्रतिवेदन समेत पेश गरेको सन्दर्भमा उक्त विषयमा आगामी असार २० गते सोमबार विहान ८:३० बजे नेपाल बार एशोसिएशनसँग परामर्श गर्ने । सो प्रयोजनको लागि संवैधानिक कानूनको विशेष ज्ञान र अनुभव भएका नेपाल बार एशोसिएशनका पदाधिकारीमध्ये वा वरिष्ठ अधिवक्ता वा अधिवक्तामध्ये ७ जना कानूनविद छनौट गरी परामर्शका लागि पठाईदिन नेपाल बार एशोसिएशनलाई अनुरोध गर्ने ।"

उक्त वैठकमा राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदनसँग सम्बन्धित संघको शासन प्रणाली के हुने भन्ने विषयमा केन्द्रित रही छलफल प्रारम्भ भएको छ । उक्त छलफल जारी रहेको छ ।

उपसमितिको तर्फबाट,

संयोजक पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'

संविसधानसभा र यस अन्तर्गतका विभिन्न संयन्त्रहरुबाट संविधान निर्माणको क्रममा हालसम्म सम्पन्न भई सकेका कार्यहरु – (क्रमबद्ध रुपमा)

- संविधानसभाले निर्धारित समयभित्र संविधान निर्माणको कार्य सम्पन्न गर्नको लागि कुन गतिविधि, कहिले, कसरी सम्पन्न गर्ने भन्ने स्पष्ट विवरण सहितको कार्यतालिका निर्माण, (मिति २०६५/८/१ मा)

- संविधानसभाले विकेन्द्रीत रूपमा संविधान निर्माणको कार्य सम्पन्न गर्न र सबै माननीय सदस्यहरूको संविधान निर्माणको कार्यमा समान सहभागिता र क्रियाशिलता सुनिश्चित गर्नको लागि १० वटा विषयगत समिति, ३ वटा प्रक्रियागत समिति र एउटा संवैधानिक समिति गठन, (मिति २०६५/८/२९ मा)

- सञ्चारका विभिन्न साधनहरू मार्फत स्वेदश र विदेशमा रहेका नेपाली नागरिकहरूबाट भावी संविधानको अवधारणात्मक पक्षका सम्बन्धमा राय सुझाव दिनको लागि आह्वान, (मिति २०६५ पौष पहिलो हप्तामा)

- संविधानसभाका सबै माननीय सदस्यहरू ४० वटा विभिन्न टोलीहरूमा विभाजित भई मिति २०६५/११/१६ देखि २०६५/१२/९ सम्म देशका २४० वटै निर्वाचन क्षेत्रको भ्रमण गरी प्रश्नावली मार्फत जनताको राय सुझाव संकलन गर्ने ऐतिहासिक कार्य सम्पन्न,

- अप्रत्यक्ष रूपमा जनताबाट प्राप्त सुझावहरू र जनताले प्रश्नावली मार्फत दिएका करिब ५ लाख सुझावहरू मध्ये प्रत्येक समितिसँग सम्बन्धित सुझाव सम्बन्धित समितिका सबै माननीय सदस्यहरू आफैंले अध्ययन र विश्लेषण गरी सुझावको सारसंक्षेप तयार,

- सबै समितिहरूबाट आ-आफ्नो कार्यक्षेत्रको अधिनमा रही भावी संविधानको अवधारणा पत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सहितको प्रतिवेदन तयार (२०६६ माघ १४ भित्र)

- प्रत्येक समितिको प्रतिवेदनमाथि ५ दिन अर्थात् ३० घण्टाको दरले सभामा छलफल भईसकेको । (२०६६ माघ २१ भित्र)

- विषयगत समितिका प्रतिवेदनमा कतिपय विषयहरू दोहोरिएका, कतिपय विषयहरू परस्परमा बाझिएका, कतिपय विषयहरू छुट भएका र कतिपय विषयहरू अनिर्णित र विवादास्पद रूपमा रहेकाले त्यसलाई सहमतिपूर्ण ढंगबाट समाधान गरी सबै प्रतिवेदनलाई एकरूपतायुक्त र पूर्णता प्रदान गर्न संविधानसभाको मिति २०६६/२/१३ को २९ औं बैठकबाट १५ सदस्यीय अवधारणा पत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन अध्ययन समितिको गठन ।

- अवधारणा पत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन अध्ययन समितिले ३ वटा समितिहरू प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार र राजश्व बाँडफाँड समिति, संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समिति र अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक अधिकार संरक्षण समितिको प्रतिवेदन अध्ययन गर्ने कार्य पूरा । (२०६६ चैत्र २० भित्र)

- अवधारणा पत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन अध्ययन समितिको सुझाव समेतका आधारमा संविधानसभाले उक्त ३ वटा समितिका प्रतिवेदन सुझाव र निर्देशन सहित संवैधानिक समितिमा पठाएको । (२०६६ माघ २१, फागुन १९ र चैत्र २ मा)

- संवैधानिक समितिबाट प्राप्त ३ वटा समितिका प्रतिवेदनको सम्बन्धमा प्राप्त सुझाव र निर्देशनमाथि छलफल गरी मस्यौदालाई संविधानको खाकामा समावेश । (२०६६ फागुन महिनामा)

- संवैधानिक समितिबाट प्रस्तावना र अनुसूचीको साथमा संविधानमा रहने अन्तरवस्तुहरूलाई विभिन्न २७ भागमा विभाजन गरिएको भावी संविधानको प्रारम्भिक खाका तयार पारिएको (२०६६ फागुन महिनामा)

- अवधारणा पत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन अध्ययन समितिले बाँकी रहेका ८ वटा समितिहरूका प्रतिवेदन अध्ययन गर्ने कार्य पूरा । समितिबाट टुंगो लगाउन नसकेका २१० वटा प्रश्नावली सहित समितिको अन्तिम प्रतिवेदन मिति २०६७/६/१४ मा अध्यक्षज्यूसमक्ष पेश ।

- संविधानसभाले संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र थप गर्दै विवाद समाधान गर्ने जिम्मेवारी समेत संवैधानिक समितिलाई हुनेगरी संविधानसभा नियमावलीमा मिति २०६७/१०/४ मा तेस्रो संशोधन गरेको ।

- संविधानसभाले ७ वटा समितिका प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी ७८ वटा विषयलाई संवैधानिक समितिले नै थप

छलफल गरी टुंगो लगाउने गरी ७ वटा समितिका प्रतिवेदनहरू सुझाव र निर्देशन सहित मिति २०६७/१०/१२ मा संवैधानिक समितिमा पठाएको ।

- संवैधानिक समितिले ७ वटा समितिका प्रतिवेदनमा रहेका ७८ वटा विवादमाथि एकसरो छलफल सम्पन्न गरेको । ३ वटा विवाद समितिले टुंगो लगाएको । बाँकी रहेका ७५ वटा विवादमा सहमतिको प्रयास गर्न मिति २०६७/१/१३ मा विवाद समाधान उपसमितिको गठन गरेको ।
- संविधानसभाले राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी ७८ वटा विषयलाई सूचीकृत गर्दै ती विषयमा संवैधानिक समितिले नै थप छलफल गरी टुंगो लगाउने गरी समितिको प्रतिवेदन सुझाव र निर्देशन सहित मिति २०६७/१२/३ मा संवैधानिक समितिमा पठाएको ।
- विवाद समाधान उपसमितिले ७५ मध्ये ५३ वटा विवादमा सहमति कायम गरेको । उक्त सहमति समितिबाट अनुमोदन गर्न बाँकी रहेको ।
- संवैधानिक समितिले मिति २०६८/२/१८ मा विवाद समाधान उपसमितिको कार्यअवधि १०/१० दिनको प्रगति विवरण दिने गरी कार्यभार सम्पन्न नभएसम्मको लागि थप गरेको ।
- संविधानसभाले राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी ७८ वटा विषयमाथि एकसरो छलफल मिति २०६८/२/१९ मा सम्पन्न गरी उल्लिखित विवादमा सहमतिको प्रयास गर्न सबै विषय विवाद समाधान उपसमितिमा पठाउने निर्णय गरेको ।

प्रकाशन उपसमितिबाट जेठ १४ गतेपछि भएका कार्यहरू

०६८/२/१७	संविधान सभा गतिविधिका बारेमा समीक्षा । यस अंकमा छुटेका महत्वपूर्ण विषयहरू आगामी अंकमा समेट्ने निर्णय ।
०६८/२/२६	संविधानसभा गतिविधिको व्यवस्थापन मण्डलमा जनमत संकलन समितिका सचिव श्री जयनारायण नेपाललाई थप गर्ने ।
०६८/२/३१	व्यवस्थापन मण्डल सहितको बैठकले संविधानसभा गतिविधिको अर्को अंकमा राख्ने विभिन्न विषयहरूमा छलफल ।
०६८/३/२ र११	संविधानसभा गतिविधिको दोस्रो अंकमा समेट्ने विभिन्न १६ वटा विषयहरू निर्धारण ।
०६८/३/१५	संविधानसभा गतिविधिको लागि आवश्यक पर्ने रिपोर्टिङतर्फ कार्य गर्ने गरी श्री सन्तोष पौडेल, श्री केदार सुवेदी र श्री उज्ज्वल पहाडीलाई राख्ने निर्णय ।
०६८/३/१८	संविधानसभा गतिविधि–२ मा प्रकाशन हुने संविधानसभाका सम्माननीय अध्यक्षज्यू र माननीय उपाध्यक्षज्यू सँग सोधिने प्रश्नहरूका विषयमा छलफल ।
०६८/३/२०	संविधानसभा गतिविधि–२ मा प्रकाशन हुने विषयहरूमा छलफल ।
०६८/३/२१	संविधानसभा गतिविधि–२ प्रकाशन गर्दा कम्प्युटर टाईपतर्फ श्री पिङ्कु मास्के र श्री अञ्जु कँडेललाई कार्य जिम्मेवारी दिने निर्णय ।
०६८/३/२४	संविधानसभा गतिविधि–२ मा प्रकाशन गर्न नागरिक सम्बन्ध समितिको फोटो लिन बाँकी रहनु भएका माननीय सदस्यहरू र कर्मचारीहरूको फोटो लिने निर्णय । साथै संविधानसभा गतिविधि–२ मा प्रकाशन गर्न संवैधानिक समितिका सभापति मा० श्री निलाम्बर आचार्यसँग सोध्ने प्रश्नको बारेमा छलफल एवं निर्णय ।
०६८/३/२९	विविध विषयमा छलफल ।
०६८/४/२	संविधानसभाका सम्माननीय अध्यक्षज्यूको सपथ ग्रहणको फोटो, नारायणहिटी संग्रहालय उद्घाटनको फोटो र गणतन्त्र कार्यान्वयन पछि नेपालको राष्ट्रप्रमुख समक्ष ओहोदाको प्रमाणपत्र पेश गर्नुहुने तत्कालिन चिनिया राजदूतको फोटो संविधानसभा गतिविधि-२ मा समावेश गर्ने निर्णय ।
०६८/४/३	संविधानसभा गतिविधि-२ का विषयमा व्यापक छलफल । गतिविधि प्रकाशन गर्नको लागि व्यवस्थापकीय जिम्मा व्यवस्थापन मण्डललाई दिने निर्णय ।

अवधारणापत्र र प्रारम्भिक प्रतिवेदन अध्ययन समितिको कार्य उपलब्धी

मा. श्री अग्निप्रसाद खरेल
सदस्य, संविधानसभा

१. समितिको गठनको आवश्यकता र उद्देश्य

संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ८२ को उपनियम (९) मा संवैधानिक समिति र विषयगत समितिहरूबाट पेश भएको संविधानको अवधारणापत्र सहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन माथि सभामा छलफल समाप्त भएपछि सभाको कुनै सुझाव र निर्देशन भए सो सहित सबै प्रतिवेदन सभाले एकै पटक वा अलग अलग पारित गरी संवैधानिक समितिमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था गरेको छ । सो अनुरूप संविधानसभाले प्रत्येक समितिको प्रतिवेदनको सन्दर्भमा संवैधानिक समितिलाई दिनु पर्ने सुझाव र निर्देशन तयार पार्न एउटा प्रभावकारी संयन्त्रको आवश्यकता महसुस गरी संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ८९ बमोजिम संविधानसभाको मिति २०६६/२/१३ मा बसेको २९ औँ बैठकमा मा० श्री पोष्ट बहादुर बोगटी प्रस्तावक र मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे समेत समर्थक भई समितिको कार्यक्षेत्र र समितिमा रहनु हुने १५ जना मा० सदस्यहरूको नामावली सहितको प्रस्ताव पेश गर्नु भएकोमा उक्त प्रस्ताव सर्वसम्मतीले पारित भई यस समितिको गठन भएको हो । समिति गठन भएपश्चात मिति २०६६/२/१९ मा बसेको समितिको पहिलो बैठकले समितिका मा० सदस्य श्री लक्ष्मणलाल कर्ण समितिको संयोजकमा चयन भई उहाँको नेतृत्वमा समितिले आफ्नो कार्य सम्पादन गरी आएको अवस्थामा मिति २०६६/५/१७ मा उहाँ नेपाल सरकारको मन्त्री पदमा नियुक्त हुनु भएपछि समितिको मिति २०६६/५/१९ मा भएको बैठकबाट समितिको संयोजन गर्ने जिम्मेवारी मैले प्राप्त गरेको थिएँ ।

२. समितिको कार्यक्षेत्र

यस समितिको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम रहेको थियोः

- सबै विषयगत समिति र संवैधानिक समितिबाट पेश भएको अवधारणा पत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा अध्ययन गर्ने,
- सबै प्रतिवेदन माथि सभामा भएको छलफलमा उठेका विषयहरूको टिपोट गर्ने,
- परस्पर बाझिएका, एक भन्दा बढी समितिको प्रतिवेदनमा दोहोरिएका विषय र बुँदाहरू पहिचान गर्ने,
- समितिहरूका प्रतिवेदनमा समावेश गर्न छुट भएका कुनै विषय भए सो को पहिचान गर्ने,
- सभामा भएको छलफल र समितिका माननीय सभापतिले दिएको जवाफका आधारमा कुनै समितिको प्रतिवेदनमा कुनै विषयमा परिमार्जन गर्नु पर्ने भए सोको सुझाव सम्माननीय अध्यक्षज्यूलाई दिने,
- सबै समितिका मस्यौदा एकिकरण गर्दा संवैधानिक समितिले ध्यान दिनु पर्ने कुनै विषय भए सोको कारण सहितको प्रतिवेदन तयार गरी सम्माननीय अध्यक्षज्यू समक्ष पेश गर्ने ।

३. समितिबाट कार्य सम्पादन

समिति गठन भएको मिति २०६६/२/१३ देखि यसले अन्तिम प्रतिवेदन सम्माननीय अध्यक्षज्यू समक्ष पेश गरेको मिति २०६७/६/१४ सम्मको जम्मा १६ महिनाको कार्य अवधिमा जम्मा ११४ वटा बैठक सम्पन्न भएका थिए । समितिले गर्नु पर्ने कार्य अत्यन्त जटिल प्रकृतिको रहेको र यसले समग्र संविधानसभाको कार्य प्रगतिमा नै प्रभाव पार्ने किसिमको रहेकोले सहमति कायम गर्न सकेका समितिका प्रतिवेदनसँग सम्बन्धित सुझाव प्रतिवेदन क्रमश पेश गर्दै जाने कार्य पद्धति अपनाईएको थियो । यसक्रममा प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजस्व बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदन माथि संविधानसभाले संवैधानिक समितिलाई दिनु पर्ने सुझाव र निर्देशन समावेश रहेको प्रतिवेदन मिति २०६६/१०/२० मा, संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समितिको प्रतिवेदनमाथि संविधानसभाले संवैधानिक समितिलाई दिनु पर्ने सुझाव र निर्देशन समावेश रहेको प्रतिवेदन मिति २०६६/११/१८ मा, अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक अधिकार संरक्षण समितिको प्रतिवेदन माथि संविधानसभाले संवैधानिक समितिलाई दिनु पर्ने सुझाव र निर्देशन समावेश रहेको प्रतिवेदन मिति २०६६/१२/१५ मा र बाँकी रहेका

आठ वटा समितिका प्रतिवेदनसँग सम्बन्धित सुझावहरू र समितिले सहमति कायम गर्न नसकि संविधानसभाले नै टुङ्गो गर्नु पर्ने विषयहरूको प्रश्नावली समेत रहेको प्रतिवेदन मिति २०६७/६/१४ मा सम्माननीय अध्यक्षज्यू समक्ष पेश गरिएको हो ।

४. समितिको अन्तिम प्रतिवेदनका केही विशेषताहरु

- प्रत्येक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रको कुनै विषय छुट भएको भए पहिचान गरिएको ।
- कुनै समितिको प्रतिवेदनमा अर्को समितिको कार्यक्षेत्र भित्रको कुनै विषय दोहोरिएको भए सोको पहिचान गरिएको ।
- समितिबाटै फरक मत आएका र संविधानसभामा छलफलको क्रममा विवादित बनेका विषय सूचीकृत गरिएको ।
- छुट भएका विषयमा समावेश गर्ने कुरा, दोहोरिएका विषयमा एकरूपता कायम गर्ने विषय र मतैक्यता हुन नसकेका विषयमा सर्वसम्मतिले सहमति कायम गरी सम्बन्धित प्रतिवेदनमा परिमार्जन गर्नु पर्ने विषयको अलग अलग सुझाव तयार पारिएको ।
- सहमति कायम हुन बाँकी रहेका विषयहरूलाई प्रश्नावलीको रूपमा सूचीकृत गरिएको ।
- ११ वटै समितिका प्रतिवेदन माथि संविधानसभामा छलफल हुँदा बोल्नु हुने माननीय सदस्यहरूले उठाउनु भएका मुख्य बुँदाहरू र सम्बन्धित समितिका माननीय सभापतिले छलफलको अन्त्यमा दिनु भएको जवाफको सार संक्षेप तयार गरी सूचीमा राखिएको ।
- समितिमा आई राय सुझाव प्रदान गर्ने विशेषज्ञहरूको विवरण र समितिलाई विभिन्न श्रोतबाट प्राप्त सुझाव पनि प्रतिवेदनको अनुसूचीमा रहेको ।

यही समितिले दिएको सुझावका आधारमा संविधानसभाले सबै समितिका प्रतिवेदन पारित गरी संवैधानिक समितिमा पठाएको र टुङ्गो लाग्न बाँकी रहेका भनी समितिले प्रश्नावलीको रूपमा राखेका २१० वटा विषयमध्ये संविधानसभामा प्रतिनिधित्व गर्ने दलका नेताहरूको संयन्त्रले १३२ वटा विषयमा सहमति कायम गरेको तथा अन्य विषयहरू अहिले संवैधानिक समिति र सो अन्तर्गत गठित विवाद समाधान उपसमितिमा सहमति कायम गर्ने प्रयास भई रहेको छ ।

अन्त्यमा संविधान निर्माणको चालु प्रक्रियालाई सहमतिपूर्वक अघि बढाएर मात्रै जनताको आशा र अपेक्षाहरूलाई पूरा गर्न सकिन्छ र चालु शान्ति प्रकृयालाई पूरा गरेर संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई नयाँ संविधान मार्फत संस्थागत गरेर मात्रै सार्वभौम जनताको आफ्नो संविधान आफै लेख्ने अभिव्यक्त इच्छालाई सार्थक बनाउन सकिन्छ । यसैमा हामी सबैको कल्याण छ ।

'आज मिति २०६८ जेठ १४ गतेका दिन हामी देहायका राजनीतिक दलहरू निम्न सहमतिमा पुगेका छौं ।'

१. तीन महिनाभित्र शान्ति प्रकृयाका मूलभूत काम सम्पन्न गर्ने ।

२. तीन महिनाभित्र संविधानसभाबाट संविधानको पहिलो मस्यौदा तयार पार्ने ।

३. नेपाली सेनालाई समावेशी बनाउने लगायतका मधेसी मोर्चासँग विगतमा भएका सहमतिहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।

४. संविधानसभाको समयावधि तीन महिना थप गर्ने ।

५. राष्ट्रिय सहमतिको संयुक्त सरकार गठनका लागि प्रधानमन्त्रीले राजीनामा गरी मार्ग प्रशस्त गर्ने ।

एकिकृत नेकपा (माओवादी)

नेपाली काँग्रेस

नेकपा (एमाले)

संविधानसभा बैठकमा हालसम्म भएका कार्यहरूको संक्षिप्त झलक

बैठक संख्या १
बैठक मितिः २०६५/०२/१५

क) सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री गिरिजाप्रसाद कोइरालाले संविधानसभाको पहिलो बैठकलाई सम्बोधन गर्नुभयो ।
ख) "संविधान सभा बैठकको अन्तरिम कार्यविधि, २०६५" पेश र पारित ।
ग) संविधान सभा बैठकको अन्तरिम कार्यविधि, २०६५ को दफा ५ को उपदफा (२) बमोजिम अध्यक्षको अनुपस्थितिमा बैठकको अध्यक्षता गर्न ५ जना मा० सदस्यहरूको मनोनयन गरिएको जानकारी ।
घ) "नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १५९ (२) बमोजिम गणतन्त्र कार्यान्वयन सम्बन्धी" प्रस्तावलाई संविधान सभा बैठकको अन्तरिम कार्यविधि, २०६५ को दफा १२ को उपदफा (४) बमोजिम मत विभाजन गरी निर्णयार्थ प्रस्तुत हुँदा प्रस्तावको पक्षमा अर्थात् "हुन्छ" भन्ने पक्षमा जम्मा ५६० (पाँचसय साठी) मत र प्रस्तावको विपक्षमा अर्थात् "हुन्न" भन्ने पक्षमा जम्मा ४ (चार) मत परी बहुमतबाट पारित भएको जानकारी ।
ङ) "नेपालमा लोकतान्त्रिक गणतन्त्र सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन भइसकेको सन्दर्भमा नारायणहिटी दरबारमा र हेका तत्कालीन राजा र निजसँग सम्बन्धित निजी सचिवालय संरचना यो प्रस्ताव पारित भएको मितिले पन्ध्र दिन भित्र हटाउन सभाको यो बैठक नेपाल सरकारलाई निर्देश गर्दछ । नारायणहिटी दरबार परिसरको नियन्त्रण एवं सो दरबार परिसरमा रहेका सम्पूर्ण राष्ट्रिय सम्पत्तिको सुरक्षाको लागि तत्काल आवश्यक व्यवस्था मिलाउन समेत सभाको यो बैठक नेपाल सरकारलाई निर्देश गर्दछ ।" भन्ने प्रस्ताव सर्वसम्मतिले पारित भएको जानकारी ।
च) सम्माननीय अध्यक्षबाट संविधानसभाको पहिलो बैठकलाई मन्तव्य ।

बैठक संख्या २
बैठक मितिः २०६५/०२/२३

"संविधान सभा (कार्यविधि) नियमावली मस्यौदा समिति गठन गरियोस्" भन्ने प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत ।

बैठक संख्या ३
बैठक मितिः २०६५/०२/२५

क) संविधानसभामा दुई निर्वाचन क्षेत्रबाट प्रतिनिधित्व गर्नु भएका मा० सदस्यहरूले एक निर्वाचन क्षेत्रबाट राजीनामा गरी सदस्यता त्याग गर्नु पर्ने भएकोले निम्न लिखित निर्वाचन क्षेत्रबाट राजीनामा गरी सदस्यता त्याग गरेको जानकारी ।
ख) मा० श्री शेरबहादुर देउवा – कञ्चनपुर ४ बाट, मा० श्री देवप्रसाद गुरूङ्ग – कास्की १ बाट, मा० श्री पुष्पकमल दाहाल "प्रचण्ड" रोल्पा २ बाट, मा० श्री उपेन्द्र यादव – मोरङ्ग ५ बाट, मा० श्री विजयकुमार गच्छदार – मोरङ्ग ७ बाट ।
ग) संविधानसभा बैठकको अन्तरिम कार्यविधि, २०६५ को दफा १५ को उपदफा (१) बमोजिम कार्यव्यवस्था परामर्श समितिमा पदेन सदस्यहरू बाहेकका सदस्यहरूको मनोनयन भएको जानकारी ।

बैठक संख्या ४
बैठक मितिः २०६५/०३/०४

संविधान सभा बैठकको अन्तरिम कार्यविधि, २०६५ को दफा ५ को उपदफा (२) मा व्यवस्था भए बमोजिम अध्यक्षको अनुपस्थितिमा बैठकको अध्यक्षता गर्न थप ६ जना मा० सदस्यहरूको मनोनयन भएको जानकारी ।

बैठक संख्या ५
बैठक मितिः २०६५/०३/३१

क) नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ३६ख. को उपधारा (३) बमोजिम नेपालको राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपतिको निर्वाचनको सम्बन्धमा कार्यव्यवस्था परामर्श समितिमा छलफल भई तयार भएको निर्धारित कार्यविधि सम्बन्धी प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भएको जानकारी ।

ख) राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपति दुवै पदको निर्वाचन सम्पन्न गर्न मिति, समय र निर्वाचन अधिकृत तोकिएको जानकारी ।

बैठक संख्या ६
बैठक मितिः २०६५/०४/०४

क) राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपतिको निर्वाचन कार्यविधि, २०६५ को दफा ११ को उपदफा (२) बमोजिम निर्वाचन अधिकृत श्री मनोहरप्रसाद भट्टराईले मा० अध्यक्ष समक्ष पेश गर्नुभएको निम्नलिखित राष्ट्रपति पदको निर्वाचन परिणाम देहाय बमोजिम रहेको छ :

१. कुल मतदाता संख्या ५९४
२. कुल खसेको मत संख्या ५७८
३. कुल बदर मत संख्या २५
४. कुल सदर मत संख्या ५५३
५. राष्ट्रपतिका उम्मेदवारहरूले प्राप्त गर्नुभएको मतपरिणाम मध्ये-
   क) श्री रामप्रीत पासवान "०" (शुन्य) मत
   ख) श्री रामराजाप्रसाद सिंह २७० मत
   ग) श्री रामवरण यादव २८३ मत

ख) राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपतिको निर्वाचन कार्यविधि, २०६५ को दफा १२ को उपदफा (३) बमोजिम सवैभन्दा बढी मत प्राप्त गर्ने राष्ट्रपति पदका दुई उम्मेदवारहरू श्री रामवरण यादव र श्री रामराजाप्रसाद सिंह बीच पुनः मतदानको लागि मिति र समय तोकिएको ।

ग) राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपतिको निर्वाचन कार्यविधि, २०६५ को दफा १२ को उपदफा (२) बमोजिम श्री परमानन्द झा नेपालको उपराष्ट्रपति पदमा ३०५ मत प्राप्त गरी बहुमतले निर्वाचित हुनुभएको घोषणा र निर्वाचन परिणाम देहाय बमोजिम रहेको छ।

कूल मतदाता संख्या ५९४
कूल खसेको मत संख्या ५७८
कूल बदर मत संख्या २४
कूल सदर मत संख्या ५५४

उपराष्ट्रपतिका उम्मेदवारहरूले प्राप्त गर्नुभएको मतपरिणाम मध्ये-
   क) श्री अष्टलक्ष्मी शाक्य बोहरा ४ मत
   ख) श्री परमानन्द झा ३०५ मत
   ग) श्री मानबहादुर विश्वकर्मा २ मत
   घ) सुश्री शान्ता श्रेष्ठ २४३ मत

बैठक संख्या ७
बैठक मितिः २०६५/०४/०६

क) राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपतिको निर्वाचन कार्यविधि, २०६५ को दफा १२ को उपदफा (२) बमोजिम श्री रामवरण यादव नेपालको राष्ट्रपति पदमा ३०८ मत प्राप्त गरी बहुमतले निर्वाचित हुनुभएको घोषणा र निर्वाचन परिणाम देहाय बमोजिम रहेको छ।

१. कूल मतदाता संख्या ५९४
२. कूल खसेको मत संख्या ५९०
३. कूल बदर मत संख्या शुन्य "०"
४. कूल सदर मत संख्या ५९०
५. राष्ट्रपतिका उम्मेदवारहरूले प्राप्त गर्नुभएको मतपरिणाम मध्ये-
   क) श्री रामराजाप्रसाद सिंह २८२ मत
   ख) श्री रामवरण यादव ३०८ मत

ख) संविधानसभा बैठकको अन्तरिम कार्यविधि, २०६५ को दफा ६ बमोजिम संविधानसभाको अध्यक्षको निर्वाचनका लागि मिति र समय तोकी सूचना प्रकाशन गर्न निर्देशन । (२०६५ साउन ९ गते बिहान ११:०० बजे)

बैठक संख्या ८
बैठक मितिः २०६५/०४/०८

क) मा० श्री रामवरण यादवराष्ट्रपति पदको निर्वाचनबाट राष्ट्रपति पदमा निर्वाचित हुनु भएकोले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ३६ख. को उपधारा (४) बमोजिम संविधानसभा सदस्य पदको एक स्थान रिक्त भएको जानकारी ।

ख) "संविधान सभा बैठकको अन्तरिम (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०६५" सर्वसम्मतिबाट पारित भएको जानकारी ।

बैठक संख्या ९
बैठक मितिः २०६५/०४/०९

क) "संविधान सभा बैठकको अन्तरिम (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०६५" सर्वसम्मतिबाट पारित भएको जानकारी ।

ख) संविधानसभा बैठकको अन्तरिम कार्यविधि, २०६५ को दफा ६ को उपदफा (३) बमोजिम माननीय श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङ्ग संविधानसभाको अध्यक्ष पदमा निर्विरोध निर्वाचित हुनु भएको घोषणा ।

बैठक संख्या १०
बैठक मितिः २०६५/०४/१२

संविधान सभा (कार्यविधि) नियमावली मस्यौदा समितिका मा० सदस्यहरूको थप मनोनयन भएको जानकारी ।

बैठक संख्या ११
बैठक मितिः २०६५/०७/२५

क) संविधान सभा (कार्यविधि) नियमावली मस्यौदा समितिका संयोजक मा० श्री नारायणमान विजुक्छेले संविधान सभा नियमावली २०६५ र संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य संचालन) नियमावली २०६५ को मस्यौदा प्रतिवेदन पेश ।

बैठक संख्या १२
बैठक मितिः २०६५/०७/२६

क) नेपाल कम्यूनिष्ट पार्टी (माओवादी) का तर्फबाट समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली अनुसार संविधान सभामा निर्वाचित मा० सदस्य श्री मोहन वैद्यले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ६७ को खण्ड (क) बमोजिम राजीनामा दिनुभएकोले उक्त संविधानसभा सदस्यको स्थान एक रिक्त रहेको व्यहोरा जानकारी।

ख) "संविधान सभा नियमावली २०६५ र संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य संचालन) नियमावली २०६५ को मस्यौदा प्रतिवेदन माथि विचार गरियोस्" भन्ने प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भएको जानकारी ।

बैठक संख्या १३
बैठक मितिः २०६५/०७/२९

संविधान सभा नियमावली, २०६५ र संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य संचालन) नियमावली, २०६५ माथि दफावार छलफल र सर्वसम्मतिबाट पारित ।

बैठक संख्या १४
बैठक मितिः २०६५/०८/०१

क) संविधानसभा, कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको बैठकद्वारा स्वीकृत संविधानसभाको प्रस्तावित कार्यतालिका सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भएको जानकारी ।

ख) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ९ को उपनियम (१) बमोजिम संविधानसभाका उपाध्यक्ष पदको निर्वाचनका लागि मिति र समय तोकी सूचना प्रकाशन गर्न निर्देशन । (२०६५ मंसिर १३ गते शुक्रबार विहान ११:०० बजे)

क) मा० श्री प्रतिभा राणालाई संविधानसभाको उपाध्यक्ष पदमा निर्वाचित गरियोस् भन्ने प्रस्तावको पक्षमा अर्थात् "हुन्छ" भन्ने पक्षमा जम्मा ११४ (एकसय चौध) मत, यस प्रस्तावको विपक्षमा अर्थात् "हुन्न" भन्ने पक्षमा २३१ (दुईसय एकतीस) मत र यस प्रस्तावको पक्ष अर्थात् "हुन्छ" वा विपक्ष अर्थात् "हुन्न" भन्ने पक्षमा मत प्रकट नगरी तटस्थ रहने अर्थात् "मत दिन्न" भन्ने पक्षमा जम्मा १८३ (एकसय त्रियासी) मत परेकोले प्रस्ताव बहुमतबाट अस्वीकृत भएको जानकारी ।

ख) मा० श्री खोभारी रायलाई संविधानसभाको उपाध्यक्ष पदमा निर्वाचित गरियोस् भन्ने प्रस्तावको पक्षमा अर्थात् "हुन्छ" भन्ने पक्षमा जम्मा ८ (आठ) मत, यस प्रस्तावको विपक्षमा अर्थात् "हुन्न" भन्ने पक्षमा २३१ (दुईसय एकतीस) मत र यस प्रस्तावको पक्ष अर्थात् "हुन्छ" वा विपक्ष अर्थात् "हुन्न" भन्ने पक्षमा मत प्रकट नगरी तटस्थ रहने अर्थात् "मत दिन्न" भन्ने पक्षमा जम्मा २७७ (दुईसय सतहत्तर) मत परेकोले प्रस्ताव बहुमतबाट अस्वीकृत भएको जानकारी ।

ग) मा० श्री लीला न्याईच्याईँलाई संविधानसभाको उपाध्यक्ष पदमा निर्वाचित गरियोस् भन्ने प्रस्तावको पक्षमा अर्थात् "हुन्छ" भन्ने पक्षमा जम्मा ११५ (एकसय पन्ध्र) मत, यस प्रस्तावको विपक्षमा अर्थात् "हुन्न" भन्ने पक्षमा २१७ (दुईसय सत्र) मत र यस प्रस्तावको पक्ष अर्थात् "हुन्छ" वा विपक्ष अर्थात् "हुन्न" भन्ने पक्षमा मत प्रकट नगरी तटस्थ रहने अर्थात् "मत दिन्न" भन्ने पक्षमा जम्मा १७५ (एकसय पचहत्तर) मत परेकोले प्रस्ताव बहुमतबाट अस्वीकृत भएको जानकारी ।

घ) मा० श्री पूर्णकुमारी सुवेदीलाई संविधानसभाको उपाध्यक्ष पदमा निर्वाचित गरियोस् भन्ने प्रस्तावको पक्षमा अर्थात् "हुन्छ" भन्ने पक्षमा जम्मा ३४६ (तीनसय छयालीस) मत, यस प्रस्तावको विपक्षमा अर्थात् "हुन्न" भन्ने पक्षमा ६९ (उनानसत्तरी) मत र यस प्रस्तावको पक्ष अर्थात् "हुन्छ" वा विपक्ष अर्थात् "हुन्न" भन्ने पक्षमा मत प्रकट नगरी तटस्थ रहने अर्थात् "मत दिन्न" भन्ने पक्षमा जम्मा ९० (नब्बे) मत परेकोले मा० श्री पूर्णकुमारी सुवेदी संविधानसभाको उपाध्यक्ष पदमा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ७१ को उपधारा (१क) एवं संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ७ को उपनियम (१०) बमोजिम बहुमतबाट निर्वाचित हुनु भएको घोषणा ।

बैठक संख्या १५
बैठक मितिः २०६५/०८/१३

ने.क.पा. माओवादीका श्री मोहन वैद्य किरणले राजीनामा दिनुभई रिक्त रहेको संविधानसभा सदस्य पदमा सोही दलका श्री कुवेर बहादुर वली निर्वाचित भएको निर्वाचन आयोगको पत्रको जानकारी ।

बैठक संख्या १६
बैठक मितिः २०६५/०८/१७

क) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ६५ बमोजिमको संवैधानिक समिति, नियम ६६ बमोजिमका विभिन्न १० वटा विषयगत समितिहरू र नियम ६७ बमोजिमका विभिन्न ३ वटा प्रक्रियागत समितिहरूमा रहनुहुने मा० सदस्यहरूको नाममा सहमति कायम रहेको जानकारी ।

ख) संविधानसभाका विभिन्न सभापतिहरूको निर्वाचन गर्न र प्रत्येक समितिले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने विषय र सो अर्न्तगत संचालन हुने गतिविधि सहितको कार्यतालिका निर्माण गर्न तोकिएको अवधि अर्थात् २०६५ पुष १५ गते भित्रै संविधानसभाका विभिन्न समितिहरूको सभापतिको निर्वाचन सम्पन्न गर्ने व्यवस्था समेत मिलाइएको व्यहोरा जानकारी ।

ग) संविधानसभाका विभिन्न समितिहरूको बैठक २०६५ पुस १ गते दिनको ३:०० बजे सचिवालयद्वारा निर्धारण गरिएका विभिन्न समितिको कार्यकक्षमा बस्ने सम्बन्धी सूचना सिंहदरबार स्थित विभिन्न दलका कार्यालयहरूमा रहेको पिजन होलमा राखिने जानकारी ।

बैठक संख्या १७
बैठक मितिः २०६५/०८/३०

क) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १४९ को उपनियम (४) बमोजिम संविधानसभाको कार्यतालिका, २०६५ मा हेरफेर सम्बन्धी प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भएको जानकारी । (पहिलो पटक हेरफेर)

ख) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १७१ बमोजिम संविधानसभा नियमावली संशोधन मस्यौदा समिति गठन सम्बन्धी प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भएको जानकारी ।

ग) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ७० को उपनियम (१) बमोजिम संविधानसभा अर्न्तगतका विभिन्न समितिहरूका सभापतिको निर्वाचनको लागि मिति २०६५ साल पुस २५ गते शुक्रवार विहान ११:०० बजेको समय तोकेको व्यहोरा जानकारी।

घ) संविधानसभा नियमावली संशोधन मस्यौदा समितिको प्रतिवेदन, २०६५ पेश, छलफल र सर्वसम्मतिबाट पारित भएको जानकारी ।

बैठक संख्या १८ बैठक संख्या १९
बैठक मितिः २०६५/०९/०४

बैठक संख्या २०
बैठक मितिः २०६५/०९/२२

क) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १४९ को उपनियम (४) बमोजिम कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको परामर्शमा संविधानसभाको कार्यतालिका, २०६५ मा हेरफेर सम्बन्धी प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भएको जानकारी । (दोस्रो पटक हेरफेर)

ख) मिति २०६५।०९।२२ गते बसेको कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको बैठकको परामर्शमा संविधानसभा अन्तर्गतका विभिन्न समितिहरूका सभापतिको निर्वाचनको मिति २०६५ साल पुस २९ गते मंगलवार विहान ८:०० बजे गर्ने गरी तोकिएको व्यहोरा जानकारी ।

बैठक संख्या २१,२२,२३
बैठक मितिः २०६५/०९/२६

क) संविधानसभाका मा० सदस्य श्री सुशीलचन्द्र अमात्यले पदबाट राजीनामा दिनुभएको कारण नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ६७ को खण्ड (क) र संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १३३ बमोजिम संविधानसभा सदस्यको स्थान एक रिक्त हुन आएको व्यहोरा जानकारी ।

ख) नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ६३ को उपधारा (३) को खण्ड (ग) बमोजिम श्री माधवकुमार नेपाल, रौतहटलाई संविधानसभाको सदस्यमा मनोनयन गरिएको प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको पत्रको जानकारी ।

ग) संविधानसभा (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०६५ को नियम ६५ र ७१ बमोजिम संविधानसभा अर्न्तगतका विभिन्न समितिहरूमा मा० सदस्यहरूको हेरफेर तथा थपघट सम्बन्धी जानकारी ।

बैठक संख्या २४
बैठक मितिः २०६५/०९/२५

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ६३ को उपधारा (३) को खण्ड (ग) बमोजिम श्री अच्युतराज पाण्डे, काठमाण्डौलाई मनोनयन गरिएको प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको पत्रको जानकारी ।

बैठक संख्या २५
बैठक मितिः २०६५/१०/०६

संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ७१ बमोजिम संविधानसभा अन्तर्गतका विभिन्न समितिहरूमा मा० सदस्यहरूको हेरफेर तथा थपघट सम्बन्धी जानकारी ।

बैठक संख्या २६
बैठक मितिः २०६५/१२/३१

क) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १४९ को उपनियम (४) बमोजिम कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको परामर्शमा संविधानसभाको कार्यतालिका, २०६५ मा हेरफेर सम्बन्धी प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भएको जानकारी । (तेस्रो पटक हेरफेर)

ख) संविधानसभा नियमावली, २०६५ बमोजिम २०६५ जेष्ठ २३ गते गठित कार्यव्यवस्था परामर्श समितिमा मा० सदस्यहरूको नाम हेरफेर र थपघट सम्बन्धी जानकारी ।

ख) मा० श्री बोधनारायण सरदारको मिति २०६५ फाल्गुण ३० गते मोटर साइकल दुर्घटनामा परी मृत्यु भएकोले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ६७ को (ङ) एवं संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १३४ को (१) बमोजिम संविधानसभा सदस्यको स्थान एक रिक्त भएको जानकारी ।

बैठक संख्या २७
बैठक मितिः २०६६/०१/१६

क) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १४९ को उपनियम (४) बमोजिम कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको परामर्शमा संविधानसभाको कार्यतालिका, २०६५ मा हेरफेर सम्बन्धी प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भएको जानकारी । (चौथो पटक हेरफेर)

ख) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ७१ बमोजिम संविधानसभा अन्तर्गतका विभिन्न समितिहरूमा मा० सदस्यहरूको नाम थप मनोनयन एवं हेरफेर सम्बन्धी जानकारी ।

बैठक संख्या २८
बैठक मितिः २०६६/०२/११

क) राष्ट्रिय हितको संरक्षण समितिका मा० सभापति श्री अमिक शेरचनले राष्ट्रिय हितको संरक्षण समितिको अवधारणापत्र सहितको प्रारम्भिक मस्यौदाको प्रतिवेदन, २०६६ र अवधारणापत्रमा आधारित व्याख्यात्मक टिप्पणी सहितको प्रारम्भिक मस्यौदाको प्रतिवेदन, २०६६ प्रस्तुत र उक्त प्रतिवेदन माथि छलफल गर्न दिन निर्धारण गरिएको जानकारी ।

ख) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को निमय ७१ बमोजिम संविधानसभा अर्न्तगतको नागरिक सम्बन्ध समितिमा मा० श्री बीरेन्द्र माझीको नाम थप मनोनयन गरिएको जानकारी ।

बैठक संख्या २८
बैठक मितिः २०६६/०२/१३

क) अवधारणापत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा प्रतिवेदन अध्ययन समिति गठन गर्ने सम्बन्धी प्रस्ताव बहुमतबाट स्वीकृत भएको जानकारी ।
ख) राष्ट्रिय हितको संरक्षण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल गर्न २०६६ जेठ १७, १९, २०, २१ र २२ गतेका दिनहरू निर्धारण गरिएको जानकारी ।

बैठक संख्या ३०
बैठक मितिः २०६६/०२/१७

क) अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक, अधिकार संरक्षण समितिको अवधारणापत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन, २०६६ प्रस्तुत ।
ख) राष्ट्रिय हितको संरक्षण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल प्रारम्भ । (प्रारम्भ भएको छलफलमा १५ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनु भयो ।)

बैठक संख्या ३१
बैठक मितिः २०६६/०२/१५

राष्ट्रिय हितको संरक्षण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आजको जारी छलफलमा २७ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनु भयो ।

बैठक संख्या ३२
बैठक मितिः २०६६/०२/२०

क) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ७१ बमोजिम संविधानसभा अन्तर्गतका विभिन्न समितिहरूमा मा० सदस्यहरूको नाम हेरफेर भएको जानकारी ।
ख) राष्ट्रिय हितको संरक्षण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आजको जारी छलफलमा ३३ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ३३
बैठक मितिः २०६६/०२/२१

क) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ७१ बमोजिम संविधानसभा अन्तर्गतका विभिन्न समितिहरूमा मा० सदस्यहरूको नाम हेरफेर भएको सम्बन्धी जानकारी ।
ख) राष्ट्रिय हितको संरक्षण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आजको जारी छलफलमा ४२ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ३४
बैठक मितिः २०६६/०२/२२

क) राष्ट्रिय हितको संरक्षण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल समाप्त र मा० सभापतिबाट जवाफ । यस समितिको आजको छलफलमा ४२ जना मा० सदस्यहरूले बोल्नु भयो र यस समितिको छलफलमा जम्मा १५६ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनु भएको थियो
ख) अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक, अधिकार संरक्षण समितिको अवधारणापत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन, २०६६ को छलफलको लागि २०६६ जेठ २४, २५, २६, २७ र २८ गतेका दिनहरू निर्धारण गरिएको जानकारी ।

बैठक संख्या ३५
बैठक मितिः २०६६/०२/२४

अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक, अधिकार संरक्षण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल प्रारम्भ । प्रारम्भ भएको आजको छलफलमा १७ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ३६
बैठक मितिः २०६६/०२/२५

अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक, अधिकार संरक्षण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल प्रारम्भ । आजको जारी छलफलमा २७ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ३७

बैठक मितिः २०६६/०२/२६

अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक, अधिकार संरक्षण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल प्रारम्भ । आजको जारी छलफलमा ३५ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ३८

बैठक मितिः २०६६/०२/२७

अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक, अधिकार संरक्षण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल प्रारम्भ । आजको जारी छलफलमा ३८ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ३९

बैठक मितिः २०६६/०२/२८

अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक, अधिकार संरक्षण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल समाप्त र मा० सभापतिबाट जवाफ । यस समितिको आजको छलफलमा ४५ जना मा० सदस्यहरूले बोल्नु भयो र यस समितिको छलफलमा जम्मा १६२ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनु भएको थियो ।

बैठक संख्या ४०

बैठक मितिः २०६६/०३/०८

सांस्कृतिक र सामाजिक ऐक्यवद्धताको आधार निर्धारण समितिको अवधारणापत्र सहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन, २०६६ प्रस्तुत र छलफलको लागि २०६६ असार ११, १२, १४, १७ र १८ गतेका दिनहरू निर्धारण गरिएको जानकारी ।

बैठक संख्या ४१

बैठक मितिः २०६६/०३/११

क) कार्यव्यवस्था परामर्श समितिमा रहनुभएका माननीय सदस्यहरू मन्त्रिपरिषद्मा समावेश हुनु भएकोले उहाँहरूको स्थानमा ३ जना मा० सदस्यहरू हेरफेर गरिएको जानकारी ।

ख) सांस्कृतिक र सामाजिक ऐक्यवद्धताको आधार निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल प्रारम्भ । आज प्रारम्भ भएको छलफलमा २६ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ४२

बैठक मितिः २०६६/०३/१२

सांस्कृतिक र सामाजिक ऐक्यवद्धताको आधार निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आजको जारी छलफलमा २९ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ४३

बैठक मितिः २०६६/०३/१४

सांस्कृतिक र सामाजिक ऐक्यवद्धताको आधार निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आजको जारी छलफलमा ३८ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ४४

बैठक मितिः २०६६/०३/१७

सांस्कृतिक र सामाजिक ऐक्यवद्धताको आधार निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आजको जारी छलफलमा ५० जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

सांस्कृतिक र सामाजिक ऐक्यवद्धताको आधार निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल समाप्त र मा० सभापतिबाट जवाफ । यस समितिको आजको छलफलमा ६१ जना मा० सदस्यहरूले बोल्नु भयो र यस समितिको छलफलमा जम्मा २०४ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनु भएको थियो ।	बैठक संख्या ४५ बैठक मितिः २०६६/०३/१८
संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समितिको अवधारणापत्र सहितको प्रारम्भिक मस्यौदा प्रतिवेदन, २०६६ प्रस्तुत र छलफलको लागि २०६६ असार २४ गते प्रारम्भ हुने जानकारी ।	बैठक संख्या ४६ बैठक मितिः २०६६/०३/२१
क) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १४९ को उपनियम (४) बमोजिम कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको परामर्शमा संविधानसभाको कार्यतालिका, २०६५ मा हेरफेर सम्बन्धी प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट पारित । (पाँचौं पटक हेरफेर) ख) संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल प्रारम्भ । आज प्रारम्भ भएको छलफलमा २५ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।	बैठक संख्या ४७ बैठक मितिः २०६६/०४/०१
संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा २७ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।	बैठक संख्या ४८ बैठक मितिः २०६६/०४/०२
संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा ३० जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।	बैठक संख्या ४९ बैठक मितिः २०६६/०४/०४
संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा ३२ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।	बैठक संख्या ५० बैठक मितिः २०६६/०४/०५
संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथिको छलफल समाप्त र मा० सभापतिबाट जवाफ । यस समितिको आजको छलफलमा ४४ जना मा० सदस्यहरूले बोल्नु भयो र यस समितिको छलफलमा जम्मा १५८ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनु भएको थियो।	बैठक संख्या ५१ बैठक मितिः २०६६/०४/०६
व्यवस्थापिकीय अङ्गको स्वरूप निर्धारण समितिको अवधारणापत्र सहितको प्रारम्भिक मस्यौदा प्रतिवेदन, २०६६ प्रस्तुत र छलफलको लागि २०६६ साउन २३, २५, २६, २७ र २८ गतेका दिनहरू निर्धारण गरिएको जानकारी ।	बैठक संख्या ५२ बैठक मितिः २०६६/०४/१५

बैठक संख्या ५३
बैठक मितिः २०६६/०४/२३

व्यवस्थापिकीय अङ्गको स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल प्रारम्भ र साउन २५ गते हुने छलफल विशेष कारणवस साउन ३० गते हुने गरी निर्धारण गरिएको जानकारी । आज प्रारम्भ भएको छलफलमा २२ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ५४
बैठक मितिः २०६६/०४/२६

व्यवस्थापिकीय अङ्गको स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा २८ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ५५
बैठक मितिः २०६६/०४/२७

व्यवस्थापिकीय अङ्गको स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा ३४ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ५६
बैठक मितिः २०६६/०४/२८

क) व्यवस्थापिकीय अंगको स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी र साउन ३० गतेको लागि निर्धारण गरिएको छलफल साउन ३२ गतेको दिन निर्धारण गरिएको जानकारी । आज जारी छलफलमा ३८ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

ख) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ७० को उपनियम (१) बमोजिम संविधानसभा अन्तर्गतको संबैधानिक समितिको सभापति पदको निर्वाचनको लागि मिति २०६६ साल भाद्र १ गते सोमवार विहान ८:०० बजेको समय तोकेको जानकारी ।

बैठक संख्या ५७
बैठक मितिः २०६६/०४/३२

क) मिति २०६६ साउन ३२ गते बसेको कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको बैठकको परामर्शमा संवैधानिक समितिको सभापतिको निर्वाचनको लागि २०६६ भदौ १२ गते शुक्रवार विहान ८:०० बजे हुने गरी निर्वाचनको मिति हेरफेर गरेको जानकारी ।

ख) व्यवस्थापिकीय अङ्गको स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल समाप्त र मा० सभापतिबाट जवाफ । यस समितिको आजको छलफलमा ४६ जना मा० सदस्यहरूले बोल्नु भयो र यस समितिको छलफलमा जम्मा १५८ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनु भएको थियो ।

बैठक संख्या ५८
बैठक मितिः २०६६/०५/२४

क) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १४९ को उपनियम (४) बमोजिम कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको परामर्शमा संविधानसभाको कार्यतालिका, २०६५ मा हेरफेर सम्बन्धी प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट पारित भएको जानकारी । (छैठौं पटक हेरफेर)

ख) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ७१ बमोजिम संविधानसभा अन्तर्गतका विभिन्न समितिहरूमा मा० सदस्यहरूको नाम हेरफेर गरिएको जानकारी ।

ग) न्याय प्रणाली सम्बन्धी समितिको अवधारणापत्र सहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन, २०६६ प्रस्तुत र छलफलको लागि २०६६ भदौ २८, २९, ३०, ३१ र असोज १ गतेका दिनहरू निर्धारण गरिएको जानकारी ।

बैठक संख्या ५९
बैठक मितिः २०६६/०५/२८

न्याय प्रणाली सम्बन्धी समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल प्रारम्भ । आज प्रारम्भ भएको छलफलमा १४ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ६०
बैठक मितिः २०६६/०५/२९

न्याय प्रणाली सम्बन्धी समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा २० जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ६१
बैठक मितिः २०६६/०५/३०

न्याय प्रणाली सम्बन्धी समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा २४ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ६२
बैठक मितिः २०६६/०५/३१

क) न्याय प्रणाली सम्बन्धी समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा ३० जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ६३
बैठक मितिः २०६६/०६/०१

न्याय प्रणाली सम्बन्धी समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल समाप्त र मा० सभापतिबाट जवाफ । यस समितिको आजको छलफलमा ४३ जना मा० सदस्यहरूले बोल्नु भयो र यस समितिको छलफलमा जम्मा १३१ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनु भएको थियो ।

बैठक संख्या ६४
बैठक मितिः २०६६/०७/२५

मौलिक अधिकार तथा निर्देशक सिद्धान्त समितिको विषयगत अवधारणापत्र तथा प्रारम्भिक मस्यौदाको प्रतिवेदन, २०६६ प्रस्तुत र छलफलको लागि २०६६ असार ३, ४, ७, ८ र ९ गतेका दिनहरू निर्धारण गरिएको जानकारी ।

बैठक संख्या ६५
बैठक मितिः २०६६/०८/०३

क) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १४९ को उपनियम (४) बमोजिम कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको परामर्शमा संविधानसभाको कार्यतालिका, २०६५ मा हेरफेर सम्बन्धी प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट पारित । (सातौं पटक हेरफेर)

ख) मौलिक अधिकार तथा निर्देशक सिद्धान्त समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल प्रारम्भ । यस प्रतिवेदन माथि छलफल गर्न मंसिर ४ गते तोकिएकोमा उक्त छलफल मंसिर १० गते हुने गरी निर्धारण गरिएको जानकारी । आज प्रारम्भ भएको छलफलमा १५ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ६६
बैठक मितिः २०६६/०८/०७

मौलिक अधिकार तथा निर्देशक सिद्धान्त समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी र छलफल मंसिर ८,९ र १० गते संविधानसभाको बैठक नबस्ने हुँदा उक्त छलफलको लागि २०६६ मंसिर ११, १२ र १४ गतेका दिनहरू तोकेको जानकारी । आज जारी छलफलमा ३४ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ६७
बैठक मितिः २०६६/०८/११

मौलिक अधिकार तथा निर्देशक सिद्धान्त समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा ३७ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ६८
बैठक मितिः २०६६/०८/१२

मौलिक अधिकार तथा निर्देशक सिद्धान्त समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा ३९ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ६९
बैठक मितिः २०६६/०८/१४

मौलिक अधिकार तथा निर्देशक सिद्धान्त समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल समाप्त र मा० सभापतिबाट जवाफ । आज जारी छलफलमा ५४ जना मा० सदस्यहरू समेत गरी यस प्रतिवेदनमाथिको छलफलमा जम्मा १७९ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनु भयो ।

बैठक संख्या ७०
बैठक मितिः २०६६/०८/१६

प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजश्व बाँडफाँड समितिको अवधारणापत्र सहितको संविधानको प्रारम्भिक मस्यौदा प्रतिवेदन, २०६६ प्रस्तुत र छलफलको लागि २०६६ मंसिर १९, २१, २२, २३ र २६ गतेका दिनहरू निर्धारण गरिएको जानकारी ।

बैठक संख्या ७१
बैठक मितिः २०६६/०८/१९

प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजश्व बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल प्रारम्भ । आज प्रारम्भ भएको छलफलमा २२ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

सूचना प्रकाशित
बैठक मितिः २०६६/०८/२१

नेपाल बन्दका कारण मा० सदस्यहरूको उपस्थिति एकदमै न्यून रहेकोले सूचना प्रकाशित गरी बैठक स्थगित ।

बैठक संख्या ७२
बैठक मितिः २०६६/०८/२२

प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजश्व बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज प्रारम्भ भएको छलफलमा ३१ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ७३
बैठक मितिः २०६६/०८/२३

प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजश्व बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज प्रारम्भ भएको छलफलमा ३३ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ७४
बैठक मितिः २०६६/०८/२६

प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजश्व बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी र छलफलको दिन हेरफेर । छलफल गर्न मंसिर १६ गतेको बैठकबाट २०६६ साल मंसिर १९, २१, २२, २३ र २६ गतेका दिनहरू तोकिएकोमा २०६६ साल मंसिर २१ गतेको नेपाल बन्दका कारण मा० सदस्यहरूको उपस्थिति एकदमै न्यून रहेकोले उक्त दिन संविधानसभाको बैठक सूचनापत्र-१ द्वारा स्थगित गरिएकोले उक्त मस्यौदा प्रतिवेदन माथिको छलफलको लागि यही २०६६ मंसिर २९ गतेको दिन निर्धारण गरिएको जानकारी ।

बैठक संख्या ७५
बैठक मितिः २०६६/०८/२९

प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजश्व बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल समाप्त र मा० सभापतिबाट जवाफ । आज जारी छलफलमा ३४ जना मा० सदस्यहरू समेत गरी यस प्रतिवेदनमाथिको छलफलमा जम्मा १४२ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनु भयो ।

बैठक संख्या ७६
बैठक मितिः २०६६/०५/०८

संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १४९ को उपनियम (४) बमोजिम कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको परामर्शमा संविधानसभाको कार्यतालिका, २०६५ मा हेरफेर सम्बन्धी प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट पारित भएको जानकारी । (आठौं पटक हेरफेर)

बैठक संख्या ७७
बैठक मितिः २०६६/०५/२५

क) संविधानसभामा मा० श्री मातृका प्रसाद यादव र मा० श्री जगतप्रसाद यादवको सदस्यता समाप्त भई संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १४३ र १४४ बमोजिम संविधानसभा सदस्य पद दुई स्थान रिक्त रहन गएको जानकारी ।
ख) संवैधानिक समितिको अवधारणापत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सहितको प्रतिवेदन, २०६६ प्रस्तुत र छलफलको लागि २०६६ पुस २८, २९, ३०, माघ ३ र ४ गतेका दिनहरू निर्धारण गरिएको जानकारी ।

बैठक संख्या ७८
बैठक मितिः २०६६/०५/२८

संवैधानिक समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल प्रारम्भ । आज प्रारम्भ भएको छलफलमा २३ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ७९
बैठक मितिः २०६६/०५/२९

संवैधानिक समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी र छलफलको दिन हेरफेर । छलफलका लागि २०६६ पुस २८, २९, ३०, माघ ३ र ४ गतेको दिन तोकिएकोमा विशेष कारणवश २०६६ पुस ३० गते बिहिबार संविधानसभाको बैठक बस्न नसक्ने भएको हुनाले उक्त छलफलको लागि यही २०६६ साल माघ ७ गतेको दिन निर्धारण गरिएको जानकारी । आज प्रारम्भ भएको छलफलमा २६ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ८०
बैठक मितिः २०६६/१०/०३

संवैधानिक समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज प्रारम्भ भएको छलफलमा ३६ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ८१
बैठक मितिः २०६६/१०/०४

संवैधानिक समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज प्रारम्भ भएको छलफलमा ३६ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ८२ बैठक संख्या ८३
बैठक मितिः २०६६/१०/०७

क) संवैधानिक समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल समाप्त र मा० सभापतिबाट जवाफ । आज जारी छलफलमा ५० जना मा० सदस्यहरू समेत गरी यस प्रतिवेदनमाथिको छलफलमा जम्मा १७१ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनु भयो ।
ख) राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिको अवधारणा एवं व्याख्यात्मक टिप्पणी सहितको प्रारम्भिक मस्यौदा प्रतिवेदन, २०६६ प्रस्तुत र छलफलको लागि दिन निर्धारण । आजको कार्यसूचिको निर्धारित कार्यक्रम अनुसार राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिको अवधारणा एवं व्याख्यात्मक टिप्पणी सहितको प्रारम्भिक मस्यौदा प्रतिवेदन, २०६६ पेश गर्ने कार्यक्रम तोकिएकोमा विशेष कारणवश उक्त कार्यक्रम चालु बैठकको कार्यसूचीबाट हटाई आजै बस्ने संविधानसभाको अर्को बैठकको लागि निर्धारण गरिएको व्यहोरा मा० सदस्यहरूलाई जानकारी ।
ग) राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिका मा० सभापति श्री शम्भु हजारा दुसाधले 'राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिको अवधारणापत्र एवं व्याख्यात्मक टिप्पणी सहितको प्रारम्भिक मस्यौदा प्रतिवेदन, २०६६' प्रस्तुत गर्नुभयो ।
घ) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ८२ को उपनियम (४) बमोजिम 'राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिको अवधारणापत्र एवं व्याख्यात्मक टिप्पणी सहितको प्रारम्भिक मस्यौदा प्रतिवेदन, २०६६' माथि छलफल गर्न यही २०६६ साल माघ १०, ११, १२, १३ र १४ गतेका दिनहरू तोकेको जानकारी ।
ङ) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १७१ बमोजिम संविधानसभा नियमावली संशोधन मस्यौदा समिति गठन सम्बन्धी प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत ।

बैठक संख्या ८४
बैठक मितिः २०६६/१०/१०

क) संविधानसभा नियमावली संशोधन मस्यौदा समितिको प्रतिवेदन, २०६६ पेश, छलफल र सर्वसम्मतिबाट पारित भएको जानकारी । (नवौं पटक हेरफेर)
ख) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १४९ को उपनियम (४) बमोजिम कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको परामर्शमा संविधानसभाको कार्यतालिका, २०६५ मा हेरफेर सम्बन्धी प्रस्ताव सर्वसम्मतीबाट पारित । (नवौं पटक हेरफेर)
ग) राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल प्रारम्भ । आज प्रारम्भ भएको छलफलमा १९ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ८५
बैठक मितिः २०६६/१०/११

राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा २७ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ८६
बैठक मितिः २०६६/१०/१२

राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा ३४ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ८७
बैठक मितिः २०६६/१०/१३

राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा ५३ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ८८
बैठक मितिः २०६६/१०/१४

राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल समाप्त र मा० सभापतिबाट जवाफ । आज जारी छलफलमा ७० जना मा० सदस्यहरू समेत गरी यस प्रतिवेदनमाथिको छलफलमा जम्मा २०३ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनु भयो ।

बैठक संख्या ८९
बैठक मितिः २०६६/१०/१७

राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल प्रारम्भ । आज प्रारम्भ भएको छलफलमा ३४ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ९०
बैठक मितिः २०६६/१०/१८

राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको वांडफांड समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा ५४ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ९१
बैठक मितिः २०६६/१०/१९

राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको वांडफांड समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा ६८ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ९२
बैठक मितिः २०६६/१०/२०

राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको वाँडफाँड समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल जारी । आज जारी छलफलमा ७८ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो ।

बैठक संख्या ९३
बैठक मितिः २०६६/१०/२१

क) राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको वांडफांड समितिको प्रतिवेदन माथि छलफल समाप्त र मा० सभापतिबाट जवाफ । आज जारी छलफलमा ८२ जना मा० सदस्यहरू समेत गरी यस प्रतिवेदनमाथिको छलफलमा जम्मा ३१६ जना मा० सदस्यहरूले भाग लिनु भयो ।
ख) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ८२ को उपनियम (९) बमोजिम "प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजश्व बाँडफाँड समितिको अवधारणापत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदनमाथि संविधानसभाले संबैधानिक समितिलाई दिनुपर्ने सुझाव र निर्देशन सम्बन्धी प्रतिवेदन, २०६६" पेश गरिएको जानकारी ।
ग) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ८२ को उपनियम (९) बमोजिम उक्त सुझाव र निर्देशन सहितको प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजश्व बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदन, २०६६ सर्वसम्मतिबाट पारित भएकोले मस्यौदा एकीकरण गर्ने प्रयोजनको लागि उक्त प्रतिवेदन संवैधानिक समितिमा पठाइयोस् भन्ने प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भएको जानकारी ।

बैठक संख्या ९४
बैठक मितिः २०६६/११/१५

संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ८२ को उपनियम (९) बमोजिम "संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समितिको अवधारणापत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदनमाथि संविधानसभाले संबैधानिक समितिलाई दिनुपर्ने सुझाव र निर्देशन सम्बन्धी पुरक प्रतिवेदन, २०६६" पेश भएको जानकारी ।

बैठक संख्या ९५
बैठक मितिः २०६६/११/२०

क) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ८२ को उपनियम (९) बमोजिम अवधारणापत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन अध्ययन समितिको सुझाव र निर्देशन सहितको संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समितिको अवधारणापत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन, २०६६ लाई पारित गरी मस्यौदा एकीकरण गर्ने प्रयोजनको लागि संवैधानिक समितिमा पठाइयोस् भन्ने प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट पारित भएको जानकारी ।
ख) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ७१ बमोजिम संविधानसभा अन्तर्गतका संवैधानिक समिति र न्याय प्रणाली सम्बन्धी समितिमा मा० सदस्यहरूको नाम हेरफेर भएको जानकारी ।
ग) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १३२ बमोजिम मा० सदस्यहरूको लगातार दश वटा भन्दा बढी बैठकमा अनुपस्थितिका सूचनाहरू बैठकबाट स्वीकृत भएको जानकारी ।

बैठक संख्या ९६
बैठक मितिः २०६६/११/२५

संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १४९ को उपनियम (४) बमोजिम कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको परामर्शमा संविधानसभाको कार्यतालिका, २०६५ मा हेरफेर सम्बन्धी प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट पारित भएको जानकारी । (दर्शौं पटक हेरफेर)

बैठक संख्या ९७
बैठक मितिः २०६६/१२/०३

क) संविधानसभा नियमावली, २०६५ बमोजिम २०६५ चैत्र ३१ गते पुनर्गठित कार्यव्यवस्था परामर्श समितिमा मा० श्री चन्द्रप्रसाद गजुरेलको स्थानमा मा० श्री देवप्रसाद गुरूङ्ग रहने गरी हेरफेर गरिएको जानकारी ।
ख) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १३२ बमोजिम मा० सदस्यहरूको लगातार दश वटा भन्दा बढी बैठकमा अनुपस्थितिका सूचनाहरू बैठकबाट स्वीकृत भएको जानकारी ।

सूचना प्रकाशित
बैठक मितिः २०६६/१२/०८

संविधानसभाका माननीय सदस्य, पूर्व प्रधानमन्त्री तथा नेपाली कांग्रेसका सभापति श्री गिरिजाप्रसाद कोइरालाको दुःखद निधन भई आजै राजकीय सम्मानका साथ उहाँको अन्त्येष्टि गर्ने औपचारिक तय भएको कारण सूचना प्रकाशित गरी बैठक स्थगित ।

बैठक संख्या ९८
बैठक मितिः २०६६/१२/०५

संविधानसभाका माननीय सदस्य श्री गिरिजाप्रसाद कोइरालाको निधन भएकोमा शोक प्रस्ताव पारित भएको जानकारी ।

बैठक संख्या ९९
बैठक मितिः २०६६/१२/१७

संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ८२ को उपनियम (९) बमोजिम "अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक अधिकार संरक्षण समितिको अवधारणापत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदनमाथि संविधानसभाले संबैधानिक समितिलाई दिनुपर्ने सुझाव र निर्देशन सम्बन्धी प्रतिवेदन, २०६६" पेश भएको जानकारी ।

बैठक संख्या १००
बैठक मितिः २०६६/१२/२०

कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको परामर्शमा परिमार्जन गरी कायम भएको अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक अधिकार संरक्षण समितिको प्रतिवेदन माथि संविधानसभाले संवैधानिक समितिलाई दिनुपर्ने सुझाव र निर्देशन सम्बन्धी प्रतिवेदन सहित अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक अधिकार संरक्षण समितिको प्रतिवेदन संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ८२ को उपनियम (९) बमोजिम पारित गरी संवैधानिक समितिमा पठाइयोस् भन्ने प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट पारित भएको जानकारी ।

बैठक संख्या १०१
बैठक मितिः २०६६/१२/२५

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ६७ को (ङ) एवं संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १३४ को (१) बमोजिम संविधानसभा सदस्य श्री गिरिजा प्रसाद कोइरालाको स्थान एक रिक्त हुन आएको जानकारी ।

बैठक संख्या १०२
बैठक मितिः २०६७/०४/०२

क) संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १४९ को उपनियम (४) बमोजिम कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको परामर्शमा संविधानसभाको कार्यतालिका, २०६५ मा हेरफेर सम्बन्धी प्रस्ताव पारित । (एघारौं पटक हेरफेर)
ख) सम्माननीय सभामुखबाट संविधानसभाको २ वर्ष कार्यकालमा भएका गतिविधि सम्बन्धमा संक्षिप्त जानकारी ।

बैठक संख्या १०३
बैठक मितिः २०६७/०५/२७

क) संविधानसभा सदस्य मा० श्री डम्बरबहादुर खड्काको मिति २०६७ पुस १० गते सवारी दुर्घटनामा परी असामयिक निधन भएकोले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ६७ को (ङ) एवं संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १३४ को उपनियम (१) बमोजिम संविधानसभा सदस्यको स्थान एक रिक्त हुन आएको व्यहोरा जानकारी ।
ख) मा० श्री पोष्टबहादुर बोगटीले "संविधानसभा नियमावली संशोधन मस्यौदा समिति गठन गरियोस्" भन्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

बैठक संख्या १०४
बैठक मितिः २०६७/१०/०३

"संविधानसभा नियमावली संशोधन मस्यौदा समितिको प्रतिवेदन, २०६७ प्रस्तुत भएको जानकारी ।

बैठक संख्या १०५
बैठक मितिः २०६७/१०/०४

"संविधानसभा नियमावली संशोधन मस्यौदा समितिको प्रतिवेदन, २०६७ माथि छलफल र पारित भएको जानकारी ।

क) साँस्कृतिक र सामाजिक ऐक्यवद्धताको आधार निर्धारण समितिको प्रतिवेदनमाथि प्रस्तावमा उल्लिखित सुझाव र निर्देशन सहित पारित गरी संवैधानिक समितिमा पठाइयोस् भन्ने प्रस्ताव बहुमतबाट स्वीकृत भएको जानकारी ।

ख) मौलिक अधिकार तथा निर्देशक सिद्धान्त समितिको प्रतिवेदन, व्यवस्थापिकीय अंगको स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदन, राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदन, न्याय प्रणाली सम्बन्धी समितिको प्रतिवेदन, राष्ट्रिय हितको संरक्षण समितिको प्रतिवेदन र संवैधानिक समितिको प्रतिवेदनमाथि प्रस्तावमा उल्लिखित सुझाव र निर्देशन सहित संवैधानिक समितिमा पठाइयोस् भन्ने प्रस्ताव बहुमतबाट स्वीकृत भएको जानकारी ।

बैठक संख्या १०६
बैठक मितिः २०६७/१०/१२

क) संविधानसभा एवं व्यवस्थापिका-संसद सदस्य मा० श्री गौरीशंकर खड्काको मिति २०६७ साल फागुन ९ गते असामयिक निधन भएकोले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ६७ को खण्ड (ङ) बमोजिम संविधानसभा सदस्यको स्थान एक रिक्त हुन आएको व्यहोरा संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १३४ को उपनियम (१) बमोजिम जानकारी ।

ख) संविधानसभा अन्तर्गतका संवैधानिक समिति र मौलिक अधिकार तथा निर्देशक सिद्धान्त समितिमा हेरफेरको लागि प्रस्ताव गर्दा सभाले सहमति जनायो ।

बैठक संख्या १०७
बैठक मितिः २०६७/११/१६

राज्यको पुनर्संरचना तथा राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदनमा समितिबाटै फरक मत प्रस्तुत भएका र सभामा छलफल हुंदा फरक विचार प्रस्तुत भई मतैक्यता हुन नसकेको कारण मस्यौदाको धारा ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, ११, १२, १३ र अनुसूची १, २, ३ र ४ संग सम्बन्धित विभिन्न ७८ वटा प्रश्नहरू किटान गरी माननीय सदस्यहरूलाई वितरण गरिएको प्रस्तावमा संलग्न गरिएको जानकारी गराउनु हुँदै ति विषयहरूमाथि संवैधानिक समितिले नै थप छलफल गरी सहमतिमा टुंगो लगाउने र टुंगो लाग्न नसकी कुनै विषय बाँकी रहेमा निर्णयार्थ संविधानसभामा पेश गर्ने भनी सुझाव र निर्देशन सहित उक्त प्रतिवेदन संविधानसभा (तेस्रो संशोधन सहित) नियमावली, २०६५ को नियम ८२ को उपनियम (१०) बमोजिम संवैधानिक समितिमा पठाईयोस भन्ने प्रस्ताव प्रस्तुत ।

बैठक संख्या १०८
बैठक मितिः २०६७/१२/०३

सर्वोच्च अदालतको आदेश बमोजिम मा० श्री श्याम सुन्दर गुप्ताको संविधानसभाको सदस्य पद समाप्त भई संविधानसभा सदस्यको स्थान एक रिक्त हुन आएको व्यहोराको जानकारी ।

बैठक संख्या १०९
बैठक मितिः २०६८/०१/०४

अनुगमन उपसमितिको जेठ १४ पछिका कार्य

२०६८/२/२५	मा. सदस्यहरूबाट सवैधानिक सूचना केन्द्रहरूको अनुगमन गर्ने निर्णय बमोजिम अनुगमन कार्य सम्पन्न भयो ।

संवैधानिक समिति
हालसम्मका बैठक र सो को कार्यसूची

बैठक संख्या	मिति	दैनिक कार्यसूचिको विवरण
१	२०६५/९/१	शपथ ग्रहण, समितिको कार्यविवरण र कार्यतालिका निर्माण गर्ने विधिबारे छलफल ।
२	२०६५/९/६	समितिको कार्यक्षेत्रको पहिचान, समितिको कार्यविवरण र कार्यतालिका निर्माण तथा समितिको आन्तरिक कार्यविधि निर्माण बारे छलफल ।
३	२०६५/९/७	समितिको कार्यक्षेत्र, कार्यविवरण र कार्यतालिका निर्माण गर्न कार्यदल वा उपसमिति गठनको आवश्यकता बारे छलफल ।
४	२०६५/९/११	कार्यदलले समितिमा प्रतिवेदन पेश गर्ने र सो उपर छलफल प्रारम्भ हुने ।
५	२०६५/९/१४	कार्यदलको प्रतिवेदनमाथि छलफल ।
६	२०६५/९/१६	कार्यदलको प्रतिवेदनमाथि छलफल जारी ।
७	२०६५/९/१७	समितिको कार्यक्षेत्रको पहिचान, समितिको कार्यविवरण र कार्यतालिका निर्माण तथा समितिको आन्तरिक कार्यविधि लगायतका दस्तावेजहरूलाई अन्तिम रूप प्रदान गर्ने ।
८	२०६५/९/२०	समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयमा अवधारणागत छलफल प्रारम्भ गर्ने ।
९	२०६५/९/२२	समितिमा विशेषज्ञ, राजनीतिक दलहरू र सरोकारवालालाई आमन्त्रण गरी राय परामर्श लिने प्रकृया बारे छलफल ।
१०	२०६५/९/२६	संविधान, यसको प्रकृति, संविधानमा अन्तर्निहित हुने सिद्धान्तहरू लगायतका आधारभूत विषयमा मा० श्री निलाम्बर आचार्य, मा० श्री सपना प्रधान मल्ल, मा० श्री खिमलाल देवकोटा र मा० श्री अग्निप्रसाद खरेलबाट समितिमा प्रस्तुती ।
११	२०६५/९/२९	समितिका सभापतिको निर्वाचन ।
१२	२०६५/९/२९ (दिउँसो)	नव निर्वाचित सभापितलाई बधाई एवं शुभकामना, समितिको भावी बैठकको मिति र कार्यसूची निर्धारण ।
१३	२०६५/१०/४	उपसमिति गठनको प्रयोजनको लागि समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयहरूलाई विभाजन ।
१४	२०६५/१०/७	भावी संविधानका आधारभूत सिद्धान्तहरू र संवैधानिक समितिले अवधारणा पत्र तयार गर्नुपर्ने विषयहरूको सम्बन्धमा विज्ञहरूसँग परामर्श ।
१५	२०६५/१०/१२	भावी संविधानका आधारभूत सिद्धान्तहरू र संवैधानिक समितिले अवधारणा पत्र तयार गर्नुपर्ने विषयहरूको सम्बन्धमा विज्ञहरूसँग परामर्श ।
१६	२०६५/१०/१३	भावी संविधानका आधारभूत सिद्धान्तहरू र संवैधानिक समितिले अवधारणा पत्र तयार गर्नुपर्ने विषयहरूको सम्बन्धमा विज्ञहरूसँग परामर्श ।
१७	२०६५/१०/१४	समितिको कार्यक्षेत्रभित्रका विषयहरूमा अवधारणापत्र तयार गरी समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्न कार्यक्षेत्र र कार्यावधि तोकी उपसमिति गठन ।
१८	२०६५/१०/१७	भावी संविधानका आधारभूत सिद्धान्तहरू र संवैधानिक समितिले अवधारणा पत्र तयार गर्नुपर्ने विषयहरूको सम्बन्धमा विज्ञहरूसँग परामर्श ।
१९	२०६५/१०/२३	भावी संविधानका आधारभूत सिद्धान्तहरू र संवैधानिक समितिले अवधारणा पत्र तयार गर्नुपर्ने विषयहरूको सम्बन्धमा विज्ञहरूसँग परामर्श र समितिको प्रश्नावली पारित गर्ने ।
२०	२०६५/१०/२६	भावी संविधानका आधारभूत सिद्धान्तहरू र संवैधानिक समितिले अवधारणा पत्र तयार गर्नुपर्ने विषयहरूको सम्बन्धमा विज्ञहरूसँग परामर्श ।
२१	२०६५/१०/२८	भावी संविधानका आधारभूत सिद्धान्तहरू र संवैधानिक समितिले अवधारणा पत्र तयार गर्नुपर्ने विषयहरूको सम्बन्धमा विज्ञहरूसँग परामर्श ।

२२	२०६५/११/१५	भावी संविधानले आत्मसात गर्नुपर्ने आधारभूत मूल्य, मान्यता र सिद्धान्तहरू, भावी संविधानको समग्र संरचना र संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयहरूमा समेट्नु पर्ने अवधारणाको सम्बन्धमा विभिन्न राजनीतिक दलहरूबाट समितिमा आ-आफ्नो दलिय धारणा प्रस्तुत हुने ।
२३	२०६५/१२/११	समितिको कार्यक्रम निर्धारण
२४	२०६५/१२/१२	भावी संविधानले आत्मसात गर्नुपर्ने आधारभूत मूल्य, मान्यता र सिद्धान्तहरू, भावी संविधानको समग्र संरचना र संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयहरूमा समेट्नु पर्ने अवधारणाको सम्बन्धमा सम्माननीय प्रधानमन्त्री एवं एकिकृत नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी, माओवादीका अध्यक्षबाट आफ्नो दलको अवधारणा प्रस्तुत हुने ।
२५	२०६५/१२/१३	राष्ट्रिय जनशक्ति पार्टीका अध्यक्ष तथा मधेशी जनअधिकार फोरम नेपालका अध्यक्षबाट भावी संविधानको सम्बन्धमा आफ्नो दलको अवधारणा प्रस्तुत हुने ।
२६	२०६५/०२/१८	नेपाली कांग्रेस, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी, माले, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी नेपालका अध्यक्षबाट भावी संविधानको सम्बन्धमा आफ्नो दलको अवधारणा प्रस्तुत हुने ।
२७	२०६५/१२/१९	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी, एमाले, राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टी, ने.क.पा. एकिकृत, नेपाली जनता दल, संघिय लोकतान्त्रिक राष्ट्रिय मञ्चका अध्यक्षबाट भावी संविधानको सम्बन्धमा आफ्नो दलको अवधारणा प्रस्तुत हुने ।
२८	२०६५/१२/२०	मधेश लोकतान्त्रिक पार्टी, सदभावना पार्टी, समाजवादी प्रजातान्त्रिक जनता पार्टी नेपाल, चुरे भावर राष्ट्रिय एकता पार्टी, दलित जनजाती पार्टी, नेपाल परिवार दल, नेपाः राष्ट्रिय पार्टी, नेपाल र लोकतान्त्रिक समाजवादी अध्यक्षबाट भावी संविधानको सम्बन्धमा आफ्नो दलको अवधारणा प्रस्तुत हुने ।
२९	२०६५/१२/२३	१. विभिन्न छ वटा संस्थाहरू नेपाल पत्रकार महासंघ, नेपाल बार एसोसियन, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ, नेपाल उद्योग परिसंघ, चेम्बर अफ कमर्श र घरेलु तथा साना उद्योग महासंघले भावी संविधानले आत्मसात गर्नुपर्ने आधारभूत मूल्य मान्यता र सिद्धान्तहरू, भावी संविधानको समग्र संरचना र संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयहरूमा समेट्नु पर्ने अवधारणाको सम्बन्धमा समितिमा आ-आफ्नो संस्थागत धारणा प्रस्तुत गर्ने । २. संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयहरूमा अवधारणा पत्र सम्बन्धी प्रारम्भिक मस्यौदा प्रतिवेदन तयार गरी समितिमा पेश गर्न मिति २०६५/१०/१४ मा गठित विभिन्न पाँचवटा उपसमितिहरूले आ-आफ्नो प्रतिवेदन पेश गर्ने ।
३०	२०६५/१२/३०	१. अन्तरपार्टी महिला सञ्जाल, नेपाल आदिवासी जनजाती महासंघ, नेपाल प्राध्यापक संघ र नेपाल शिक्षक युनियनले भावी संविधानले आत्मसात गर्नुपर्ने आधारभूत मूल्य, मान्यता र सिद्धान्तहरू, भावी संविधानको समग्र संरचना र संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयहरूमा समेट्नु पर्ने अवधारणाको सम्बन्धमा समितिमा आ-आफ्नो संस्थागत धारणा प्रस्तुत गर्ने । २. विविध ।
३१	२०६६/०१/०३	जनमत संकलनको लागि खटिएका ४० वटा टोलीहरूबाट सम्माननीय अध्यक्ष मार्फत समितिलाई दिएको प्रतिवेदन र प्रश्नावलीहरूको समितिले अध्ययन र विश्लेषण गर्ने प्रकृयाबारे छलफल जारी ।
३२	२०६६/०१/०५	प्रश्नावलीहरूबाट प्राप्त सुझावहरूको मा० सदस्यहरूले अध्ययन र विश्लेषण गरी तालिकीकरण गर्ने प्रयोजनका लागि समितिको निर्णय अनुसार सचिवालयले पेश गरेको फाराम बारे निर्णय गर्ने ।
३३	२०६६/०१/०९	१. प्रश्नावलीहरू अध्ययन गरी मा० सदस्यहरूबाट प्राप्त तालिकीकरण फारामको स्थिति र सचिवालयबाट सबै फारामहरू एकिकरण गरी एकिकृत प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्यको प्रगति समिक्षा । २. संवैधानिक समितिले आफ्नो मार्यक्षेत्र भित्रका विषयहरूको अवधारणा पत्र सम्बन्धमा संविधानसभामा पेश गरिने प्रतिवेदनको संरचना र त्यसमा समावेश गर्नु पर्ने अन्तरवस्तुहरूको विवरण बारे छलफल ।
३४	२०६६/०१/१६	मा० सदस्यहरूबाट प्रश्नावली अध्ययन गरी तालिकीकरण फाराममा निचोड तयार गरी सचिवालयलाई उपलब्ध गराएका आम नागरिकका राय सुझावहरूलाई एकिकरण गरी एउटै प्रतिवेदन तयार गरी समितिमा पेश गर्न गठित कार्यदलका संयोजक मा० श्री निलाम्बर आचार्यले कार्यदलको प्रतिवेदन पेश गर्नु हुने ।

३५	२०६६/०१/१८	भावी संविधानले आत्मसात गर्नुपर्ने मूल्य र मान्यता एवं संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयहरूको अवधारणागत पक्षमा विभिन्न क्षेत्रका महानुभावहरूसँग परामर्श ।
३६	२०६६/०१/२०	संकटकालिन व्यवस्था उपसमितिले पेश गरेको अवधारणा सम्बन्धि प्रतिवेदन माथि छलफल हुने ।
३७	२०६६/०१/२१	१. संकटकालिन व्यवस्था उपसमितिले पेश गरेको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदनमाथि छलफल हुने । २. संविधान संशोधन उपसमितिले पेश गरेको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदनमाथि छलफल हुने ।
३८	२०६६/०१/२२	राजनीतिक दल र विविध उपसमितिले पेश गरेको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदनमाथि छलफल हुने ।
३९	२०६६/०२/०१	१. राजनीतिक दल उपसमितिले पेश गरेको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदनमाथि छलफल हुने । २. पारित भएका अवधारणा पत्रको आधारमा प्रारम्भिक मस्यौदा तयार पार्ने कार्य प्रारम्भ गर्न मस्यौदा उपसमितिको गठन ।
४०	२०६६/०२/०४	संविधानको नाम उपसमितिले पेश गरेको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदन माथि छलफल हुने ।
४१	२०६६/०२/०५	१. प्रस्तावना उपसमितिले पेश गरेको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदनमाथि छलफल हुने । २. पारित भएका अवधारणा पत्रको आधारमा प्रारम्भिक मस्यौदा तयार पार्ने कार्य प्रारम्भ गर्न मस्यौदा उपसमितिको गठन ।
४२	२०६६/०२/०६	१. प्रस्तावना उपसमितिले पेश गरेको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदनमाथि छलफल जारी रहने । २. अवधारणा पत्रको आधारमा प्रारम्भिक मस्यौदा तयार पार्ने कार्य प्रारम्भ गर्न मस्यौदा उपसमितिको गठन ।
४३	२०६६/०२/१३	अवधारणा पत्रको आधारमा प्रारम्भिक मस्यौदा तयार पार्ने कार्य प्रारम्भ गर्न मस्यौदा उपसमितिको गठन ।
४४	२०६६/०५/१२	समितिका सभापतिको निर्वाचन ।
४५	२०६६/०५/१४	समितिको हालसम्मको काम कारवाहीको समिक्षा तथा आगामी कार्यक्रम तय गर्ने सम्बन्धमा छलफल ।
४६	२०६६/०५/१६	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयमा अवधारणा पत्रको आधारमा व्याख्यात्मक टिप्पणी सहितको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गर्न स्पष्ट कार्यक्षेत्र र कार्यावधि निर्धारण गरी मस्यौदा उपसमितिको गठन ।
४७	२०६६/०५/२२	समिति अन्तर्गत गठित मस्यौदा उपसमितिको कार्यावधि थप गर्ने सम्बन्धमा ।
४८	२०६६/०५/२३	१. समिति अन्तर्गत गठित मस्यौदा उपसमितिका मा० संयोजक श्री देवप्रसाद गुरूङ्गले उपसमितिले तयार गरेको समितिका कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदन र व्याख्यात्मक टिप्पणीसहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नु हुने । २. मा० सभापतिले सभापति मार्फत विभिन्न संस्था र व्यक्तिहरूबाट समितिमा पेश भएका ज्ञापन पत्रहरूको बैठकलाई जानकारी गराउन हुने ।
४९	२०६६/०५/२५	समिति अन्तर्गत गठित मस्यौदा उपसमितिले पेश गरेको समितिका कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदन र व्याख्यात्मक टिप्पणीसहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन माथि छलफल गर्ने र समितिको प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
५०	२०६६/०५/२६	समिति अन्तर्गत गठित मस्यौदा उपसमितिले पेश गरेको समितिका कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदन र व्याख्यात्मक टिप्पणीसहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन माथि छलफल गर्ने र समितिको प्रतिवेदन जारी गर्ने कार्य जारी रहने ।
५१	२०६६/०५/२८	समिति अन्तर्गत गठित मस्यौदा उपसमितिले पेश गरेको समितिका कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदन र व्याख्यात्मक टिप्पणीसहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन माथि छलफल गर्ने र समितिको प्रतिवेदन जारी गर्ने कार्य जारी रहने ।
५२	२०६६/०५/२९	समिति अन्तर्गत गठित मस्यौदा उपसमितिले पेश गरेको समितिका कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदन र व्याख्यात्मक टिप्पणीसहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन माथि छलफल गर्ने र समितिको प्रतिवेदन जारी गर्ने कार्य जारी रहने ।

५३	२०६६/०७/१०	समिति अन्तर्गत गठित मस्यौदा उपसमितिले पेश गरेको समितिका कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदन र व्याख्यात्मक टिप्पणीसहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन माथि छलफल गर्ने र समितिको प्रतिवेदन जारी गर्ने कार्य जारी रहने ।
५४	२०६६/०७/११	समिति अन्तर्गत गठित मस्यौदा उपसमितिले पेश गरेको समितिका कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदन र व्याख्यात्मक टिप्पणीसहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन माथि छलफल गर्ने र समितिको प्रतिवेदन जारी गर्ने कार्य जारी रहने ।
५५	२०६६/०७/१२	समिति अन्तर्गत गठित मस्यौदा उपसमितिले पेश गरेको समितिका कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदन र व्याख्यात्मक टिप्पणीसहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन माथि छलफल गर्ने र समितिको प्रतिवेदन जारी गर्ने कार्य जारी रहने ।
५६	२०६६/०७/१३	समिति अन्तर्गत गठित मस्यौदा उपसमितिले पेश गरेको समितिका कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदन र व्याख्यात्मक टिप्पणीसहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन माथि छलफल गर्ने र समितिको प्रतिवेदन जारी गर्ने कार्य जारी रहने ।
५७	२०६६/०७/१९	समिति अन्तर्गत गठित मस्यौदा उपसमितिले पेश गरेको समितिका कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदन र व्याख्यात्मक टिप्पणीसहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन माथि छलफल गर्ने र समितिको प्रतिवेदन जारी गर्ने कार्य जारी रहने ।
५८	२०६६/०७/२०	समिति अन्तर्गत गठित मस्यौदा उपसमितिले पेश गरेको समितिका कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदन र व्याख्यात्मक टिप्पणीसहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन माथि छलफल गर्ने र समितिको प्रतिवेदन जारी गर्ने कार्य जारी रहने ।
५९	२०६६/०७/२२	समिति अन्तर्गत गठित मस्यौदा उपसमितिले पेश गरेको समितिका कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको अवधारणा सम्बन्धी प्रतिवेदन र व्याख्यात्मक टिप्पणीसहितको प्रारम्भिक मस्यौदा सम्बन्धी प्रतिवेदन माथि समितिको बैठकमा भएको छलफलमा उठेका विषयहरूलाई मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
६०	२०६६/०७/२९	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
६१	२०६६/०८/१२	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
६२	२०६६/०८/१४	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
६३	२०६६/०८/१५	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
६४	२०६६/०८/१६	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
६५	२०६६/०८/१७	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
६६	२०६६/०८/१८	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
६७	२०६६/०८/२१	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
६८	२०६६/०८/२२	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
६९	२०६६/०८/२३	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
७०	२०६६/०८/२४	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।

७१	२०६६/०८/२५	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
७२	२०६६/०८/२६	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
७३	२०६६/०८/२८	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
७४	२०६६/०८/३०	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
७५	२०६६/०८/३०	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
७६	२०६६/०९/०१	संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावलाई उक्त मस्यौदामा समायोजन गर्ने ।
७७	२०६६/०९/०९	१. संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको कार्त्तिक २२ गते वितरित मस्यौदामाथि मा० सदस्यहरूले पेश गर्नु भएको लिखित सुझावहरू मध्ये मतदानको प्रकृयाबाट निर्णय गर्नुपर्ने विषयहरूको सूचिलाई अन्तिम रूप प्रदान गर्ने । २. संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको अवधारणा पत्र र प्रारम्भिक मस्यौदालाई अन्तिम रूप प्रदान गर्न मतदान हुने बैठकको मिति र समय निर्धारण गर्ने । ३. मतदानबाट निर्णय गर्दा अपनाईने प्रकृया तय गर्ने । ४. विविध ।
७८	२०६६/०९/१०	१. संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयको मस्यौदामा मतदानद्वारा निर्णय गर्ने भनी मिति २०६६/९/९ को बैठकद्वारा सूचिकृत गरिएका विषयहरूमा क्रमशः निर्णय गरिने । २. विविध
७९	२०६६/०९/१९	१. संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयहरूको अवधारणा पत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सहितको प्रतिवेदनमा मा० सदस्यहरूको हस्ताक्षर हुने । २. विविध ।
८०	२०६६/१०/०५	१. संवैधानिक समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयहरूको अवधारणा पत्र र प्रारम्भिक मस्यौदा सहितको प्रतिवेदनमाथि संविधान सभामा भई रहेको छलफलको समिक्षा गर्ने तथा उठेका विषयहरूलाई छलफलको अन्त्यमा समितिको तर्फबाट सभापतिले सम्बोधन गर्ने विषयमा छलफल । २. विविध ।
८१	२०६६/१०/१९	१. संवैधानिक समितिको अगाडिको जिम्मेवारी र सो सम्पन्न गर्नको लागि गर्नुपर्ने आवश्यक तयारी सम्बन्धमा छलफल । २. विविध ।
८२	२०६६/१०/२२	१. संवैधानिक समितिको संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम ६५ को उपनियम (२) बमोजिमको कार्य प्रारम्भ गर्ने । २. संविधानसभाबाट सुझाव र निर्देशनसहित पारित भई आएको प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजस्व बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदनमा रहेको मस्यौदा एकिकरणको कार्य प्रारम्भ हुने । ३. विविध ।
८३	२०६६/१०/२५	१. भावी संविधानको प्रारम्भिक खाका तयारीको कार्य प्रारम्भ गर्ने । २. संविधानसभाबाट सुझाव र निर्देशनसहित पारित भई आएको प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजस्व बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदनमा रहेको मस्यौदा एकिकरण । ३. विविध ।
८४	२०६६/१०/२७	१. भावी संविधानको प्रारम्भिक खाका तयारी गर्नको लागि समितिको मिति २०६६/१०/२५ को बैठकद्वारा

		गठित उपसमितिको कार्य प्रगति विवरण प्रस्तुत हुने । २. विविध ।
८५	२०६६/११/१२	१. भावी संविधानको प्रारम्भिक खाका तयारी गर्नको लागि समितिको मिति २०६६/१०/२५ को बैठकद्वारा गठित उपसमितिको प्रतिवेदन प्रस्तुत हुने । २. उपसमितिद्वारा प्रस्तुत भावी संविधानको प्रारम्भिक खाका माथि छलफल । ३. विविध ।
८६	२०६६/११/०४	१. समितिको मिति २०६६/११/०२ को बैठकमा प्रस्तुत भावी संविधानको प्रारम्भिक खाका माथि छलफल हुने । २. विविध ।
८७	२०६६/११/०९	१. संविधानसभाबाट मिति २०६६/१०/२१ मा पारित प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजस्व वाँडफाँड समितिको प्रतिवेदन माथि संविधानसभाले दिएको सुझाव र निर्देशनको विश्लेषण गरी उक्त प्रतिवेदनमा रहेको मस्यौदाको एकिकरण गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू सम्बन्धमा छलफल गर्ने । २. विविध ।
८८	२०६६/११/११	१. संविधानसभाबाट मिति २०६६/१०/२१ मा पारित प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजस्व वाँडफाँड समितिको प्रतिवेदन माथि संविधानसभाले दिएको सुझाव र निर्देशनको विश्लेषण गरी उक्त प्रतिवेदनमा रहेको मस्यौदाको एकिकरण गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू सम्बन्धमा छलफल जारी । २. विविध ।
८९	२०६६/११/२१	१. संविधानसभाको मिति २०६६/११/२० को ९५ औं बैठकबाट सुझाव र निर्देशनसहित पारित भई आएको संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समितिको प्रतिवेदनमा रहेको मस्यौदा एकिकरणको कार्य प्रारम्भ हुने । २. विविध
९०	२०६६/११/२५	१. देहायका विषयहरूमा छलफल हुने :– क) संवैधानिक समिति र कार्यतालिका ख) संवैधानिक समितिको कार्य प्रकृया ग) संवैधानिक समितिका कठिनाईहरू घ) अगाडि बढ्ने आधारहरू २. विविध
९१	२०६६/११/२६	१. संविधानसभाको मिति २०६६/११/२० को ९५ औं बैठकबाट सुझाव र निर्देशनसहित पारित भई आएको संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समितिको प्रतिवेदनमा रहेको मस्यौदा एकिकरण गर्ने । २. विविध
९२	२०६६/११/२७	१. संविधानसभाको मिति २०६६/११/२० को ९५ औं बैठकबाट सुझाव र निर्देशनसहित पारित भई आएको संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समितिको प्रतिवेदनमा रहेको मस्यौदा एकिकरण गर्ने । २. विविध
९३	२०६६/११/२८	१. संविधानसभाको मिति २०६६/११/२० को ९५ औं बैठकबाट सुझाव र निर्देशनसहित पारित भई आएको संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समितिको प्रतिवेदनमा रहेको मस्यौदा एकिकरण जारी रहने । २. विविध
९४	२०६६/१२/०१	१. संविधानसभाको मिति २०६६/११/२० को ९५ औं बैठकबाट सुझाव र निर्देशनसहित पारित भई आएको संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समितिको प्रतिवेदनमा रहेको मस्यौदा एकिकरण जारी रहने । २. विविध

९५	२०६६/१२/१३	मा० सभापतिले देहायको शोक प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुहुने :– संवैधानिक समितिको यो बैठक यस समितिका मा० सदस्य, नेपालको लोकतान्त्रिक आन्दोलनका शिखर व्यक्ति, पूर्व प्रधानमन्त्री तथा नेपाली कांग्रेसका सभापति श्री गिरिजाप्रसाद कोइराला यही २०६६ साल चैत्र ७ गते मध्यान्ह १२:१० बजे काठमाडौंको मण्डिखाटारस्थित निवासमा ८६ वर्षको उमेरमा भएको दुःखद निधनप्रति गहिरो शोक प्रकट गर्दछ । दुःखको यस घडीमा उहाँप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोक सन्तप्त परिवारप्रति हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछ ।"
९६	२०६६/१२/२३	१. संविधानसभाको मिति २०६६/१२/२० को १०० औं बैठकबाट सुझाव र निर्देशनसहित पारित भई आएको अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक अधिकार संरक्षण समितिको प्रतिवेदनमा रहेको मस्यौदा एकिकरण गर्ने । २. विविध ।
९७	२०६६/१२/२५	१. संविधानसभाको मिति २०६६/१२/२० को १०० औं बैठकबाट सुझाव र निर्देशनसहित पारित भई आएको अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक अधिकार संरक्षण समितिको प्रतिवेदनमा रहेको मस्यौदा एकिकरण गर्ने । २. विविध ।
९८	२०६७/०२/२४	१. विगतको काम कारवाहीको समिक्षा र परिवर्तित सन्दर्भमा आगामी कार्यबारे छलफल गर्ने । २. विविध ।
९९	२०६७/०२/२५	१. विगतको काम कारवाहीको समिक्षा र परिवर्तित सन्दर्भमा आगामी कार्यबारे छलफल गर्ने । २. विविध ।
१००	२०६७/१०/१७	१. संविधानसभा नियमावली, २०६५ मा भएको तेस्रो संशोधनले संवैधानिक समितिको जिम्मेवारी थप गरेको र संविधान सभाको मिति २०६७/१०/१२ को १०६ औं बैठकबाट मौलिक हक तथा निर्देशक सिद्धान्त समिति, व्यवस्थापिकीय अंगको स्वरूप निर्धारण समिति, राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समिति, न्याय प्रणाली सम्बन्धी समिति, राष्ट्रिय हितको संरक्षण समिति र संवैधानिक समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुङ्गो लाग्न बाँकी केही विषयहरू संवैधानिक समितिले नै थप छलफल गरी टुङ्गो लगाउने गरी सुझाव निर्देशनसहित प्रतिवेदनहरू प्राप्त भएको सन्दर्भमा उक्त कार्य प्रारम्भ गर्ने । २. संविधानसभाको मिति २०६७/१०/१२ को १०६ औं बैठकबाट सुझाव र निर्देशन सहित पारित भई प्राप्त हुन आएको सांस्कृतिक तथा सामाजिक ऐक्यबद्धताको आधार निर्धारण समितिको प्रतिवेदनमा रहेको मस्यौदा एकिकरण गर्ने कार्य प्रारम्भ गर्ने । ३. विविध ।
१०१	२०६७/१०/१८	१. राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदनमा रहेका टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरूमाथि छलफल हुने । २. विविध ।
१०२	२०६७/१०/२३	१. राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदनमा रहेका टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरूमाथि छलफल जारी । २. व्यवस्थापिकीय अंगको स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदनमा रहेका टुंगो लागि बाँकी विषयहरूमाथि छलफल प्रारम्भ गर्ने । ३. विविध ।
१०३	२०६७/१०/२४	१. व्यवस्थापिकीय अंगको स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदनमा रहेका टुंगो लागि बाँकी विषयहरूमाथि छलफल जारी । २. विविध ।
१०४	२०६७/१०/२६	१. व्यवस्थापिकीय अंगको स्वरूप निर्धारण समितिको प्रतिवेदनमा रहेका टुंगो लागि बाँकी विषयहरूलाई सहमतिमा टुंगो लगाउने र टुंगो लगाउन नसकिने विषयहरूलाई बाँकी राख्ने । २. न्याय प्रणाली सम्बन्धि समितिको प्रतिवेदनमा रहेका टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरूमाथि छलफल हुने

	३. विविध ।
१०५ २०६७/१०/२७	१. मौलिक हक तथा निर्देशक सिद्धान्त समितिको प्रतिवेदनमा रहेका टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरूमाथि छलफल हुने ।
	२. राष्ट्रिय हितको संरक्षण समितिको प्रतिवेदनमा रहेका टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरूमाथि छलफल हुने ।
	३. विविध ।
१०६ २०६७/१०/२८	१. मौलिक हक तथा निर्देशक सिद्धान्त समितिको प्रतिवेदनमा रहेका टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरूमाथि छलफल जारी ।
	२. राष्ट्रिय हितको संरक्षण समितिको प्रतिवेदनमा रहेका टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरूमाथि छलफल हुने ।
	३. विविध ।
१०७ २०६७/११/१	१. राष्ट्रिय हितको संरक्षण समितिको प्रतिवेदनमा रहेका टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरूमाथि छलफल हुने ।
	२. विविध ।
१०८ २०६७/११/२	१. संवैधानिक समितिको प्रतिवेदनमा रहेका टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरूमाथि छलफल हुने ।
	२. विविध ।
१०९ २०६७/११/३	१. संवैधानिक समितिको प्रतिवेदनमा रहेका टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरूमाथि छलफल जारी ।
	२. विविध ।
११० २०६७/११/४	१. संवैधानिक समितिको प्रतिवेदनमा रहेका टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरूमाथि छलफल जारी ।
	२. विविध ।
१११ २०६७/११/१२	१. मौलिक हक तथा निर्देशक सिद्धान्त समिति, व्यवस्थापिकीय अंगको स्वरूप निर्धारण समिति, राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समिति, न्याय प्रणाली सम्बन्धी समिति, राष्ट्रिय हितको संरक्षण समिति र संवैधानिक समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी केही विषयहरूमाथिको छलफल समाप्त भएकोले ती विषयहरूलाई टुंगो लगाउन उपसमितिको गठन गरिने ।
	२. संवैधानिक समितिमा प्राप्त भएका १० वटा समितिको प्रारम्भिक मस्यौदामा सहमति भएका विषयहरूलाई संविधानको पहिलो मस्यौदाको खाकामा समावेश गर्ने कार्य प्रारम्भ गर्ने ।
	३. विविध ।
११२ २०६७/११/१३	१. मौलिक हक तथा निर्देशक सिद्धान्त समिति, व्यवस्थापिकीय अंगको स्वरूप निर्धारण समिति, राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समिति, न्याय प्रणाली सम्बन्धी समिति, राष्ट्रिय हितको संरक्षण समिति र संवैधानिक समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी केही विषयहरूमाथिको छलफल समाप्त भएकोले ती विषयहरूलाई टुंगो लगाउन उपसमितिको गठन गरिने ।
	२. संवैधानिक समितिमा प्राप्त भएका १० वटा समितिको प्रारम्भिक मस्यौदामा सहमति भएका विषयहरूलाई संविधानको पहिलो मस्यौदाको खाकामा समावेश गर्ने कार्य प्रारम्भ गर्ने ।
	३. विविध ।
११३ २०६७/१२/१	१. समिति अन्तर्गत गठित विवाद समाधान उपसमितिको प्रतिवेदन पेश हुने ।
	२. विविध ।
११४ २०६७/१२/९	१. संविधानसभाको मिति २०६७/१२/३ गतेको १०८ औं बैठकबाट राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरू संवैधानिक समितिले नै थप छलफल गरी टुंगो लगाउने भनि विषय किटान गरी सुझाव र निर्देशन सहित प्रतिवेदन प्राप्त भएको सन्दर्भमा उक्त कार्य प्रारम्भ गर्ने ।
	२. विविध ।
११५ २०६७/१२/११	१. राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरूमाथि छलफल प्रारम्भ हुने ।
	२. विविध ।

११६ २०६८/१२/१३	१. राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरू मध्ये मस्यौदाको धारा ३, ४ र ५ सँग सम्बन्धित विषयहरूमाथि छलफल जारी । २. विविध ।
११७ २०६७/१२/१४	१. राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरू मध्ये मस्यौदाको धारा ३, ४ र ५ सँग सम्बन्धित विषयहरूमाथि छलफल जारी । २. विविध ।
११८ २०६७/१२/१५	१. राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरू मध्ये मस्यौदाको धारा ६, ७, ८, ९ र ११ सँग सम्बन्धित प्रश्न नम्बर २५ देखि ४७ सम्मका विषयहरूमाथि छलफल हुने । २. विविध ।
११९ २०६७/१२/१६	१. समिति अन्तर्गत गठित विवाद समाधान उपसमितिको प्रतिवेदन पेश हुने । २. राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरू मध्ये मस्यौदाको धारा ६, ७, ८, ९ र ११ सँग सम्बन्धित प्रश्न नम्बर २५ देखि ४७ सम्मका विषयहरूमाथि छलफल जारी । ३. विविध ।
१२० २०६७/१२/१७	१. राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरू मध्ये मस्यौदाको धारा १२, १३, १४, अनुसूचि १, २, ३ र ४ सँग सम्बन्धित तथा विविध विषयमा रहेका प्रश्न नम्बर ४८ देखि ७८ सम्मका विषयहरूमाथि छलफल हुने । २. विविध ।
१२१ २०६७/१२/१८	१. राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरू मध्ये मस्यौदाको धारा १२, १३, १४, अनुसूचि १, २, ३ र ४ सँग सम्बन्धित तथा विविध विषयमा रहेका प्रश्न नम्बर ४८ देखि ७८ सम्मका विषयहरूमाथि छलफल जारी । २. विविध ।
१२२ २०६७/१२/२५	१. राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरू मध्ये मस्यौदाको धारा १२, १३, १४, अनुसूचि १, २, ३ र ४ सँग सम्बन्धित तथा विविध विषयमा रहेका प्रश्न नम्बर ४८ देखि ७८ सम्मका विषयहरूमाथि छलफल जारी । २. विविध ।
१२३ २०६८/२/१	१. समिति अन्तर्गत गठित विवाद समाधान उपसमितिको कार्यावधि थप सम्बन्धी विषय । २. राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरू मध्ये मस्यौदाको धारा १२, १३, १४, अनुसूचि १, २, ३ र ४ सँग सम्बन्धित तथा विविध विषयमा रहेका प्रश्न नम्बर ४८ देखि ७८ सम्मका विषयहरूमाथि छलफल जारी । ३. विविध ।
१२४ २०६८/२/१८	१. समिति अन्तर्गत गठित विवाद समाधान उपसमितिको हालसम्मको कार्यको प्रतिवेदन पेश हुने र उक्त उपसमितिको कार्यावधि थप सम्बन्धमा छलफल हुने । २. राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी विषयहरू मध्ये मस्यौदाको धारा १२, १३, १४, अनुसूचि १, २, ३ र ४ सँग सम्बन्धित तथा विविध विषयमा रहेका प्रश्न नम्बर ४८ देखि ७८ सम्मका विषयहरूमाथि छलफल जारी । ३. विविध ।
१२५ २०६८/२/१९	१. राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी रहेका विषयहरूमाथि छलफल सम्पन्न गरी उल्लेखित विषयहरूलाई विवाद समाधान उपसमितिमा पठाउने । २. विविध ।

संविधानसभा सचिवालयका महासचिव, सचिव एवं पदाधिकारीहरू संलग्न समितिहरू

क्र.सं.	पद	पदाधिकारीको नाम, थर	सम्पर्क नं			सम्बन्धित समिति
			कार्यालय	निवास	मोवाइल	
१	महासचिव	श्री मनोहरप्रसाद भट्टराई	४२०००२१	४४२६७०१	९८५१०-३१०८८	
२	सचिवालय सचिव	श्री ठाकुरप्रसाद वराल	४२०००७२	४१०८०१०	९७४१-०१३१०२	
३	समिति सचिव	श्री तोयानाथ भट्टराई	४२००२३३	४२५४९०१	९७४१-०१३११५	मौलिक अधिकार तथा निर्देशक सिद्धान्त समिति
४	समिति सचिव	श्री वलदेव खड्का	४२००१२४	४४७४८११	९७४१-०१३११८	व्यवस्थापिकीय अङ्गको स्वरूप निर्धारण समिति
५	समिति सचिव	श्री रामशरण घिमिरे	४२००२०६	५५८०२५३	९७४१-०१३११९	प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजस्व बाँडफाँड समिति
६	समिति सचिव	श्री मुकुन्द शर्मा	४२००१३४	५५६०८२४	९८४१-३५१३९५	राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समिति
७	समिति सचिव	श्री सोमबहादुर थापा	४२११९८६	६६३०५०४	९७४१-०१३१०७	अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको हक अधिकार संरक्षण समिति
८	समिति सचिव	श्री हिमलाल सुवेदी	४२००३७१	४४२६६९६	९७४१-०१३११६	न्याय प्रणाली सम्बन्धी समिति
९	समिति सचिव	श्री विनोदकुमार अधिकारी	४२००११०	४३७८३८९	९७४१-०१३१०८	साँस्कृतिक र सामाजिक ऐक्यवद्धताको आधार निर्धारण समिति
१०	समिति सचिव	जयनारायण नेपाल (हाल अवकाश)	४२०००६३			जनमत संकलन तथा समन्वय समिति
११	समिति सचिव	श्री वीरेन्द्रबहादुर कार्की	४२०००९७	४३७०९५५	९७४१-०१३११०	क्षमता अभिवृद्धि तथा श्रोत व्यवस्थापन समिति
१२	समिति सचिव	श्री लव प्रसाद गौतम	४२११९६२	४३५०४२९	९७४१-०१३१११	संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समिति
१३	समिति सचिव	श्री धनबहादुर श्रेष्ठ	४२००११५	४४८०३२२	९७४१-०१३११२	नागरिक सम्वन्ध समिति
१४	समिति सचिव	श्री टेक प्रसाद ढुंगाना	४२००१२८	६६३६१३२	९८४१-३६२०८६	संवैधानिक समिति
१५	समिति सचिव	श्री भरत राज गौतम	४२००१२३	४३११९३९	९७४१-०१३११४	राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समिति
१६	सह सचिव	श्री ध्रुवप्रसाद घिमिरे	४२०००५०	२१३३२४९	९८४१-३९८९६३	
१७	समिति सचिव	श्री कृष्णहरि खड्का	४२००१२३	५५७००९८	९८४१-३२९२८६	राष्ट्रिय हितको संरक्षण समिति
१८	सह सचिव	श्री सुदर्शन खड्का	४२००३७६	६६१११७५	९८४१-३६९४६०	

संविधानसभा
संवैधानिक समिति

सभापति – मा. श्री निलाम्बर आचार्य
फोन नं.: ४१०९५७१/४१०९६५७
मोवाईल नं.: ९८४१०७२३२२

समिति सचिव – श्री टेकप्रसाद ढुंगाना
फोन: ४२००१२८ (का.), ६६३६१३२ (नि.)
९८४१३६२०८६ (मो.)

क्र.सं.	समितिका सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं./मो.	मोवाइल नं.
१	मा० श्री अग्निप्रसाद खरेल	ने.क.पा. (एमाले)	झापा	४४९५४०३	९८५१०४१३६३
२	मा० श्री उपेन्द्र यादव	म.ज.अ.फोरम, नेपाल	सुनसरी-५	४४८६९९०	९८४१७६४९९०
३	मा० श्री एकनाथ ढकाल	नेपाल परिवार दल	गोर्खा	२१२१२८४	९८५१०३०२४८
४	मा० श्री कल्पना राणा	ने.क.पा. सयुक्त	काठमाडौं	४२७७५१२	
५	मा० श्री कुलबहादुर गुरूङ्ग	नेपाली कांग्रेस	इलाम-३	५५४९३३५	९८५१०८३०५०
६	मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली	चु. भा. रा. ए. पा. ने.	सर्लाही	४४८०१२७	९८४१८९२५८३
७	मा० श्री खड्गबहादुर विश्वकर्मा	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कालिकोट-१	९८५१०१६९४५	९८५११०३२१२
८	मा० श्री खिमलाल देवकोटा	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कास्की	४३५७०३४	९८४१५२९८६६
९	मा० श्री गायत्री साह	नेपाली जनता दल	सर्लाही	४७७१७१८	९८४१३०६९०४
१०	मा० श्री चन्द्रप्रकाश मैनाली	ने.क.पा. (माले)	झापा	४४८६२८०	९८५१०६४८५१
११	मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरूङ्ग (स्याङजा)	रा.प्र.पा. नेपाल	स्याङजा	५५४९८१२	९८५१०७४३६६
१२	मा० श्री चित्रबहादुर के.सी.	राष्ट्रिय जनमोर्चा	बाग्लुङ्ग-२	४४२०२२६	९८४१३४७४०४
१३	मा० श्री छविलाल विश्वकर्मा	ने.क.पा. (एमाले)	रूपन्देही	९८५११०२४४१	९७४१०६५९६७
१४	मा० श्री जयपुरी घर्ती	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	रोल्पा-१		९८४१४१९४९५
१५	मा० श्री ज्वालाकुमारी साह	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	बारा	४४८४८७४	९८४१९४२२५०
१६	मा० श्री झलनाथ खनाल	ने.क.पा. (एमाले)	इलाम-१		९८५१०१७२८३
१७	मा० श्री देवप्रसाद गुरूङ्ग	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	मनाङ्ग-१	५२५०९११	९८४१५२९८६३
१८	मा० श्री धर्मशिला चापागाईं	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	झापा-४		९७४११३९९९६
१९	मा० श्री नारायणकाजी श्रेष्ठ	म. प.बाट मनोनित	गोर्खा	५५४९५३४	९८५११०५५२३
२०	मा० श्री निलम वर्मा	म.ज.अ.फो.लो. नेपाल	रौतहट	६६३३१६३	९८५१०१३६४५
२१	मा० श्री नीलाम्बर आचार्य	म. प.बाट मनोनित	काठमाडौं	४१०९५७१	९८४१०७२३२२
२२	मा० श्री पदमबहादुर राई	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	भोजपुर-१		९८५११००५९१
२३	मा० श्री परि थापा	ने.क.पा. एकिकृत	बाग्लुङ्ग		९८५१०८५८६८
२४	मा० श्री पासाङ्ग शेर्पा(ताप्लेजुङ्ग)	म. प.बाट मनोनित	ताप्लेजुङ्ग	९८५१०८५५७४	९८१३३६८८१७
२५	मा० श्री पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड)	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	काठमाडौं-१०	४३८५९७८	९८४१५२९८६९
२६	मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी	रा.ज.पा.	नुवाकोट	४४३२७३२	९८५१०२६३७५
२७	मा० श्री प्रकाशमान सिंह	नेपाली कांग्रेस	काठमाडौं-१	४२२३३६६	९८५१०२३७६४

क्र.सं.	समितिका सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं./मो.	मोवाइल नं.
२८	मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह	स.ज.पा.	कालिकोट	९८४००५००६९	९८५१०१७६८३
२९	मा० श्री बबन सिंह	स्वतन्त्र	रौतहट-१		९८५११२११६४
३०	मा० श्री वर्षमान पुन मगर	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	ललितपुर-१	५५३१९४४	९८४१३८४७६३
३१	मा० श्री बाबुराम भट्टराई	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	गोरखा-२		९८४१०२४७२२
३२	मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर	नेपाः राष्ट्रिय पार्टी	काठमाडौं	४२५४८३३	९८४१४०२६८६
३३	मा० श्री भिमबहादुर रावल	ने.क.पा. (एमाले)	अछाम		९८५१११३३२३
३४	मा० श्री महन्थ ठाकुर	म. प.बाट मनोनित	सर्लाही		९८४१५१६३६३
३५	मा० श्री महेन्द्र पासवान	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सिरहा-५	४९९१२००	९८४१३५५२१०,
३६	मा० श्री माधवकुमार नेपाल	म. प.बाट मनोनित	रौतहट	४६०२२३०३	९८४१५५४९०७
३७	मा० श्री मालवर सिंह थापा	राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टी	स्याङजा	५५२५५३१	९८५१०६०७९६
३८	मा० श्री रत्न शेरचन	नेपाली कांग्रेस	बाग्लुङ्ग	४२४५५४१	९८४१९८३०५३
३९	मा० श्री रमेश लेखक	नेपाली कांग्रेस	कंचनपुर	४२८४३७९	९८४१२८०७३८
४०	मा० श्री राधेश्याम अधिकारी	म. प.बाट मनोनित	काठमाडौं	४४९१००५	९८५१०३८८२९
४१	मा० श्री रामचन्द्र पौडेल	नेपाली कांग्रेस	तनहुँ-२	४३६१६४४	९८५११०६१०२
४२	मा० श्री रामचरण चौधरी (थारू)	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	बर्दिया-४	४९९२४७३	९७५१००९५७७
४३	मा० श्री रूकमिणी चौधरी (थारू)	सं.लो.रा. मञ्च	दाङ	९८४१०८१६९७	९८४७८४७६१७
४४	मा० श्री रूपा वि.क.	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	पाल्पा		९८४१५९३५३१
४५	मा० श्री रेनु चन्द (भट्ट)	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	बैतडी-२	५५३९६७७	९७४१०५६२७३
४६	मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण	सद्भावना पार्टी	पर्सा	४३७८८७४	९८५१००३५९६
४७	मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी	ने.लो. समाजवादी दल	सप्तरी		९७४११५८१९९
४८	मा० श्री लोकेन्द्रबहादुर चन्द	रा.प्र.पा.	बैतडी	६६३०४२७	
४९	मा० श्री विजयकुमार गच्छदार	म.ज.अ.फो.लो., नेपाल	सुनसरी-३	५५४९१४०	९८५१०३३४५०
५०	मा० श्री विमलेन्द्र निधि	नेपाली कांग्रेस	धनुषा-३	४४७४८३९	९८५१०१६५५४
५१	मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान	दलित जनजाती पार्टी	सिरहा	४४६१२५५	९८४१६११२८३
५२	मा० श्री शरतसिंह भण्डारी (महोत्तरी)	म.ज.अ.फो. लोकतान्त्रिक	महोत्तरी-६	५५९२३३३	९८५१०३६१७७
५३	मा० श्री शारदा झा	ने.क.पा. (एमाले)	धनुषा	९७४११६२९२६	९८४४०२२४५१
५४	मा० श्री सदरूल मिया हक	स्वतन्त्र	सप्तरी-५		९७४११६३६४०
५५	मा० श्री सपना प्रधान मल्ल	ने.क.पा. (एमाले)	काठमाडौं	४२२३५५३	९८५१०२३६३०
५६	मा० श्री सरला रेग्मी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	बर्दिया-१		९८४११६७३१५
५७	मा० श्री सरिता गिरी	नेपाल सद्भावना पा. (आ.)	सिरहा		९८४१२५१९१९
५८	मा० श्री सुनिल प्रजापति	ने.म.कि.पा.	भक्तपुर-२	६६१०७२५	९८५१०७८८८५
५९	मा० श्री सुप्रभा घिमिरे	नेपाली कांग्रेस	काठमाडौं-४	४०३८५०१	९८४१५१०२३४
६०	मा० श्री सुरेन्द्र पाण्डे	ने.क.पा. (एमाले)	चितवन	४२७१७९४	९८५१०७९१०९
६१	मा० श्री सूर्यमान दोङ तामाङ्ग	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	काभ्रे-१	४९९०१०२	९८५१११११२४४
६२	मा० श्री हरिराज लिम्बू	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	धनकुटा-२	९८४११६१३५३	९७४२०१००५१
६३	मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी	त.म.लो.पा.	नवलपरासी-६	५५९२४५२	९८५१००२२२२

संविधानसभा
मौलिक अधिकार तथा निर्देशक सिद्धान्त समिति

सभापति – मा. श्री बिन्दा पाण्डे
फोन नं.: ४६००८५६, मोवाईल नं.: ९८४१२५५५९९

समिति सचिव – श्री तोयानाथ भट्टराई
फोन: ४२००२३३ (का.), ४२५४९०१ (नि.) ९७४१०१३११५ (मो.)

क्र.सं.	समितिको सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	मा० श्री अकलबहादुर थिङ	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	काभ्रे		९८५१०१९८०६
२	मा० श्री अरविन्द साह	त.म.लो.पा.	धनुषा	४४६११५९	९७४११६८४९४
३	मा० श्री आङदावा शेर्पा	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	काठमाण्डौं	४४८८२३७	९८४१३९५२९४
४	मा० श्री उमा रेग्मी	नेपाली कांग्रेस	चितवन	५५४४२३२	९८५१०८६८९२
५	मा० श्री उर्मिला थापा	नेपाली कांग्रेस	तनहुँ	४४८०३७०	९७५१००२८८५
६	मा० श्री उर्मिला देवी साह	ने.क.पा. (एमाले)	धनुषा	६६३६६२८	९७४११५५८९१
७	मा० श्री उषाकला राई	ने.क.पा. (एमाले)	खोटाङ	२१०२२२६	९८४१३१५०२९
८	मा० श्री कर्णजीत बुढाथोकी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	हुम्ला		९७४११५५८९१
९	मा० श्री कमला रोक्का	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	रूकुम	४३८५७२२	९८४१५८७०६१
१०	मा० श्री कुमार राई	नेपाली कांग्रेस	भोजपुर	२२३०५७३	९८४१४६२७८४
११	मा० श्री गगन थापा	नेपाली कांग्रेस	काठमाण्डौं	४४३४९७५	९८५१०६७२१४
१२	मा० श्री गणेश तिवारी नेपाली	त.म.लो.पा	महोत्तरी	४११८९८	९७४११५८१९८
१३	मा० श्री चन्द्रप्रसाद गजुरेल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सिन्धुली	४७८४७३९	९८४१५५२९५३
१४	मा० श्री चन्द्रिकाप्रसाद यादव	म.ज.अ. फोरम, (ग.)	रूपन्देही		९७४११५८६७९
१५	मा० श्री तिलकबहादुर थापा मगर	ने.क.पा. (एमाले)	सर्लाही		९७४१०५१३३४
१६	मा० श्री दालकुमारी सुनवार	रा.प्र.पा.	रामेछाप	४११३५१२	९८५१०१३१७५
१७	मा० श्री धर्मराज निरौला	ने.क.पा. (एमाले)	सुनसरी	४११३५१२	९८५१०१३१७५
१८	मा० श्री धिरेन्द्रबहादुर श्रेष्ठ	ने.क.पा. (एमाले)	सल्यान		९८४१०८०१७१
१९	मा० श्री नन्दनकुमार दत्त	म.ज.अ. फोरम, नेपाल	सुनसरी		९८४१९८४७७७
२०	मा० श्री परशुराम रम्तेल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	गोरखा		९८५११०१७०२
२१	मा० श्री पुजा खनाल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सुनसरी	४४७८९२०	९८४१९६५५५५
२२	मा० श्री प्रदीपकुमार झवाली	ने.क.पा. (एमाले	गुल्मी	४७८१७६६	९८५१०८८२२२
२३	मा० श्री भूपेन्द्र चौधरी	म.ज.अ. फोरम, (लो.)	सप्तरी	४४६१०७४	९८४११५१९५९
२४	मा० श्री मणि (खम्बु) किराँती	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	उदयपुर		९८५१००८३३०
२५	मा० श्री मनमोहन भट्टराई	नेपाली कांग्रेस	काठमाण्डौं		
२६	मा० श्री महा नेपाली	नेपाली कांग्रेस	बाजुरा	४४४२४३२	९७४११६६८८९
२७	मा० श्री महालक्ष्मी अर्याल(उपाध्याय)	नेपाली कांग्रेस	मकवानपुर	५५२७६९३	९८५१०६४८९९
२८	मा० श्री मोहम्द सफिक मिया	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	स्याङजा	४४४३०३७	९८४९०४६४५६
२९	मा० श्री राजकाजी महर्जन	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	ललितपुर		९८५११००९३४
३०	मा० श्री राजेन्द्र महतो	सद्भावना पार्टी	सर्लाही	४४७०८३९	९८५१०६००३०
३१	मा० श्री रामकृष्ण यादव	नेपाली कांग्रेस	सिरहा	४१०८२०६	९८४१९४२७६६
३२	मा० श्री रामप्रित पासवान	ने.क.पा.(एमाले)	सप्तरी	४९९०००७	९८५१०५९१०५
३३	मा० श्री लालमणी यादव	ने.क.पा. (एमाले)	चितवन	५००९१९५	९७४१६२४६०
३४	मा० श्री लीला न्याईच्याई	ने.क.कि.पा.	भक्तपुर	६६१७२९५	९८५१०५८४९५
३५	मा० श्री विष्णुप्रसाद चौधरी थारू	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	बर्दिया		९७४११६७८९८
३६	मा० श्री शिवचन्द्र प्रसाद कुशवाह	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	बारा		९८४१९५३६८६
३७	मा० श्री सत्य पहाडी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	डोल्पा		९८४१५६०२७४
३८	मा० श्री सावित्रीकुमार काफ्ले	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	मोरङ	४४८४९६३	९७४११५८१२३
३९	मा० श्री सीतादेवी बौडेल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	नवलपरासी		९७४११३३२०८
४०	मा० श्री सीता पोखरेल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	तनहुँ		९८५११०१४६
४१	मा० श्री सुनीलबाबु पन्त	न.क.पा. संयुक्त	गोरखा		९८५१०६७९५९
४२	मा० श्री हेमराज भण्डारी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	धनकुटा		९८४१६२७७६५

संविधानसभा
अल्पसंख्यक तथा सिमान्तकृत समुदायको हक अधिकार संरक्षण समिति

सभापति – मा. लालबाबु पण्डित
मोवाईल नं.: ९८४१५६४५३९

समिति सचिव – श्री सोमबहादुर थापा
फोन: ४२१२९८६ (का.), ६६३०५०४ (नि.) ५७४१०१३१०७ (मो.)

क्र.सं.	समितिको सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	मा० श्री अमिलाल झागड	ए ने.क.पा. माओवादी	मोरङ्ग		९७४११५८१९१
२	मा० श्री इश्वरी न्यौपाने	नेपाली कांग्रेस	कैलाली		९७४१११५४१६
३	मा० श्री इन्द्र ब. गुरूङ	नेपाली कांग्रेस	स्याङ्जा		९८४१५१२७६५
४	मा० श्री उमा भुजेल	ए ने.क.पा. माओवादी	गोर्खा		९८४१५८७०६६
५	मा० श्री ओमप्रकाश शर्मा	नेपाली कांग्रेस	पर्सा	४२५४९५७	९७४११९३८७२
६	मा० श्री कलावती देवी दूसाध	म.ज.अ फोरम (लो.)	बारा	४७८०५५६	
७	मा० श्री कविता कुमारी सरदार	नेपाली कांग्रेस	मोरङ्ग		९८४१९५३७७५
८	मा० श्री कुलप्रसाद नेपाल	ने.क.पा. एमाले	पाल्पा		९८४१९६९२५२
९	मा० श्री कृष्णकुमारी परियार	नेपाली कांग्रेस	कास्की	४४८४५३६	९८०४१९८३१५
१०	मा० श्री खेमबहादुर बम	ए ने.क.पा. माओवादी	डोटी		९७४१०५४६७४
११	मा० श्री गोकर्ण राई	नेपाली कांग्रेस	सोलुखुम्बु		९८५१०००४६८
१२	मा० श्री गोविन्दराम प्रजा	ने.क.पा. एमाले	मकवानपुर	५५३९१४१	९८५५०६७८०
१३	मा० श्री चन्द्रलाल मेचे	म.प. बाट मनोनित	झापा		९८४११४१४५९
१४	मा० श्री चुनबहादुर थामी	ए ने.क.पा. माओवादी	दोलखा		९७४१०९४३०६
१५	मा० श्री जुनकुमारी रोका (ओली)	ए ने.क.पा. माओवादी	रूकुम		९७४१०६८२५६
१६	मा० श्री तिलक परियार	ए ने.क.पा. माओवादी	बाँके		९८४१५१६९२४
१७	मा० श्री दुर्गाजयन्ती राई	ए ने.क.पा. माओवादी	खोटाङ्ग		९८४१०८७५३१
१८	मा० श्री देवेन्द्रप्रसाद पटेल	ए ने.क.पा. माओवादी	रौतहट		९८४१६३५८१४
१९	मा० श्री पदमलाल विश्वकर्मा	ए ने.क.पा. माओवादी	इलाम		९८४१४२४००६
२०	मा० श्री पासाङ्ग शेर्पा (संखुवासभा)	नेपाली काँग्रेस	संखुवासभा		९८५१०७२७४५
२१	मा० श्री पुरन राना थारू	ए ने.क.पा. माओवादी	कन्चनपुर		९८४१९५३५२५
२२	मा० श्री पुरनसिंह दयाल	ने.क.पा. एमाले	बैतडी		९७४१०९७२७३
२३	मा० श्री फुलमतीदेवी चौधरी	राष्ट्रिय जनशक्ति पार्टी	कैलाली		९८४१४२७१३५
२४	मा० श्री भिष्म धिमाल	ए ने.क.पा. माओवादी	झापा		९७४११५८६८५
२५	मा० श्री भीमराज चौधरी राजवंशी	म.ज.अ. फोरम	मोरङ्ग		९७४११५८२७३
२६	मा० श्री माया चेपाङ	ए ने.क.पा. माओवादी	चितवन		९७४११५८११९
२७	मा० श्री मालामती देवी राना	संघीय सद्भावना पार्टी	कैलाली		९७४११६७५५३
२८	मा० श्री मुहमद रिजवान	ने.क.पा. एमाले	सर्लाही		९७४१०३०३६३
२९	मा० श्री मोहनबहादुर खत्री	ए ने.क.पा. माओवादी	उदयपुर		९७४१०८३०४७
३०	मा० श्री मोहमद्दि सिद्दिकी	नेपाली कांग्रेस	बाँके		९८४१०८२१९७
३१	मा० श्री राधववीर जोशी	नेकपा (संयुक्त)	काठमाण्डौं		९८५१०१२८२७
३२	मा० श्री ववितता देवी धोवी	रा.प्र.पा.	रूपन्देही		९८४९०७३६१६
३३	मा० श्री विभाकुमारी कार्की	ने.क.पा. एमाले	बारा		९८४१९४२५४३
३४	मा० श्री शान्ति जिरेल	ने.क.पा. एमाले	दोलखा		९७४१०५२२७४
३५	मा० श्री शान्तीदेवी राजवंशी	ए ने.क.पा. माओवादी	मोरङ्ग		९७४११५८१९३
३६	मा० श्री शिवनारायण उराव	म.ज.अ. फोरम	सुनसरी		९७४११५६१५६
३७	मा० श्री शेरबहादुर पहरी	म.प. बाट मनोनित	मकवानपुर		९७४५०२०५३५
३८	मा० श्री सकुन्तला लेप्चा	ने.क.पा. एमाले	इलाम		९८४१९६५८२३
३९	मा० श्री सलाहुद्दीन मुसलमान	त.म.लो.पा.	कपिलवस्तु		९७४११७४५४३

संविधानसभा
राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बॉडफॉड समिति

सभापति – मा. श्री लोकेन्द्र विष्ट मगर
फोनः ५५४०५४२, मोवाइलः ९८४१५२०४२८

समिति सचिव – श्री भरतराज गौतम
फोनः ४२००१२३ (का.), ४३११९३८ (नि.), ९७४१०१३११४ (मो.)

क्र.सं.	समितिको सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	मा० श्री अनिलकुमार झा	सद्भावना पार्टी	रौतहट	९८५१०५०३५७	९७४१११३८८
२	मा० श्री अमरबहादुर गुरूङ्ग तमु	ए. ने.क.पा. माओवादी	गोरखा	४४८४३४८	९७४११७७५९१
३	मा० श्री आरजु राणा देउवा	नेपाली कांग्रेस	डडेल्धुरा	४३७४२३७	९८५१०८६८८८
४	मा० श्री इन्द्रजीत थारू	ए. ने.क.पा. माओवादी	दाङ-१		९८५११२००२९
५	मा० श्री उमाकान्त चौधरी	नेपाली कांग्रेस	बारा-५	४२६२५३४	९७४११२६०७४
६	मा० श्री ओनसरी घर्ति मगर	ए. ने.क.पा. माओवादी	रोल्पा		९८५११०२४८२
७	मा० श्री गोपाल किराँती	ए. ने.क.पा. माओवादी	सोलुखुम्बु-१		९७४१०२०१४५
८	मा० श्री गोपालमान श्रेष्ठ	नेपाली कांग्रेस	स्याङजा-२	४२८७०९९	९८५१०४२३३
९	मा० श्री चन्दा देवी	ए. ने.क.पा. माओवादी	पर्सा		९७४११९३८८१
१०	मा० श्री चन्द्रदेव जोशी	नेकपा, संयुक्त	काठमाण्डौं	४४९२३१२	९८४१५५२५८५
११	मा० श्री छिमी लामा	ए. ने.क.पा. माओवादी	हुम्ला		९८४१३०४०७८
१२	मा० श्री जयप्रकाशप्रसाद गुप्ता	म.ज.अ.फो.ने (गणतान्त्रिक)	सप्तरी	४४८०४५३	९८५१०३५७९९
१३	मा० श्री दामाकुमारी शर्मा	ए. ने.क.पा. माओवादी	दाङ-२	४७८५५३५	९८४१५९२२६७
१४	मा० श्री ध्रुव आङदम्बे	ए. ने.क.पा. माओवादी	पाँचथर		९८५१११३२१
१५	मा० श्री नरहरि आचार्य	नेपाली कांग्रेस	काठमाण्डौं-५	४७२१४६१	९८४१४९०२३९
१६	मा० श्री नविन्द्रराज जोशी	नेपाली कांग्रेस	काठमाण्डौं-८	४३७९०३८	९८५१०३२०९७
१७	मा० श्री नारायणमान विजुक्छें	ने.म.कि.पार्टी	भक्तपुर-१	६६१०९३३	
१८	मा० श्री निलम के.सी. (खड्का)	ने.क.पा. (माले)	झापा	४४८६२८०	९८४१५१८५९५
१९	मा० श्री पूर्णप्रसाद राजवंशी	ए. ने.क.पा. माओवादी	झापा-३		९८४१५९२०३५
२०	मा० श्री प्रतिभा राणा	रा.प्र.पा	बर्दिया	५५३८०१६	९८५१०९१४७७
२१	मा० श्री प्रेमबहादुर तामाङ	ए. ने.क.पा. माओवादी	रसुवा-१	९७४१०१४१४४	९८४१४४१६९७
२२	मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर	नेपाः राष्ट्रिय पार्टी	काठमाण्डौं	४२५४८३३	९८४१४०२६८६
२३	मा० श्री भरतप्रसाद साह	ए. ने.क.पा. माओवादी	महोत्तरी	५२५०६२२	९८४००५०१०५
२४	मा० श्री महेन्द्रप्रसाद यादव	त.म.लो.पा. नेपाल	सर्लाही		९८४१४९७८६५
२५	मा० श्री महेश चौधरी	मन्त्रिपरिषद्बाट मनोनित	दाङ		९७४१०८३८७४
२६	मा० श्री मो. अफताव आलाम	नेपाली कांग्रेस	रौतहट-२	४४८५५६३	९८४१३२८३२३
२७	मा० श्री मंगलसिद्धि मानन्धर	ने.क.पा. (एमाले)	काठमाण्डौं	४२२०८०२	९८५१०२९९९२
२८	मा० श्री रामकुमार शर्मा	ए. ने.क.पा. माओवादी	महोत्तरी-४	४४८४४१०	९८४९१२१८७४
२९	मा० श्री रामचन्द्र झा	ने.क.पा. (एमाले)	धनुषा-१		९८५११०३९९९
३०	मा० श्री रामजनम चौधरी	म.ज.अ.फो. (लोकतान्त्रिक)	कैलाली	४४८१०९०	९८५१००६५४६
३१	मा० श्री लक्की शेर्पा	ने.क.पा. (एमाले)	काठमाण्डौं	४४१०७६१५	९८५१०३९२२६
३२	मा० श्री विश्वभक्त दुलाल	ए. ने.क.पा. माओवादी	काठमाण्डौं	५५४०२९५	९७४१०५७८९४
३३	मा० श्री शरदसिंह भण्डारी (अछाम)	ए. ने.क.पा. माओवादी	अछाम-२	४११५०५२	९८५११०८१२१
३४	मा० श्री शान्तिदेवी चमार	ने.क.पा. (एमाले)	कपिलवस्तु	४४३७४१०	९८४१९९०३७१
३५	मा० श्री शंकर पोखरेल	ने.क.पा. (एमाले)	दाङ	४२११५५५	९८४१४१३९८०
३६	मा० श्री सन्तबहादुर नेपाली	राष्ट्रिय जनमोर्चा	अर्घाखाँची		९८५११००३७३
३७	मा० श्री सन्तोषी वि.क.	ए. ने.क.पा. माओवादी	रोल्पा		९८४१८६१२७८
३८	मा० श्री सर्वदेवप्रसाद ओझा	म.ज.अ.फो. (लो.)	बाँके-३	४११५६४९	९७४११७४५६०
३९	मा० श्री सावित्रा गुरूङ्ग दुरा	ए. ने.क.पा. माओवादी	तनहुँ		९८४१३२४७७१
४०	मा० श्री सीताकुमारी पौडल	ने.क.पा. (एमाले)	चितवन	४४९२५३८	९८५१००३८३९
४१	मा० श्री सूर्यमान गुरूङ्ग	नेपाली कांग्रेस	ताप्लेजुङ्ग-१	४४८७७९८	९८५१०४२५१०
४२	मा० श्री हितमान शाक्य	ए. ने.क.पा. माओवादी	काठमाण्डौं-६		९८५११००५९०

संविधानसभा
व्यवस्थापिकीय अंगको स्वरूप निर्धारण समिति

सभापति – मा. श्री रमेश रिजाल
मोवाइलः ९८४१३८०८३८, ९७४५०१८९५९

समिति सचिव – श्री बलदेव खड्का
फोनः ४२००१२४ (का.), ४४७४८११ (नि.), ९७४१०१३११८ (मो.)

क्र.सं.	समितिको सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	मा० श्री ओमप्रकाश यादव	म.ज.अ.फोरम, नेपाल (ग.)	रूपन्देही		९७४११५८६६४
२	मा० श्री कल्पना धमला	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	धादिङ्ग		९७४१०९५११२
३	मा० श्री किरण गुरूङ्ग	ने.क.पा. (एमाले)	तनहुँ		९८४१३६८३८२
४	मा० श्री केशवकुमार बुढाथोकी	नेपाली कांग्रेस	झापा		९७४११७३३३४
५	मा० श्री कृष्णा अमात्य	नेपाली कांग्रेस	काठमाडौं		९८०३१७३६६३
६	मा० श्री गमबहादुर श्रीस मगर	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	म्याग्दी		९८४१६०२८८४
७	मा० श्री चलनबहादुर तामाङ्ग	रा.प्र.पा.	सिन्धुपाल्चोक		९७४१०२५३५४
८	मा० श्री जयराम दाहाल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	बारा	९७४११७०१४७,	९८५५०४५०२२
९	मा० श्री जुलीकुमारी महतो	ने.क.पा. (एमाले)	सिरहा	९८०१०३६१६६,	९८५१०३६१६६
१०	मा० श्री डम्बरसिंह सम्बाहाम्फे	ने.क.पा. (एमाले)	पाँचथर		९८४१४४४५११
११	मा० श्री दानबहादुर कुर्मी (चौधरी)	त.म.लो.पा., नेपाल	कपिलवस्तु		९८४१५१६३४२
१२	मा० श्री दावा तामाङ्ग	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सिन्धुपाल्चोक		९७४१०१८२५१
१३	मा० श्री देविलाल थापा	ने.क.पा. (एमाले)	जुम्ला		९८४१५५०११९
१४	मा० श्री धिरेन्द्रा कुमारी उपाध्याय	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कालिकोट		९७४१०५४०३२
१५	मा० श्री नन्दकुमार प्रसाई	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	मोरङ्ग		९८४१६०२२९९
१६	मा० श्री नारायणप्रसाद पौडेल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	दाङ्ग	९८४१५२७१४०	९७४११७४७६८
१७	मा० श्री निमा लामा	मन्त्रिपरिषद्बाट मनोनित	मनाङ्ग		९८५११०८५१४
१८	मा० श्री पूर्णबहादुर खड्का	नेपाली कांग्रेस	सुर्खेत	४४८२७९३	९८५१०८५७४९
१९	मा० श्री प्रमिला राई	नेपाली कांग्रेस	उदयपुर		९८४१९८३०८७
२०	मा० श्री बवन सिंह	स्वतन्त्र	रौतहट		९८४११६६३२५
२१	मा० श्री भिमप्रसाद गौतम	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	तनहुँ		९८५११०८८९४
२२	मा० श्री महेन्द्रध्वज जि.सी.	नेपाली कांग्रेस	नवलपरासी		९८४१३५०९४७
२३	मा० श्री महेशप्रसाद यादव	संघिय सद्भावना पार्टी	सप्तरी	९८४१०३५६०१	९८०८०१५१०१
२४	मा० श्री मानसिंह राजवंशी	ने.क.पा. (एमाले)	झापा		९७४११५८११५
२५	मा० श्री यशोदादेवी अधिकारी	ने.क.पा. (एमाले)	मोरङ्ग		९७४११६७५४१
२६	मा० श्री युवराज कार्की	ने.क.पा. (एमाले)	झापा		९८५१०८७९५४
२७	मा० श्री रामकुमार राई	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	खोटाङ्ग		९७४१०६१७९८
२८	मा० श्री रामसरोज यादव	नेपाली कांग्रेस	धनुषा		९८४१९८३४१७
२९	मा० श्री रामेश्वरप्रसाद रौनियार	नेपाली कांग्रेस	पर्सा		९७४११५८६८७
३०	मा० श्री रूपा सो.सी. चौधरी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कैलाली		९८४१५८७९३३
३१	मा० श्री रेणुकुमारी यादव	म.ज.अ. फोरम, नेपाल	सप्तरी	९८४१५१२३५३	९८५१११०८७७
३२	मा० श्री ललिताकुमारी साह	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सप्तरी		९८४१९९०३२४
३३	मा० श्री लक्ष्मणदत्त जोशी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	दार्चुला		९७४१०१८४००६
३४	मा० श्री विजयकुमार यादव	म.ज.अ. फोरम, नेपाल	सिरहा		९७४११५८६६२
३५	मा० श्री विमलकुमार केडिया	त.म.लो.पा.	रौतहट		९८५१०२१६५०
३६	मा० श्री विश्वनाथप्रसाद अग्रवाल	नेपाली जनता दल	ललितपुर		९८५१०२४४९२
३७	मा० श्री शीला कतिला	मन्त्रिपरिषद्बाट मनोनित	काभ्रेपलान्चोक		९८४१७८३८६५
३८	मा० श्री सन्चपाल मादेन	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	ताप्लेजुङ्ग		९८४११८७७७७
३९	मा० श्री संघप्रसाद थारू	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कपिलवस्तु		९८४११६९१४३
४०	मा० श्री हलिना खातुन सोखिन	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सर्लाही		९८४१९५३७१०
४१	मा० श्री ज्ञानेन्द्र कुमाल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	गोर्खा		९८५११०८४२६

संविधानसभा
राज्यको शासकीय स्वरूप निर्धारण समिति

सभापति – मा. श्री शम्भु हजरा दुसाध
फोन: ४४९९५६७, मोवाइल: ९८४१५८४६००

समिति सचिव – श्री मुकुन्द शर्मा
फोन: ४२००१३४ (का.), ५५६०८२४ (नि.), ९८४१३५१३९५ (मो.)

क्र.सं.	समितिको सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	मा० श्री कुमारी मुक्तान	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	मकवानपुर-४		९८४१५९२६७३
२	मा० श्री केशव राई	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	ओखलढुंगा-१	९८४१९५३४६५	९७४१०२१८१०
३	मा० श्री घनश्याम यादव अहिर	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	रूपन्देही-१		९७४११९६२१४
४	मा० श्री टेकेन्द्रप्रसाद भट्ट	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कन्चनपुर		९८४९०५४५६८
५	मा० श्री टोपबहादुर रायमाझी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	अर्घाखाँची-१	९७४११६६०३६	९८५७०२७८१५
६	मा० श्री तेजबहादुर मिजार	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	काभ्रे-४		९८५११०२२६९
७	मा० श्री दुर्गीदेवी (पासवान)	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	समानुपातिक		९७४११७९७६९
८	मा० श्री नगेन्द्रबहादुर धिमाल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	मोरङ्ग-९	४४८४९६६	९७४११५८१९४
९	मा० श्री नरेन्द्रबहादुर कुँवर	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	बैतडी-१	४४६१२४०	९७४१०६२३१५
१०	मा० श्री नरेश भण्डारी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	जुम्ला-१	४६०२०८३	९७४१०२१७२९
११	मा० श्री पम्फा भुसाल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	ललितपुर-३	४२४१५९१	९८५११०३१६६
१२	मा० श्री शुसिला कन्दङवा	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	समानुपातिक	९८४९०११३९९	९७४११६८२६४
१३	मा० श्री सत्यलाल मुल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	समानुपातिक	६६१३६५७	९८४१३२९४६८
१४	मा० श्री सन्तकुमार थारू	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	बर्दिया		९७४८००६६२३
१५	मा० श्री बुद्धिराम गुरूङ	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	लम्जुङ्ग-१		९८५१०८९६८८
१६	मा० श्री यशोदा गुरूङ्ग (सुवेदी)	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	समानुपातिक	५५२०८०५	९८५१०२९७८५
१७	मा० श्री अशोककुमार रोकाया क्षेत्री	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	समानुपातिक		९८४१९८३६७५
१८	मा० श्री गिरीराजमणि पोखेल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	महोत्तरी-१		९८५११०४०६३
१९	मा० श्री गणेशबहादुर खड्का	नेपाली कांग्रेस	दैलेख-१	४११५८३०	९७४११२८६२२
२०	मा० श्री जिपछिरिङ लामा शेर्पा	नेपाली कांग्रेस	समानुपातिक	४४७१९९७	९८५१०२३९४४
२१	मा० श्री अजयकुमार द्विवेदी	नेपाली कांग्रेस	पर्सा-२	४७८१२४३	९८४१३६३११४
२२	मा० श्री प्रकाशशरण महत	नेपाली कांग्रेस	समानुपातिक		९८५१०३५७५९
२३	मा० श्री प्रदिप गिरी	नेपाली कांग्रेस	समानुपातिक	९८४१४१००१९	९८४१३८०४२२
२४	मा० श्री पुष्पा भुसाल	नेपाली कांग्रेस	अर्घाखाँची-२		९८५११०३१६६
२५	मा० श्री सीता गुरूङ्ग	नेपाली कांग्रेस	समानुपातिक		९८५१०४६७५६
२६	मा० श्री गोविन्द नेपाली	ने.क.पा. (एमाले)	समानुपातिक		९८४१५५२४४९
२७	मा० श्री कृष्णप्रसाद सापकोटा	ने.क.पा. (एमाले)	काभ्रेपलाञ्चोक-३	६६३१९८८	९८५१०२७६९८
२८	मा० श्री प्रदुमनप्रसाद चौहान	ने.क.पा. (एमाले)	पर्सा-४		९७४११५८३५१
२९	मा० श्री पृथ्वीसुब्बा गुरूङ्ग	ने.क.पा. (एमाले)	लमजुङ्ग-२	९८५११०४७५६	९७४११४६७६५
३०	मा० श्री रत्न गुरूङ्ग	ने.क.पा. (एमाले)	समानुपातिक	९८४१५२२९२२	९७४११६८३३७
३१	मा० श्री विष्णुप्रसाद पौडेल	ने.क.पा. (एमाले)	रूपन्देही-४		९८५१११११०५७
३२	मा० श्री सोनाम छेजुङ्ग लामा	ने.क.पा. (एमाले)	समानुपातिक		९७४११७३७६२
३३	मा० श्री हसिना मियाँ	ने.क.पा. (एमाले)	समानुपातिक		९८४११५९७३५
३४	मा० श्री ओमप्रकाश यादव	म.ज.अ.फो. लोकतान्त्रिक	रूपन्देही-६		९७४११५८०३३
३५	मा० श्री दुर्गादेवी महतो	म.ज.अ.फो. लोकतान्त्रिक	समानुपातिक		९७४११७९७६९
३६	मा० श्री लक्ष्मण महतो	म.ज.अ.फो. लोकतान्त्रिक	सिराहा-१	४१०८२०८	९७४११०५९३३
३७	मा० श्री चन्दन शाह	तमलोपा	समानुपातिक		९७४११५४८०१
३८	मा० श्री वृजेशकुमार गुप्त	तमलोपा	कपिलवस्तु-३		९८५१०६२६३३
३९	मा० श्री यदुवंश झा	नेकपा माले (समाजवादी)	समानुपातिक	४४४८६१०	९८४१९८३१५९
४०	मा० श्री सरोजकुमार यादव	सद्भावना पार्टी	बारा-१	४२११६०२	९९८५११०८६८६
४१	मा० श्री अलाउदीन अन्सारी	राप्रपा	नवलपरासी-५	४६०१५७५	९८४१५७९२३४
४२	मा० श्री श्याम सुन्दर गुप्ता	सद्भावना पार्टी (आ.)	म. प. बाट मनोनित	५५२०९१०	९८५११०५०१८

संविधानसभा
न्याय प्रणाली सम्बन्धी समिति

सभापति – मा. श्री प्रभु शाह २०६८/०१/२१ मा मन्त्री नियुक्त हुनु भई उक्त पद रिक्त रहेको ।

समिति सचिव – श्री हिमलाल सुवेदी
फोन: ४२००३७१ (का.), ४४२६६५६ (नि.), ५७४१०१३११६ (मो.)

क्र.सं.	समितिको सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	मा० श्री अग्निप्रसाद सापकोटा	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सिन्धुपाल्चोक-२		९८४१३२१२८७
२	मा० श्री अभिषेकप्रताप शाह	म.ज.अ. फोरम	कपिलवस्तु-५		९७४११२२०६८
३	मा० श्री आमोदप्रसाद उपाध्याय	नेपाली कांग्रेस	मोरङ-१		९८५१०३३५९८
४	मा० श्री एकनाथ ढकाल	नेपाल परिवार दल	गोर्खा		९८५१०३०२४८
५	मा० श्री एकराज भण्डारी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सल्यान	९८५१०१०५१९	९७४११४३५३३
६	मा० श्री कमला थापा	नेपाली कांग्रेस	काभ्रेपलाञ्चोक		९८५१०२२२५३
७	मा० श्री कल्याणी रिजाल	नेपाली कांग्रेस	काठमाण्डौ		९८४१५११७८२
८	मा० श्री कुन्ती कुमारी शाही	रा.प्र.पा. नेपाल	दैलेख		९८५१०४०७७६
९	मा० श्री कुवेर बहादुर वली	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	दाङ	५००१७४४	९७४११८२९०६
१०	मा० श्री खड्ग ब. वस्याल सार्की	नेपाली कांग्रेस	सुर्खेत		९८५१०१६९४५
११	मा० श्री खुमा सुवेदी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	रोल्पा		९८४१५४०३७४
१२	मा० श्री गुणाखर वस्याल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	पर्वत-२		९८४१९५३६९८
१३	मा० श्री गोविन्द पौडेल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	म्याग्दी-१		९८४१९४२६२५
१४	मा० श्री चित्र बहादुर श्रेष्ठ	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	चितवन-४		९८५५०५८६२९
१५	मा० श्री छियामा राई	रा.ज.मु.पा.	सुनसरी		९७४११५८५२८
१६	मा० श्री जयप्रकाश यादव	त.म.लो.पा.	बारा		९७४५००८५८२
१७	मा० श्री जोगीलाल यादव	ने.क.पा. (एमाले)	मोरङ		९७४११५८६७६
१८	मा० श्री दिलबहादुर घिसिङ	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	मकवानपुर-१		९७४११५८३२५
१९	मा० श्री दुर्गा लिंखा	ने.क.पा. (एमाले)	धनकुटा		९८४१३११२३२
२०	मा० श्री देवी खड्का	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	दोलखा-१		९७४१०८०३७७
२१	मा० श्री नारायणी देवी घिमिरे अर्याल	ने.क.पा. (एमाले)	पाल्पा	४४६०७५०	
२२	मा० श्री नीर कुमारी कुँवर	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सिन्धुली-३		९७४१०१८८८३
२३	मा० श्री पूर्णप्रसाद राई	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	संखुवासभा-१		९८४१६९७२४९
२४	मा० श्री मानवहादुर महतो	नेपाली कांग्रेस	कैलाली		९७४१०७९२३१
२५	मा० श्री मो.अकवाल अहमद शाह	म.ज.अ. फोरम	कपिलवस्तु		९८४१३०३६५६
२६	मा० श्री राजकुमार लिम्बु (नाल्वो)	संघीय लो. रा. मञ्च	मोरङ		९८४१७१४७६५
२७	मा० श्री रामकृष्ण चित्रकार	नेपाली कांग्रेस	ललितपुर		९८५१०८४४४०
२८	मा० श्री रामनाथ ढकाल	ने.क.पा. (एमाले)	रूपन्देही-५		९८५१०५२४११
२९	मा० श्री रामबहादुर थापामगर (उदयपुर)	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	उदयपुर		९८५१०४३२९३
३०	मा० श्री रामानन्द मण्डल	म.ज.अ. फोरम	मोरङ-४		९७४११५८२३०
३१	मा० श्री रीमाकुमारी नेपाली	ने.क.पा. (एमाले)	रोल्पा		९८४१५८०९००
३२	मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी	नेपाल लो. स. दल	सप्तरी		९७४११५८१९९
३३	मा० श्री लीलाकुमारी भण्डारी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कैलाली-६		९७४१०८७१५३
३४	मा० श्री लीलादेवी मेहता	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सुनसरी		९७४११५८६९६
३५	मा० श्री लीला सुब्बा	नेपाली कांग्रेस	धनकुटा		९७४११५८२७४
३६	मा० श्री विमला नेपाली	नेपाली कांग्रेस	दाङ		९७४११०४१८८
३७	मा० श्री शान्तिमाया तामाङ	ने.क.पा. (एमाले	दोलखा		९७४१०६४९०२
३८	मा० श्री शिवराम यादव	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सप्तरी		९८४१५४५७०३
३९	मा० श्री शंकरबहादुर खड्का	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	बझाङ-२		९७४१०७२२१३
४०	मा० श्री सावित्री सिंह	नेपाली कांग्रेस	रूपन्देही		९८४१९८३०८८
४१	मा० श्री सुरिताकुमारी साह	म.ज.अ. फोरम	धनुषा		९७४११७४३६०

संविधानसभा
संवैधानिक निकायको संरचना निर्धारण समिति

सभापति – मा. श्री गोविन्द चौधरी
फोन नं.: ४६०१८२०, मोवाईल नं.: ५८५१०५७४६५

समिति सचिव – श्री लवप्रसाद गौतम
फोन: ४२११५६२ (का.), ४३५०४२५ (नि.) ५७४१०१३१११ (मो.)

क्र.सं.	समितिको सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	मा० श्री अवुलकलाम आजाद	ने.क.पा. (एमाले)	रौतहट	४१०८२०१	९७४११५८१३६
२	मा० श्री अम्बिका बस्नेत	नेपाली कांग्रेस	काठमाण्डौं	४४७२०४१	९८५१०१२७४४
३	मा० श्री उमागोठे कपाली	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	भक्तपुर	६६१९२३५	९८४१३०७६८२,
४	मा० श्री काशीदेवी झा	त.म.लो.पा नेपाल	धनुषा	५५४४५७२	९८४४०३६९७६
५	मा० श्री किरण यादव	नेपाली कांग्रेस	महोत्तरी	४४३६९७९	९८४१३२८७०२
६	मा० श्री खोभारी राय	संघिय सद्भावना पार्टी	सर्लाही-५		९८५१००४८४६
७	मा० श्री गोपीबहादुर सार्की (अछामी)	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	मोरङ्ग-८	९८४११४१४५८	९८४२०७५८४७
८	मा० श्री जोखबहादुर महरा	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	रोल्पा	४४६१९२	९८५११०९८९०,
९	मा० श्री डिल्लीमान तामाङ्ग	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	रामेछाप-२	९७४१०१९७३७	९८५१०४४५५०
१०	मा० श्री थममाया थापामगर	ने.क.पा. (एमाले)	म्याग्दी	४२२३०१४	९८४१६१८४९१
११	मा० श्री नरबहादुर पुन	नेपाली कांग्रेस	बाग्लुङ्ग-३	५५७४३१९	९८४१६१५२००
१२	मा० श्री नरबहादुर बिष्ट	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सुर्खेत-३		९७४१०३१४१३
१३	मा० श्री प्रमिलादेवी यादव	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	धनुषा	४४२३२८१	९७४११५८१७४
१४	मा० श्री बलदेव शर्मा मजगैया	नेपाली कांग्रेस	दाङ	४४७२८७६	९८५१०६३२८८
१५	मा० श्री बादशाह कुर्मी	नेपाली कांग्रेस	बाँके	४७८५३४६	९७४११६२८३०,
१६	मा० श्री बिमला के.सी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	रूकुम	४२७९०३५	९७४११७४७६७
१७	मा० श्री वीरेन्द्र जुहारचन्द	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	मुस्ताङ	४३८१८६३	७४११७३९११,
१८	मा० श्री भगवती चौधरी	मन्त्रीपरिषद्बाट मनोनित	सुनसरी	४२२३०५५	९८५१०२९२८१
१९	मा० श्री भानुभक्त जोशी	ने.क.पा. (एमाले)	वझाङ-१	४३७२२८६	९७४१०५२६६८
२०	मा० श्री महालक्ष्मी श्रेष्ठ	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	काठमाडौं	४६७२३९४	९८४१५११०९१
२१	मा० श्री मीना पुन	राष्ट्रिय जनमोर्चा	बाग्लुङ		९८४१२६५९१५
२२	मा० श्री मोहनप्रसाद पाण्डेय	नेपाली कांग्रेस	स्याङजा-३	४४८४३८२	९८५१०७५५६०
२३	मा० श्री यामलाल कँडेल	ने.क.पा. (एमाले)	सुर्खेत-२	५५५५९९८	९७४१०९११५१
२४	मा० श्री रघुवीर महासेठ	ने.क.पा. (एमाले)	धनुषा-५	५५९०४८३	९८५१०३६१६६,
२५	मा० श्री राजकाजी गुरूङ्ग	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कास्की-२	९८५६०२७७५४	९७४११७३४४०
२६	मा० श्री राधादेवी तिमल्सेना	ने.क.पा. (एकिकृत)	काठमाडौं		९८४१२४८५२५
२७	मा० श्री रामचन्द्र प्यासी कुसवाह	ने.क.पा. (एमाले)	बारा	४६००६३८	९८४१२४५४३४
२८	मा० श्री रामवच्चन अहिर (यादव)	म.ज.अ. फोरम लो.	नवलपरासी		९७४११६७६२७
२९	मा० श्री रामसहायप्रसाद यादव	म.ज.अ. फोरम नेपाल	बारा	४७८५३९९	९८४१०६८३३४,
३०	मा० श्री ललिता साह	म.ज.अ. फोरम लो.	सुनसरी	४६००१३५	९८४१२४१६५६,
३१	मा० श्री बिमला सुवेदी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	नुवाकोट-१		९८४१६२३७७६
३२	मा० श्री विषमलाल अधिकारी	ने.क.पा. (एमाले)	सिन्धुली-१	४४२१११०	९७४१०४३५५१
३३	मा० श्री शान्ति बस्नेत (अधिकारी)	ने.क.पा. (एमाले)	काठमाडौं	४३७३१७१	९८५१०६३५९६
३४	मा० श्री शारदा घिमिरे	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	रूपन्देही		९८५७०२७६१५
३५	मा० श्री शिवचन्द्र मिश्र	नेपाली कांग्रेस	सप्तरी	४४८४६११	९८४१५०१४०९
३६	मा० डा. शेखर कोइराला	नेपाली कांग्रेस	मोरङ्ग		९८५१०५५४११
३७	मा० श्री शेरबहादुर देउवा	नेपाली कांग्रेस	डँडेलधुरा-१	४३७४२३७	९८५१०८७२८८
३८	मा० श्री सन्तोष थारू	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सुनसरी	५००१७५७	९७४११५६६९९
३९	मा० श्री सुदन राई	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	भोजपुर-२		९८५११०७७१०
४०	मा० श्री सुरेशकुमार आलेमगर	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	तनहुँ-१	४९९०२७३	९८४१५२५८४५
४१	मा० श्री संजयकुमार साह	म.ज.अ. फोरम लो.	धनुषा-४	४४६०५३०	९८४१२३५८५७
४२	मा० श्री हरिलाल थापामगर	मन्त्रिपरिषद्बाट मनोनित	डँडेलधुरा	४६०१७४७	९७४११६८४८९

संविधानसभा
प्राकृतिक स्रोत, आर्थिक अधिकार तथा राजस्व बाँडफाँड समिति

सभापति – मा. श्री अमृता थापामगर
मोवाईल नं.: ९८४१५२६०१५

समिति सचिव – श्री रामशरण घिमिरे
फोन: ४२००२०६ (का.), ५५८०२५३ (नि.) ५७४१०१३११९ (मो.)

क्र.सं.	समितिको सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	मा० श्री अमृतलाल राजवंशी	नेपाली कांग्रेस	झापा	४२७५२८७	९८४११५१८०७
२	मा० श्री इसलाम मिया धोवी	ए.ने.क.पा. माओवादी	पर्सा	९७४११५८६७०	९८५१०१९९१
३	मा० श्री चिनक कुर्मी	ए.ने.क.पा. माओवादी	नवलपरासी-४		९८४१६११५२७
४	मा० श्री जितेन्द्रप्रसाद सोनार	त.म.लो.पा.	बारा-४	४४४६१४७०	९७४११५५८८५
५	मा० श्री जिवनप्रेम श्रेष्ठ	नेपाली कांग्रेस	गोरखा	४४२२२५८	९८५१०८५१३०
६	मा० श्री डम्बरध्वज तुम्बाहाम्फे	नेकपा एमाले	ताप्लेजुङ्ग-२	४७८३३७३	९८४१४१०५८५
७	मा० श्री तिलकबहादुर रावल	म.ज.अ. फोरम (लो.)	काठमाडौं	४३७१२७६	९८५१०३३५६०
८	मा० श्री तुलबहादुर माझी	ए. ने.क.पा. माओवादी	सिन्धुली		९७४१०६३२६८
९	मा० श्री दिनानाथ शर्मा	ए. ने.क.पा. माओवादी	बाग्लुङ्ग	४३८५४००	९८४१५२९८६५
१०	मा० श्री दिवाकर गोल्छा	नेपाली कांग्रेस	काठमाडौं	४२५०००१	९८५१०१०३५६
११	मा० श्री नवराज कोइराला	ने.म.कि.पा.	कालिकोट	६६१०९७४	९७४१०७४५९५
१२	मा० श्री नवराज धामी	ए. ने.क.पा. माओवादी	मुगु-१		९७४११५४९३६
१३	मा० श्री नारायणप्रसाद दाहाल	ए. ने.क.पा. माओवादी	चितवन-३	४९९०६०८	९८४१५९२४११
१४	मा० श्री पद्माकुमारी अर्याल	नेकपा एमाले	स्याङ्गजा		९८४१४५८२२६
१५	मा० श्री पूर्णकुमार शेर्मा	नेपाली कांग्रेस	पाँचथर-१	५५३२१३५	९८५१०७३९१७
१६	मा० श्री पोष्टबहादुर बोगटी	ए.ने.क.पा. माओवादी	नुवाकोट-३	४२७८३०४	९८४१९७५३२५
१७	मा० श्री बिनोदकुमार चौधरी	नेकपा एमाले	काठमाडौं	४२७८३०४	९८५१०२३३७३
१८	मा० श्री श्रीराम ढकाल	ए. ने.क.पा. माओवादी	तनहुँ		९७४११५८१३५
१९	मा० श्री बिष्णुप्रसाद रिमाल	नेकपा एमाले	नुवाकोट	४१०८४६६	९८५१०५९०३३
२०	मा० श्री बिष्णुमाया विश्वकर्मा	नेकपा एमाले	तनहुँ		९८४१९९०९२९
२१	मा० श्री मधुसूदन अग्रवाल	मजअ फोरम	काठमाडौं		९८५१०४९०५६
२२	मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजाल	नेपाली कांग्रेस	मोरङ्ग	४४२६७७१	९८५१०३२३३९
२३	मा० श्री राजेन्द्रकुमार खेतान	म.प.बाट मनोनित	काठमाडौं	५५२१९९८	९८४१७४७४५६,
२४	मा० श्री रामकुमार यादव	ए.ने.क.पा. माओवादी	सिरहा	४१११८५९	९७४१७१३७०५
२५	मा० श्री रामकुमारी देवी यादव*	ए.ने.क.पा. माओवादी	धनुषा-६	४११८५९	९८४१७१३७०५
२६	मा० श्री रामनरेश राय	सद्भावना पार्टी	सर्लाही		९८४१०३५६०२
२७	मा० श्री रामशरण महत	नेपाली कांग्रेस	नुवाकोट-२	४३७३१३२	९८५१०४२४६६
२८	मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे	नेपाली कांग्रेस	रामेछाप	४४७१२१६	९८५१०३७९८०
२९	मा० श्री लालबहादुर सुस्लिङ्ग मगर	ए.ने.क.पा. माओवादी	मोरङ्ग-२	९८४१९९३०२५	९७४११५८१९५
३०	मा० श्री विजयकुमार पौडेल	नेकपा एमाले	काठमाडौं	४३१५०९९	९७४१०६३९६३
३१	मा० श्री विश्वदिप लिङ्देन लिम्बु	ए.ने.क.पा. माओवादी	झापा-७	४४६१७१७६	८५२६७५५०३
३२	मा० श्री विष्णुकुमारी राई	ए. ने.क.पा. माओवादी	ईलाम		९७४११६८२६२
३३	मा० श्री वीरमान चौधरी	ए. ने.क.पा. माओवादी	कैलाली-३		९७४१०८३३०५
३४	मा० श्री शत्रुधन महतो	नेकपा एमाले	धनुषा-७	४७८४६४	९७४११७५०९३
३५	मा० श्री शान्ता चौधरी	नेकपा एमाले	दाङ्ग	४७८३८६८	९७४१०५४८८८
३६	मा० श्री सरस्वती चौधरी	नेपाली कांग्रेस	धनुषा	४४६२२५१	९७४११७५०९४
३७	मा० श्री सिद्धार्थकुमार सोमानी	ए. ने.क.पा. माओवादी	झापा	४२७५९५८	९८५११०८१४१
३८	मा० श्री सुमित्रादेवी राय यादव	त.म.लो.पा.	सर्लाही-३	४२७४७६१	९८५११०८१११
३९	मा० श्री सूर्यबहादुर के.सी.	रा.प्र.पा.	कास्की	५५२०२५४	९८५१०५३९५७
४०	मा० श्री हरि रोक्का	म.प.बाट मनोनित	खोटाङ्ग	५५४०४३१	९८५११०१९९१
४१	मा० श्री हेमराज तातेड	मजअ फोरम (लो.)	सप्तरी-१	४६०१६२२४	९८५११०८४६४
४२	मा० श्री श्रवणकुमार अग्रवाल	मजअ फोरम	ललितपुर	२३३२८०६	९८५१०३२८०६

*परलोक

संविधानसभा
साँस्कृतिक र सामाजिक ऐक्यवद्धताको आधार निर्धारण समिति

सभापति – मा. श्री नवोदिता चौधरी
फोन: ५५२१३२७, मोवाईल नं.: ५८४११६२२७२

समिति सचिव – बिनोदकुमार अधिकारी
फोन: ४२००११० (का.), ४३७८३८५ (नि.) ५७४१०१३१०८ (मो.)

क्र.सं.	समितिको सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	मा० श्री अर्जुनप्रसाद जोशी	नेपाली कांग्रेस	पर्वत	५५२८४६०	९८५१०२६६८०
२	मा० श्री इन्द्रावती अधिकारी (दनुवार)	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सिन्धुली		९७४११५८१३४
३	मा० श्री उषा गुरूङ्ग	नेपाली कांग्रेस	झापा		९८४१९८३०२७
४	मा० श्री कमला शर्मा	ने.क.पा. एमाले	सुर्खेत		९७४११५४२८६
५	मा० श्री करिमा वेगम	म.ज.अ. फोरम (लो.)	पर्सा	५५४२४७३	९७४११५८६८३
६	मा० श्री कविन्द्रनाथ ठाकुर	त.म.लो.पा.	धनुषा		९८५१०२०१२६
७	मा० श्री कालीबहादुर मल्ल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	जाजरकोट	४४२३६९१	९७४११८८१३४
८	मा० श्री कृष्णा ठाकुर	नेपाली कांग्रेस	धनुषा	६६३६६२७	९७४११७५०९२
९	मा० श्री गोपाल ठाकुर	ने.क.पा. एमाले	बारा	४३१५५४५	९८४१३८७८१०
१०	मा० श्री गौरी महतो कोइरी	सदभावना पार्टी	सुनसरी		९८४१०८०३८८
११	मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरूङ्ग	ने.क.पा. एमाले	मुस्ताङ	५५५३५५८	९८४१२१९७४९
१२	मा० श्री जयराम यादव	म.ज.अ. फोरम नेपाल	मोरङ	९८४२०२०५०३	९७४११९५७०३
१३	मा० श्री डबलबहादुर शाह	मनोनित	बाजुरा	६६३६७१५	९७४११६२६०४
१४	मा० श्री तारा घर्तिमगर	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	रोल्पा		९७४११५४६३४
१५	मा० श्री तिर्थराम डंगोल	नेपाली कांग्रेस	काठमाडौं	४२७८८२९	९८५१०२७३१९
१६	मा० श्री तुलसी सुब्बा	नेपाली कांग्रेस	तेह्रथुम	५५२१६७०	९८५११०१०७३
१७	मा० श्री दलबहादुर राना	ने.क.पा. एमाले	पाल्पा	९७४१०२२१५७	९८४१५४१९२०
१८	मा० श्री दुर्गाकुमारी वि.क.	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कास्की		९८४११५२६९५
१९	मा० श्री धर्मराज वि.क.	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	बझाङ	४७८५३५३	९७४१०७१७७४
२०	मा० श्री नेत्रप्रसाद पन्थी	ने.क.पा. एमाले	रूपन्देही	१६२२५३३८	९८५११०७८८१
२१	मा० श्री पार्वती रसाईली	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	रामेछाप		९७४१०५१६२५
२२	मा० श्री बिना पौडेल	नेपाली कांग्रेस	संखुवासभा	४३७९४१२	
२३	मा० श्री बिना झवाली	ने.क.पा. एमाले	वर्दिया		९७४११५८०६५
२४	मा० श्री विरेन्द्रकुमार माझी	नेपाली कांग्रेस	मोरङ		
२५	मा० श्री मुगालाल महतो	म.ज.अ. फोरम (लो.)	सुनसरी	४४६०९६७	९८४१९८३०७५
२६	मा० श्री मंगल वि.क.	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सुर्खेत		९८५१००३७३२
२७	मा० श्री रणध्वज लिम्बु	ने.क.पा. एमाले	तेह्रथुम	९८४१५५४४०४	९८४१११३६५०
२८	मा० श्री रामनारायण सिंह	रा.प्र.पा. नेपाल	सर्लाही	४४७८९५३	९८५१०९२०९२
२९	मा० श्री रामशिला ठाकुर	ने.क.पा. संयुक्त	महोत्तरी		९८०३८७४७६५
३०	मा० श्री लिलाकुमारी बगाले (सोमई)	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	पाल्पा	४४६०७५७	९७४११६८२१०
३१	मा० श्री लेखराज भट्ट	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कैलाली	४२११७९४	९७४११९६४४१
३२	मा० श्री शारदा नेपाली	ने.क.पा. माले (समाजवादी)	वर्दिया		९७४११६८०५०
३३	मा० श्री शुष्मा शर्मा घिमिरे	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	दाङ	५५८०८६७	९८४२२४८९४८
३४	मा० श्री सवितादेवी यादव	म.ज.अ.फोरम (गणतान्त्रिक)	सुनसरी	४१०९५७२	९८४१९५३४७८
३५	मा० श्री सुकदैया चौधरी (थारू)	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कैलाली		९७४८००६३९६
३६	मा० श्री सन्तोषकुमार बुढामगर	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	रोल्पा		९८४१६०९९२६
३७	मा० श्री हरिनारायण यादव	म.ज.अ. फोरम नेपाल	महोत्तरी	४४७८४७२	९८४१९९०८६१
३८	मा० श्री हिमकुमारी सुनार	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	लमजुङ		९८४१९५३५३९
३९	मा० श्री श्रामणेर आनन्द	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	काठमाडौं	१६२२६४८९	९८४१२१२५७८

संविधानसभा
राष्ट्रिय हितको संरक्षण समिति

सभापति – मा. श्री अमिक शेरचन
मोवाईल नं.: ९८५१०२९२३४, ९७४१०७३९००

समिति सचिव – श्री कृष्णहरि खड्का
फोन: ४२००१२३ (का.), ५५७००९८ (नि.) ९८४१३२९२८६ (मो.)

क्र.सं.	समितिको सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	मा० श्री अजयकुमार चौरसिया	नेपाली कांग्रेस	पर्सा-३		९८५१०१५९२४
२	मा० श्री आत्मारामप्रसाद साह	म.ज.अ.फोरम, (गणतानित्रक)	बारा		९८४१९५३१८१
३	मा० श्री इन्द्रजीत राई	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	भोजपुर	४३७८४८३	९८५१०६६०४०
४	मा० श्री इन्द्रमाया गुरुङ्ग	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	गोर्खा	४४६१६३८	९७४१०३७९३५
५	मा० श्री इश्वर दयाल मिश्र	त.म.लो.पा.	कपिलवस्तु-४	४४८४८६०	९८४११५८३३३
६	मा० श्री उमा कार्की विष्ट	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	संखुवासभा	५२०१७६९	९७४१०८१३९०
७	मा० श्री कमला पन्त	नेपाली कांग्रेस	गोरखा	६६३८५१७	९८४१५५०९६१
८	मा० श्री गोपाल सिंह बोहरा	ने.क.पा. (एमाले)	दार्चुला	५५२४९०८	९७४११३७४३१
९	मा० श्री चन्द्रबहादुर थापा	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	गुल्मी-३		९८५१०१८३५१
१०	मा० श्री चिरञ्जीविराम थारू	ने.क.पा. (एमाले)	बर्दिया	४०३६५२९	९८४१९४७७९०
११	मा० श्री जगतप्रसाद यादव	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सिरहा		९८४१५५२०४३
१२	मा० श्री जगदीश्वर नरसिंह के.सी.	नेपाली कांग्रेस	नुवाकोट	४३५३३४४	९८५१००१११२
१३	मा० श्री जनककुमारी चालिसे	ने.क.पा. (माले)	ललितपुर		९८४१८५१५००
१४	मा० श्री जया घिमिरे	ने.क.पा. (एमाले)	धनुषा	४४७८३८४	९८४१४४१३२२
१५	मा० श्री टेकबहादु बस्नेत	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सल्यान-१	४०२६६६७	९८४१४५४०००
१६	मा० श्री दिपकबहादुर के.सी.	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	प्युठान-२		९८४१९४५६९७
१७	मा० श्री दीपकुमार उपाध्याय (लामिछाने)	नेपाली कांग्रेस	कपिलवस्तु-१	४२६१८३४	९८५१०८९९९०
१८	मा० श्री दुर्गा परियार	ने.क.पा. (एमाले)	उदयपुर	४४७८४०५	९७४११५८२६३
१९	मा० श्री ध्यानगोविन्द रञ्जित	नेपाली कांग्रेस	काठमाडौं-९	४२५४९५५	९८४१५१७३९९
२०	मा० श्री नारायण खड्का	नेपाली कांग्रेस	उदयपुर-१	४३७४२७८	९८५१०७६७१०
२१	मा० श्री पूर्णबहादुर राना	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	बाग्लुङ्ग		९८४१९५३१६३
२२	मा० श्री प्रेमबहादुर पुलामी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	मकवानपुर-२	९८५५०६७८९९	९८४१४५४२१३
२३	मा० श्री प्रल्हाद लामिछाने	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	मकवानपुर-३		९८४१९०४७५८
२४	मा० श्री भगतबहादुर बढुवाल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कैलाली-२	४६०१४२१	९७४११६७४८६
२५	मा० श्री मायाप्रसाद शर्मा	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	जाजरकोट		९८४१०६२४७७
२६	मा० श्री मुन्नीकुमारी गुप्ता	नेपाली कांग्रेस	सप्तरी	४२४४७५७	९८४१६०६२००
२७	मा० श्री मोतीलाल दुगड	नेपाल सद्भावना पार्टी (आ.)	मोरङ्ग	५५२३५५१	९८५११०७६९९
२८	मा० श्री रमा गुरागाई	नेपाली कांग्रेस	काठमाडौं	४४३१४९४	९८५१०९७२२०
२९	मा० श्री रविन्द्रप्रसाद अधिकारी	ने.क.पा. (एमाले)	कास्की-३	३६६१७३९	९७४११५१४८१
३०	मा० श्री रश्मिराज नेपाली	राष्ट्रिय जनमोर्चा	दाङ	४२२७५२८	९७४११४७२०५
३१	मा० श्री राजलाल यादव	म.ज.अ. फोरम (गणतान्त्रिक)	सिरहा-२		९७४११५४९५८
३२	मा० श्री रामचन्द्र राय अमात	म.ज.अ. फोरम, (लोकतान्त्रिक)	सुनसरी	४७८३६६२	९७४११९१०३९
३३	मा० श्री रामबहादुर थापा मगर	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	चितवन-२	४२११५३९	९८४१५८७२५७
३४	मा० श्री रेणुका चौलागाई	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	काभ्रेपलाञ्चोक	४६०२५१२	९८४१६१७८८३
३५	मा० श्री रोशन गाहा थापा	ने.क.पा. (एमाले)	नवलपरासी	४१०८७०९	९८४१०४६७११
३६	मा० श्री ल्हारक्याल लामा	ने.क.पा. (एमाले)	सिन्धुपाल्चोक	४४८१९१०	९८५१०२६६८८
३७	मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण	सद्भावना पार्टी	पर्सा	४३७८८७४	९८५१००३५९६
३८	मा० श्री बालकृष्ण ढुंगेल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	ओखलढुंगा-२	४८२१३४१	९७५१०२०८००
३९	मा० श्री शेरबहादुर कुँवर	ने.क.पा. (एमाले)	अछाम-१	४१०९५०७	९७४१०२३०९५
४०	मा० श्री सदरूल मिया हक	स्वतन्त्र	सप्तरी-५	९८०४७३९७०४	९७४११६३६४०
४१	मा० श्री सूर्यबहादुर सेन	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	गुल्मी	४४९०९६७	९८४१६६९०७४
४२	मा० श्री हरिश ठकुल्ला (कमल क्षेत्री)	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कंचनपुर-४	९७५१०९७७८८	९७४९५०८८८८

संविधानसभा
नागरिक सम्बन्ध समिति

सभापति – मा. श्री मिना पाण्डे
फोन: ४४७४२८२, मोवाईल नं.: ९८४१४४३३२८

समिति सचिव – श्री धनबहादुर श्रेष्ठ
फोन: ४२००११५ (का.), ४४८०३२२ (नि.) ९७४१०१३११२ (मो.)

क्र.सं.	समितिको सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	मा० श्री आशाकुमारी सरदार	म.ज.अ.फोरम, (लो.)	मोरङ	९७४११५८६६०	९८४९२७१६६३
२	मा० श्री उमाकान्त शर्मा	ए.ने.क.पा.(माओवादी)	सल्यान-२	४३५६३२०	९७४१०६८५६२
३	मा० श्री उर्मिला महतो कोईरी	त.म.लो.पा.	सर्लाही	४६०१४३९	९७५१००४८१३
४	मा० श्री किरणकुमार राई	ए.ने.क.पा.(माओवादी)	सुनसरी-१	५००१७५४	९७४१०७८४७३
५	मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली	चु.भा.रा.ए.पा नेपाल	सर्लाही	४४८०१२७	९८४१८९२५८३
६	मा० श्री कृष्णकुमार चौधरी	ए.ने.क.पा.(माओवादी)	कैलाली-४	४९९२६४०	९८४९१५५२६६
७	मा० श्री चन्द्रीराम टमटा	नेपाली कांग्रेस	बैतडी	४६०१५९६	९८४११५१७३२
८.	मा० श्री जगतबहादुर ताजपुरिया	म.प.बाट मनोनीत	झापा	९८०३८७००१७	९८०६०१७५७८
९	मा० श्री जनार्दन शर्मा	ए.ने.क.पा.(माओवादी)	रूकुम-२		९८५११००४४३
१०	मा० श्री जुब्बा सोरेन	ए.ने.क.पा.(माओवादी)	मोरङ		९८४९१५६५१५
११	मा० श्री झक्कुप्रसाद सुवेदी	ए.ने.क.पा.(माओवादी)	काठमाडौं-२	४१११८६६	९८५१००१७२३
१२	मा० श्री टिकाराम सुब्बा लेप्चा	नेपाली कांग्रेस	इलाम	४३७५४२३	९७५१००२६०१
१३	मा० श्री दुधकुमारी हमाल	नेपाली कांग्रेस	डोल्पा	४४८४४४१	९७४११६८१६९
१४	मा० श्री देवराज जोशी	नेपाली कांग्रेस	बाजुरा-१	४४४२१८३	९७४१०६३१९७
१५	मा० श्री धर्मप्रसाद घिमिरे	ए.ने.क.पा.(माओवादी)	झापा-१	४४७८९२०	९८४१९६७७७७
१६	मा० श्री नजिर मिया	ने.क.पा. (एमाले)	अर्घाखाँची	४२७५१२७	९७४११५८५२३
१७	मा० श्री नारदमुनी राना	ने.क.पा. (एमाले)	कैलाली	४७७०८९९	९८५१०७०९६०
१८	मा० श्री नारायण प्रसाद अधिकारी	ए.ने.क.पा.(माओवादी)	प्यूठान-१	९८५११०९१८१	९८४१९४५६९६
१९	मा० श्री पार्वती थापा (श्रेष्ठ)	ए.ने.क.पा.(माओवादी)	गोरखा-१	५५५५५७०	९८४१५४११५८
२०	मा० श्री पुरूषोत्तम बस्नेत	ने.का.	सोलुखुम्बु	४४७२५४४	९८४१२४१८६९
२१	मा० श्री प्रकाश पाखिन	ने.क.पा. (एमाले)	सर्लाही-१		९८४१९४२१२६
२२	मा० श्री बिमला मिजार	ए.ने.क.पा.(माओवादी)	उदयपुर		९७४११५८१३५
२३	मा० श्री मुहम्मद वकिल मुसलमान	म.ज.अ.फोरम, (लो.)	रूपन्देही-७		९७४११५८६७८
२४	मा० श्री राजकिशोर यादव	म.ज.अ.फोरम, नेपाल	सिराहा-६		९७४११७३९८२
२५	मा० श्री रामजीप्रसाद शर्मा	ने.क.पा. (एमाले)	बाग्लुङ-१	४१०२५१८	९८४१६६२६८९
२६	मा० श्री रामरती राम	ने.क.पा. (एमाले)	सिराहा	४१०७५१४	९७४११५८६५४
२७	मा० श्री रामवती चौधरी	ने.का.	सुनसरी		९७४११५६१६६
२८	मा० श्री ललिता किङरीङ मगर	ने.का.	काभ्रेपलाञ्चोक	९८४१५६८३१२	९७४११५८५४७
२९	मा० श्री लक्ष्मी गुरूङ्ग	ए.ने.क.पा.(माओवादी)	रामेछाप		९७४१०७८५६६
३०	मा० श्री विश्वनाथ प्रसाद यादव	म.ज.अ.फोरम, नेपाल	सप्तरी	४६०१७७१	९८४१४३५७७१
३१	मा० श्री शान्ता न्यौपाने	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	चितवन	९८४५०५४८९१	९७४११७४७५८
३२	मा० श्री सविना बराम	म.प.बाट मनोनीत	गोरखा	४४६१६३८	९८४११७३०३६
३३	मा० श्री साबित्रा भुसाल	ने.क.पा. (एमाले)	काठमाडौं	४७७१०४८	९८५१०११२४८
३४	मा० श्री सुनीताकुमारी महतो	ए.ने.क.पा.(माओवादी)	सिराहा		९७४११५८१७५
३५	मा० श्री हर्कबहादुर सिंह	ने.क.पा. (एमाले)	डोटी-१	९७४१०७१६८८	९८४१९५३३७१
३६	मा० श्री हेमबहादुर श्रेष्ठ	ए.ने.क.पा.(माओवादी)	दोलखा-२		९७४१०२६८४४

संविधानसभा
जनमत संकलन तथा समन्वय समिति

सभापति – मा. श्री प्रमोदप्रसाद गुप्ता
फोन: ४७८१८२२, मोवाईल नं.: ९८५११०७८८४

समिति सचिव – श्री बिनोदकुमार अधिकारी
फोन: ४२००११० (का.), ४३७८३८५ (नि.) ९७४१०१३१०८ (मो.)

क्र.सं.	समितिको सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	मा० श्री अच्युतराज पाण्डे	नेपाली कांग्रेस	धादिङ्ग-२		९८५१०७४७६१
२	मा० श्री अर्जुन राई	राष्ट्रिय जनशक्ति पार्टी	खोटाङ्ग	६६३०६४८	९८५१०७५३८५
३	मा० श्री इश्वरीप्रसाद दाहाल	ए. ने.क.पा. माओवादी	काठमाण्डौ	४४२०४४९	९८४१५२९५४३
४	मा० श्री कल्पनादेवी सुवेदी	ए. ने.क.पा. माओवादी	सिन्धुली	४८१११५३	९७४१०६२९९४
५	मा० श्री किरण कुमारी (राय)	ने.क.पा. (एमाले)	सर्लाही		९७४११५८५७६
६	मा० श्री कौशलकुमार राय यादव	म.ज.अ. फोरम, नेपाल	महोत्तरी	५५५९०९३५	९८५१०४६१११
७	मा० श्री कृष्णप्रसाद यादव	नेपाली कांग्रेस	रौतहट	४४९२५१०	९८४१३०१५९२
८	मा० श्री कृष्णबहादुर महरा	ए. ने.क.पा. माओवादी	दाङ		९८४९१५५२४३
९	मा० श्री गीता ठगुन्ना	ए. ने.क.पा. माओवादी	दार्चुला		९७४११९७३३९
१०	मा० श्री गंगा पराजुली	ए. ने.क.पा. माओवादी	ललितपुर	०१-६९१५६८२	९८५१०६७८१२
११	मा० श्री जग्यबहादुर शाही	मन्त्रिपरिषद्बाट मनोनित	दैलेख		९७४११९२४१०
१२	मा० श्री डोल्मा तामाङ	ने.क.पा. (एमाले)	सिन्धुपाल्चोक	४७८१९५८	९८४१५११३२३
१३	मा० श्री दलबहादुर सुनार	ने.क.पा. (एमाले)	बाँके	४४७८८१७	९८४१९८३२०७
१४	मा० श्री दिपक कार्की	ने.क.पा. (एमाले)	झापा-६	४७७००३०	९८५१०७०७११
१५	मा० श्री देविलाल चौधरी	ए. ने.क.पा. माओवादी	कन्चनपुर	९८४१९५३५२६	९७४१०६२४८२
१६	मा० श्री धनराज गुरूङ	नेपाली कांग्रेस	स्याङजा		९८५१०६९२०४
१७	मा० श्री निर्मला प्रसाईं	नेपाली कांग्रेस	इलाम	५५३४६०६	९८४१९४२६८१
१८	मा० श्री पट्टु थारू	ए. ने.क.पा. माओवादी	बाँके		९७४१०९४२४०
१९	मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह	स.मा.प्र.ज.पा.नेपाल	कालिकोट	९८५१०१७६८३	९८४००५००६९
२०	मा० श्री बालकृष्ण खाँण	नेपाली कांग्रेस	रूपन्देही-३	४४८०४४६	९८५१०२३५९९
२१	मा० श्री बीरबहादुर तामाङ्ग	ए. ने.क.पा. माओवादी	धादिङ्ग-३	०१४३६६१६३	९८४१७१६१६५
२२	मा० श्री बुधनीदेवी महतो	ए. ने.क.पा. माओवादी	महोत्तरी	९७४११५४९३२	९८४११६२२५५
२३	मा० श्री भरतकुमारी रेग्मी शर्मा	ए. ने.क.पा. माओवादी	दैलेख	१०-४९९२४८१	९७४१०६४१२८
२४	मा० श्री भीमप्रसाद आचार्य	ने.क.पा. (एमाले)	सुनसरी	६६३४५८९	९८४१९८३९७७
२५	मा० श्री महेन्द्र यादव	नेपाली कांग्रेस	धनुषा	४१०८८९६	९८५११०८४४६
२६	मा० श्री मोहम्मद ईस्तियाक राई	म.ज.अ. फोरम, नेपाल	बाँके	९७४११७३४५०	९८४१८१०४७६
२७	मा० श्री रमणी राम	तमलोपा	सप्तरी		९८५१०५६९६५
२८	मा० श्री राजकुमार राई	ने.क.पा. (एमाले)	धनकुटा	९७४१०९४२८१	९८४११३६५१७
२९	मा० श्री राजबहादुर बुढा क्षेत्री	ने.क.पा. (एमाले)	दैलेख	४७७०५११	९७४११५३५६४
३०	मा० श्री रेणु दाहाल	ए. ने.क.पा. माओवादी	गुल्मी		९८४१८९१६९०
३१	मा० श्री लक्ष्मी परियार	नेपाली कांग्रेस	उदयपुर	९७४११३२९३२	९८५१११२६१९
३२	मा० श्री लक्ष्मीकुमारी चौधरी	ए. ने.क.पा. माओवादी	सप्तरी		९८४१९४२१८९
३३	मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान	दलित जनजाति पार्टी	सिरहा	४४६१२५५	९८४१६११२८३
३४	मा० श्री शत्रुधनप्रसाद सिंह कोईरी	म.ज.अ. फोरम, नेपाल	सिरहा	९७४११५८१००	९८४२८२८५११
३५	मा० श्री शारदादेवी कुमाल	ने.क.पा. (एमाले)	चितवन	४२७५५०९	९८४१९७६१३२
३६	मा० श्री शालिकराम जम्कटेल	ए. ने.क.पा. माओवादी	धादिङ्ग-२	०१२३८०९३३	९८५१०१९७१३
३७	मा० श्री शिवराम गौतम	ए. ने.क.पा. माओवादी	दाङ	४४६१७६८	९८४७९०२६०७
३८	मा० श्री सन्ध्या देवी	म.ज.अ. फोरम, नेपाल	बाँके	४७८१६०८	९७४११५४६३०
३९	मा० श्री सुदर्शन बराल	ए.ने.क.पा. माओवादी	गुल्मी	४२७४७०६	९८५११०७८०६
४०	मा० श्री सुन्दरा थारू	ए.ने.क.पा. माओवादी	बर्दिया		९८४८०८१४००
४१	मा० श्री हर्षजित लामा	नेपाली कांग्रेस	काभ्रे	४९९१२५५	९८४१४२६०१२

संविधानसभा
क्षमता अभिवृद्धि तथा स्रोत व्यवस्थापन समिति

सभापति – मा. श्री मृगेन्द्रकुमार सिंह यादव २०६६/०३/१०
देखि मन्त्री नियुक्त हुनु भए पश्चात उक्त पद रिक्त रहेको ।

समिति सचिव – श्री बीरेन्द्रबहादुर कार्की
फोन: ४२०००५७ (का.), ४३७०५५५ (नि.) ५७४१०१३११० (मो.)

क्र.सं.	समितिको सदस्यहरुको नाम	दलिय सम्बद्धता	प्रतिनिधित्व गरेको जिल्ला	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	मा० श्री इन्द्रमती यादव	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कपिलवस्तु	९८४७०४०८३८	९८४७८३०१५
२	मा० श्री कल्पना सोव	नेपाली कांग्रेस	डोटी	४४६१२८०	९८४८४२१४
३	मा० श्री केशवप्रसाद नेपाल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सिनधुपाल्चोक		९८४१२९५४२८
४	मा० श्री खुसिराम पाखीन	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	गोरखा		९८५१०११४७२
५	मा० श्री गोमा पाठक	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	स्याङ्गजा		९७४११७४७२७
६	मा० श्री चक्रबहादुर ठकुरी	नेपाली कांग्रेस	काठमाडौं-३		९८५१०५७२०३
७	मा० श्री टसी स्हाङमो गुरुङसेनी	ने.क.पा. (एमाले)	मुस्ताङ्ग	२१८१८९२	९८५११००७५४
८	मा० श्री डोलबहादुर कार्की*	ने.क.पा. (एमाले)	स्याङ्गजा	४२७४५४०	९८५१०८४६२५
९	मा० श्री तारानारायण श्रेष्ठ	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	रापेछाप-१		९७४१०५९८५७
१०	मा० श्री दिलिप महर्जन	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	काठमाडौं	४३३२६५२	९८४१५५१७५९
११	मा० श्री पदम ज्योती	मन्त्रिपरिषद्बाट मनोनित	काठमाडौं	४२५२६६५	९८५११०८४३५
१२	मा० श्री पुष्पविक्रम मल्ल	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	धादिङ्ग-१	४३८४७०२	९८४१५१०२३९
१३	मा० श्री बवीना मोक्तान लावती	रा.प्र.पा. नेपाल	झापा		९८४१२७११७३
१४	मा० श्री बसन्ती झा	त.म.लो.पा.	महोत्तरी	४११५०३२	९८४९०८९६९९
१५	मा० श्री बिनोद पहाडी	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	पाल्पा	४२५८११६	९८५१०१७६७३
१६	मा० श्री भक्तबहादुर शाह	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	जाजरकोट		९८४१५९३११३
१७	मा० श्री भैरे कामी	ने.क.पा. (एमाले)	अछाम	४४३९७६२	९८४१९४२१७३
१८	मा० श्री भोटनीदेवी खवास	नेपाली कांग्रेस	मोरङ्ग	९७४११५४६३२	९८४२२०४६७९
१९	मा० श्री मिनाक्षी झा	नेपाली कांग्रेस	धनुषा	४१०८२६१	९७४११७५०९५
२०	मा० श्री मृगेन्द्रकुमार सिंह यादव	म.ज.अ. फोरम, नेपाल	सप्तरी-६		९८४१५१६३२९
२१	मा० श्री राधा झवाली	ने.क.पा. (एमाले)	रूपन्देही		९८४१४२३१२३
२२	मा० श्री रम्भा देवी	म.ज.अ. फोरम, नेपाल	रौतहट	४४७९४१८	९८४१९८३८१०
२३	मा० श्री राजकुमार श्रेष्ठ	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	सिन्धुपाल्चोक-१		९७४११४९७२३
२४	मा० श्री रामबहादुर बोहरा	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	डोल्पा-१		९७४१०५४४३३
२५	मा० श्री शशांक कोइराला	नेपाली कांग्रेस	नवलपरासी-१	४३७८२२९	९८५१०८९८३३
२६	मा० श्री शिवपुजन राय यावद	म.ज.अ. फोरम, नेपाल	सर्लाही-६		९८४१०५१२६७
२७	मा० श्री शोभाकर पराजुली	नेपाली कांग्रेस	बारा		९८५१०८३३८४
२८	मा० श्री सन्तमाया तामाङ	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	काभ्रेपलाञ्चोक		९८४१५४६६९४
२९	मा० श्री सरला यादव	ने.क.पा. (एमाले)	रौतहट	५५३९४९२	९८४१९७६१३१
३०	मा० श्री सलमा खातुन मिकरानी	म.ज.अ. फोरम, नेपाल	सर्लाही		९८०४८२४७५४
३१	मा० श्री समिता कार्की	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	खोटाङ्ग-२		९८४१७४३९०८
३२	मा० श्री सुनदेवी जोशी	नेपाली कांग्रेस	चितवन	४४१३०५६	९८४१९१९९२४
३३	मा० श्री सेवकीदेवी दास तत्मा	म.ज.अ. फोरम, नेपाल	सिरहा		९८०३३१३७२०
३४	मा० श्री हरिराम सिपाइली	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	कैलाली		९७४११६९०११
३५	मा० श्री हितकाजी गुरुङ्ग	ने.क.पा. (एमाले)	स्याङ्गजा-१		९८४१८१२२४४
३६	मा० श्री हिसिला यमी (भट्टराई)	ए.ने.क.पा. (माओवादी)	काठमाडौं-७	४२११८७९	९८५११०२२९८
३७	मा० श्री हिरा गुरुङ	नेपाली कांग्रेस	खोटाङ्ग		९८४१८१४१५५

* मिति २०६७/०६/०५ देखि निलम्बनमा रहनु भएको ।

विवाद समाधान उपसमिति

विवाद समाधान उपसमितिका संयोजक र सदस्यहरु

१. माननीय श्री पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड)– संयोजक
२. माननीय श्री रामचन्द्र पौडेल
३. माननीय श्री माधवकुमार नेपाल
४. माननीय श्री लक्ष्मणलाल कर्ण
५. माननीय श्री कल्पना राणा

उपसमितिमा आमन्त्रित पदाधिकारीहरु

१. सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री झलनाथ खनाल
२. सम्माननीय अध्यक्ष श्री सुवास चन्द्र नेम्वाङ्ग
३. माननीय उपाध्यक्ष श्री पूर्णकुमारी सुवेदी
४. माननीय सभापति श्री नीलाम्बर आचार्य

उपसमितिमा आमन्त्रित संवैधानिक समितिका सदस्यहरु

१. माननीय श्री देवप्रसाद गुरुङ्ग
२. माननीय श्री सुरेन्द्र पाण्डे
३. माननीय श्री विमलेन्द्र निधि
४. माननीय श्री उपेन्द्र यादव
५. माननीय श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी
६. माननीय श्री अग्निप्रसाद खरेल
७. माननीय श्री राधेश्याम अधिकारी
८. माननीय श्री खिमलाल देवकोटा
९. माननीय श्री सपना प्रधान मल्ल

विवाद समाधान उपसमितिबाट २०६८ साल जेठ १४ गते पछि भएका काम कारवाहीहरुः–

१. विवाद समाधान उपसमितिका हालसम्म जेठ २६, २७, ३१, असार १६ गते गरी पाँचवटा बैठक सम्पन्न भएका छन् ।

२. संविधानसभाले राज्यले पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी रहेका र संवैधानिक समितिले नै थप छलफल गरी टुंगो लगाउने भनी पठाएका ७८ वटा प्रश्नहरूमध्ये "संवैधानिक समितिको सचिवालय र उपसमिति अन्तर्गत बनाईएको गृहकार्य टोलीको सुझावको आधारमा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी ७८ मध्ये छरिएर रहेका एउटै विषयसँग सम्बन्धित विवादलाई अंक कायम नराख्ने र अन्य समितिको प्रतिवेदनमा रहेका विवादलाई नदोहोऱ्याउने दृष्टिकोणबाट राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदनमा टुंगो लाग्न बाँकी विवादका विषयलाई २५ वटा प्रश्नमा समेट्ने र सो आधारमा सहमतिका लागि छलफल अघि बढाउने ।" निर्णय उपसमितिको मिति २०६८/३/३१ को बैठकबाट भएको छ ।

अब कायम भएका २५ प्रश्नहरु

मस्यौदाको धारा ३ राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको स्वरूप शिर्षक अन्तर्गत (पेज II-III)

१. उपधारा (३) मा पहिचान, स्वशासन र स्वायत्तता प्रत्याभूत गर्नुपर्ने समुदायमा रहेको आदिवासी, आदिवासी जनजाति भन्ने शब्दहरू स्पष्ट र पर्याप्त भएको वा नभएको ? त्यसमा मधेशी समुदाय र उत्पीडित क्षेत्रका जनता भन्ने शब्दावली पनि थप गर्नुपर्ने वा नपर्ने ?

२. संघीय नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश, स्थानीय गरी तीन तह हुने वा विशेष संरचना पनि रहने ?

धारा ४ संघीय नेपालको संरचना शीर्षक अन्तर्गत (पेज III-IV)

३. (फरकमत) उपधारा (४) को दोस्रो हरफमा रहेको "संविधानको धारा ८ मा व्यवस्था भएबमोजिम" भन्ने शब्दको सट्टा "प्रादेशिक कानूनमा व्यवस्था भएबमोजिम" भन्ने शब्द राख्ने वा नराख्ने ?

४. (फरकमत) उपधारा (५) मा रहेको "स्थापना हुने" पछि "विशेष संरचनालाई" भन्ने शब्दहरू थप्ने वा नथप्ने

५. (फरकमत) सोही उपधारामा रहेको "स्वायत्त क्षेत्रमा संविधानको अनुसूचि ७ मा उल्लिखित अधिकार प्रयोग

गर्ने गरी" भन्ने शब्दहरू हटाउने वा नहटाउने ?

यी ३ वटा माथिका प्रश्नहरु विशेष संरचनासँग सम्बन्धित भएकोले विशेष संरचनाबारेको प्रश्न नं. १० निर्णय भएपछि सम्बोधन गर्न सजिलो हुने देखिन्छ ।

धारा ५ प्रदेशको निर्माण शीर्षक अन्तर्गत (पेज V-VII)

६. राज्यको पुनर्संरचना गरी प्रदेशको संख्या, नामाकरण र सीमाङ्कनको विषयमा रहेको फरक विचारहरूलाई कसरी सम्बोधन गर्ने ?

७. प्रदेशको नाम हेरफेर गर्ने, प्रदेश गाभिने र नयाँ प्रदेशको निर्माण गर्ने सम्बन्धमा रहेको प्रस्तावित व्यवस्था यथावत राख्ने वा परिवर्तित गर्ने ? परिवर्तित गर्ने भए कस्तो व्यवस्था गर्ने ?

धारा ६ संघको राजधानी सम्बन्धी विषय

८. संघको राजधानी निर्धारण गर्ने र हेरफेर गर्ने सम्बन्धी धारा ६ मा प्रस्तावित व्यवस्था परिमार्जन गर्नु पर्ने वा नपर्ने ?

धारा ७ स्थानीय तहको निर्माण र क्षेत्र निर्धारण अन्तर्गत (पेज VII-VIII)

९. संविधानमा रहेका स्थानीय सरकार सम्बन्धी प्रस्तावित व्यवस्था पर्याप्त रहेको वा नरहेको ? स्थानीय सरकार अन्तर्गत विद्यमान जिल्ला तह रहने वा नरहने ? स्थानीय तहको संरचना गर्दा अपनाउने प्रस्तावित मापदण्ड पर्याप्त छ वा छैन ?

धारा ८ विशेष संरचना सम्बन्धी व्यवस्था अन्तर्गत (पेज IX-X)

१०. प्रश्न नं. २ को सम्बन्धमा छलफल भई विशेष संरचना रहने सहमति भएका विशेष संरचना अन्तर्गतका निकायको निर्माण कसरी गर्ने ? विशेष संरचनालाई हुने अधिकार प्रयोगको संयन्त्र कस्तो हुने ? विशेष संरचना प्रदेशको मातहतमा हुने वा नहुने ?

धारा ९ संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाको अधिकारको बाँडफाँड शीर्षक अन्तर्गत (पेज X-XII)

११. प्रादेशिक कानूनसँग स्थानीय तहले बनाएको कानूनमा बाझिएमा त्यस्ता कानून स्वतः निष्कृय हुने भन्ने व्यवस्था राख्ने वा नराख्ने ?

१२. उपधारा (११)– अवशिष्ट अधिकार प्रदेशलाई हुनुपर्ने गरी परिमार्जन गर्ने वा नगर्ने ?

धारा ११ संघीय एकाईहरुबीच उत्पन्न हुने विवाद समाधान सम्बन्धी व्यवस्था

१३. अन्तरप्रादेशिक परिषद्मा विशेषज्ञहरू, स्वतन्त्र व्यक्तिहरू रहनुपर्ने, यो परिषद्मा रहने अवस्था आउने हुँदा प्रभावकारी हुन नसक्ने, यसमा कानूनमन्त्री समेत राख्नु पर्ने भन्ने मतहरू आएका हुँदा यसलाई कसरी सम्बोधन गर्ने ?

धारा १३ राजनैतिक अग्राधिकार सम्बन्धी

१४. राजनीतिक अग्राधिकार सम्बन्धमा धारा १३ मा प्रस्तावित व्यवस्था परिमार्जन गर्नुपर्ने वा नपर्ने ?

१५. उपधारा (२) मा दलितलाई थप सात प्रतिशत क्षतिपूर्ति दिने व्यवस्था हुनुपर्ने विषय राख्ने वा नराख्ने ?

१६. स्थानीय निकायमा दलित समुदायको बाहुल्यता भएको स्थानमा दलित नै प्रमुख हुने व्यवस्था गर्नुपर्ने वा नपर्ने ? (प्रश्न १४ मा रहेको विषयमा छलफल भई भएको सहमतिमा आधारित भई १५ र १६ नं. लाई सम्बोधन गर्नुपर्ने अवस्था रहेको)

१७ मस्यौदामा रहेको धारा १४ महिलाको अधिकार, धारा १५ दलितको अधिकार जस्तै धारा २० थप गरी मुस्लिमको अधिकार उल्लेख गर्नुपर्ने भन्ने विषय उठेको र सभामा सम्बन्धित समितिका सभापतिले स्वीकार गर्नु भएकोले उक्त विषयलाई कसरी सम्बोधन गर्ने ?

अनुसूची–२ स्वायत्त क्षेत्रको सूची अन्तर्गत

१८. यो अनुसूची पूरै हटाउनुपर्ने वा नपर्ने ? (प्रश्न नं. २ र १० सँग अन्तरसम्बन्धित रहेको ।)

अनुसूची-३ संघको अधिकार सूची अन्तर्गत

१९. (फरकमत) देहायका विषयलाई यस अनुसूचीबाट हटाई अनुसूची-४ को प्रदेशको अधिकारको सूचीमा समावेश गर्ने वा नगर्ने ?

- क्रमसंख्या ४ को केन्द्रीय दूरसञ्चार, रेडियो फ्रिक्वेन्सीको बाँडफाँड, टेलिभिजन र हुलाक,
- क्रमसंख्या ५ को भन्सार, अन्तःशुल्क, मूल्य अभिवृद्धि कर, संस्थागत आयकर, राहदानी, भिसा, हुलाक, पर्यटन दस्तुर, सेवा शुल्क दस्तुर,
- क्रमसंख्या २४ को हातहतियार, खरखजाना कारखाना तथा उत्पादन सम्बन्धी,
- क्रमसंख्या २५ को नापतौल, क्रमसंख्या २७ को विमा नीति
- क्रमसंख्या २९ को बौद्धिक सम्पत्ति (पेटेन्ट, डिजाईन, प्रतिलिपि अधिकार समेत)

२०. क्रमसंख्या ३ मा "मुद्रा" शब्द थप्नुपर्ने वा नपर्ने ?

२१. क्रमसंख्या ३० पछि देहायको क्रमसंख्या र विषयहरू थप गर्ने वा नगर्ने ?

"३१. भूमिसुधार, ३२. राष्ट्रियस्तरको वन, ३३. तालतलैया, ३४. निकुञ्ज र ३५. नदी र पहाडहरू ।"

अनुसूची-४ प्रदेशको अधिकारको सूची अन्तर्गत

२२. क्रमसंख्या २१ मा रहेको 'भूमि व्यवस्थापन' शब्द हटाउनुपर्ने वा नपर्ने ?

अन्य प्रश्नहरु

२३. जनजाति तथा दलित काउन्सिल बारे संविधानमा व्यवस्था गर्ने वा नगर्ने ?

२४. मधेशी, खस र नेवार जातीय समुदायमा रहेका कथित शुद्र, अछुत वा दलित जातहरूको संविधानको सूचीमा समावेश गर्नुपर्ने वा नपर्ने ?

२५. जनयुद्ध, जनआन्दोलन, मधेशआन्दोलन लगायतका सबै संघर्षहरूमा सहादत प्राप्त गर्नुहुने महान शहीद, बेपत्ता योद्धा र घाईतेको उच्च मूल्याङ्कन गर्दै संघीय, प्रादेशिक, विशेष संरचना र स्थानीय निकाय लगायतका सबै अङ्गहरूमा उनिहरूका परिवारजनहरू र घाईतेलाई प्रतिनिधित्व गरिने कुरा मस्यौदामा उल्लेख गर्नु पर्ने वा नपर्ने ? (यो प्रश्न मौलिक हक र संवैधानिक समितिको प्रतिवेदनमा पनि विचाराधीन रहेकोले अन्तरसम्बन्धित) ।

संविधानसभा सचिवालयको मिति २०६५/११/१३ गते को निर्णय अनुसार विभिन्न जिल्लाहरूमा राय सुझाव संकलनमा खटिएका ४० वटा टोलीमा रहनुभएका माननीय सदस्यहरू तथा सचिवालयका कर्मचारीहरूको नामावली

टोली नं. १ झापा/इलाम

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरूको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	झापा	३	मा० श्री पूर्णप्रसाद राजवंशी	
२	झापा	४	मा० श्री धर्मशिला चापागाई	
३	गोरखा		मा० श्री जिवनप्रेम श्रेष्ठ	
४	तनहुँ		मा० श्री उर्मिला थापा	
५	झापा	६	मा० श्री दिपक कार्की	
६	झापा	५	मा० श्री केशवकुमार बुढाथोकी	
७	झापा	२	मा० श्री गौरीशंकर खड्का	
८	इलाम		मा० श्री निर्मला प्रसाई	
९	झापा		मा० श्री अग्निप्रसाद खरेल	
१०	झापा		मा० श्री मानसिंह राजवंशी	
११	झापा		मा० श्री अमृतलाल राजवंशी	
१२	झापा		मा० श्री चन्द्रलाल मेचे	
१३	झापा		मा० श्री जगतबहादुर ताजपुरिया	
१४	इलाम	३	मा० श्री कुलबहादुर गुरूङ्ग	सभापति
१५	झापा		मा० श्री भिष्म धिमाल	
१६	तेह्रथुम		मा० श्री रणध्वज लिम्बु	
१७	सप्तरी		मा० श्री शिवचन्द्र मिश्र	
१८	नुवाकोट		मा० श्री गोविन्द नेपाली	
१८	स्याङ्जा		मा० श्री गोमा पाठक	
२०	नवलपरासी	३	मा० श्री सीतादेवी बौडेल	
२१	कैलाली	६	मा० श्री लिलाकुमारी भण्डारी	

१. स.स. श्री जयनारायण नेपाल
२. उ.स. श्री पुष्कर सापकोटा
३. क.अ. श्री श्यामलाल न्यौपाने
४. का.स. श्री निशाबु राजवंशी

टोली नं. २ पाँचथर/ताप्लेजङ्ग

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	झापा	१	मा० श्री धर्मप्रसाद घिमिरे	
२	झापा		मा० श्री बबीना मोक्तान लावती	
३	इलाम		मा० श्री पदमलाल विश्वकर्मा	सभापति
४	पाँचथर	२	मा० श्री डम्बर सिंह सम्बाहाम्फे	
५	ताप्लेजुङ	२	मा० श्री डम्बरध्वज तुम्बाहाम्फे	
६	पाँचथर	१	मा० श्री पूर्णकुमार शर्मा	
७	सप्तरी		मा० श्री भुपेन्द्र चौधरी	
८	बारा		मा० श्री गोपाल ठाकुर	
९	बारा		मा० श्री रामचन्द्र प्यासी कुसवाह	
१०	ताप्लेजुङ		मा० श्री सन्चपाल मादेन	
११	पर्सा		मा० श्री चन्दा देवी	
१२	सल्यान		मा० श्री एकराज भण्डारी	
१३	कालिकोट		मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह	

१. उ.स. श्री मानबहादुर कार्की २. उ.प्र.म.प्रा.श्री हरिभक्त खड्का ३. क.अ. श्री जीवन निरौला

टोली नं. ३ मोरङ्ग/भोजपुर

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	सोलुखुम्बु		मा० श्री पुरूषोत्तम बस्नेत	
२	ताप्लेजुङ	१	मा० श्री सूर्यमान गुरूङ	
३	मोरङ	१	मा० श्री आमोदप्रसाद उपाध्याय	
४	मोरङ	२	मा० श्री लालबहादुर सुस्लिङ्ग मगर	
५	मोरङ		मा० श्री लालबाबु पण्डित	सभापति
६	सुनसरी		मा० श्री नबोदिता चौधरी	सभापति
७	मोरङ		मा० श्री आशाकुमारी सरदार	
८	सुनसरी		मा० श्री छियामा राई	
९	मोरङ	४	मा० श्री रामानन्द मण्डल	
१०	मोरङ	३	मा० श्री सावित्रीकुमार काफ्ले	
११	मोरङ	६	मा० श्री भीमराज चौधरी राजवंशी	
१२	मोरङ	९	मा० श्री नगेन्द्रबहादुर धिमाल	
१३	मोरङ		मा० श्री जुब्बा सोरेन	
१४	भोजपुर	१	मा० श्री पदमबहादुर राई	
१५	सुनसरी		मा० श्री गौरी महतो कोइरी	
१६	सुनसरी		मा० श्री भगवति चौधरी	
१७	काठमाण्डौं		मा० श्री कृष्णा अमात्य	
१८	रूपन्देही		मा० श्री राधा झवाली	
१९	दाङ	१	मा० श्री इन्द्रजीत थारू	

१. शा.अ. श्री रमेश मैनाली २. ना.सु. श्री दिनेशप्रकाश आचार्य ३. का.स. श्री गोपाल घर्तिमगर

टोली नं. ४ सुनसरी/धनकुटा

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	मोरङ		मा० श्री जोगीलाल यादव	
२	मोरङ		मा० श्री यशोदादेवी अधिकारी	
३	सुनसरी	१	मा० श्री किरणकुमार राई	
४	सुनसरी	४	मा० श्री मुगालाल महतो	
५	सुनसरी	६	मा० श्री भिमप्रसाद आचार्य	प्र.सचेतक
६	सप्तरी		मा० श्री शिवराम यादव	
७	सुनसरी		मा० श्री रामचन्द्र राय अमात	
८	सुनसरी		मा० श्री ललिता साह	
९	सुनसरी		मा० श्री शिवनारायण उराव	
१०	धनकुटा	२	मा० श्री हरिराज लिम्बु	
११	मोरङ		मा० श्री बोधनारायण सरदार	
१२	सप्तरी		मा० श्री नन्दनकुमार दत्त	
१३	सर्लाही		मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली	
१४	धनकुटा	१	मा० श्री हेमराज भण्डारी	
१५	काठमाण्डौ		मा० श्री तिर्थराम डंगोल	

१. स.स. श्री धनबहादुर श्रेष्ठ २. शा.अ. श्री डमरुप्रसाद निरौला ३. प्रा.स. श्री किरणनिधि तिवारी
४. ख. श्री अच्युतप्रसाद पोखेल ५. का.स. श्री राधेश्याम मिश्र

टोली नं. ५ संखुवासभा/तेह्रथुम

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	झापा		मा० श्री युवराज कार्की	
२	इलाम		मा० श्री विष्णुकुमारी राई	
३	धनकुटा	१	मा० श्री हेमराज भण्डारी	
४	संखुवासभा		मा० श्री उमा कार्की विष्ट	
५	संखुवासभा		मा० श्री पासाङ्ग शेर्पा (संखुवासभा)	
६	संखुवासभा	१	मा० श्री पूर्णप्रसाद राई	
७	संखुवासभा		मा० श्री बिना पौडेल	
८	तेह्रथुम		मा० श्री सुशीला कन्दङवा	सभापति
९	सिरहा		मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान	
१०	सिन्धुली	१	मा० श्री विषमलाल अधिकारी	
११	काठमाण्डौ	३	मा० श्री चक्रबहादुर ठकुरी	
१२	काठमाण्डौ		मा० श्री लक्की शेर्पा	
१३	काठमाण्डौ		मा० श्री तिर्थराम डंगोल	
१४	भक्तपुर	२	मा० श्री सुनिल प्रजापति	
१५	तनहुँ		मा० श्री श्रीराम ढकाल	

१. शा.अ. श्री रामहरि पुडासैनी २. ना.सु. श्री रविन्द्रकुमार गौतम ३. प्रा.स. श्री दिपेन्द्र के.सी.

टोली नं. ६ ओलखढुंगा

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	झापा	७	मा० श्री विश्वदिप लिङदेन लिम्बु	
२	इलाम		मा० श्री सकुन्तला लेप्चा	
३	इलाम		मा० श्री टिकाराम सुब्बा लेप्चा	
४	पाँचथर		मा० श्री ध्रुव आङदम्बे	
५	दाङ		मा० श्री शंकर पोखरेल	
६	सुनसरी		मा० श्री पूजा खनाल	
७	ओखलढुंगा	१	मा० श्री केशव राई	
८	ओखलढुंगा	२	मा० श्री वालकृष्ण ढुंगेल	
९	काठमाण्डौ		मा० श्री शान्ति बस्नेत (अधिकारी)	
१०	बर्दिया		मा० श्री बीना ज्ञवाली	

१. स.स. श्री लबप्रसाद गौतम **२. शा.अ. श्री राजन घिमिरे**
३. ख. श्री कुमार खतिवडा **४. का.स. श्री सुरेन्द्रबहादुर खत्री**

टोली नं. ७ सोलुखुम्बु

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	मोरङ		मा० श्री नन्दकुमार प्रसाई	
२	सोलुखुम्बु		मा० श्री गोकर्ण राई	
३	सिरहा		मा० श्री प्रदीप गिरी	
४	महोत्तरी		मा० श्री भरत प्रसाद शाह	
५	काठमाण्डौ		मा० श्री आङदावा शेर्पा	
६	काठमाण्डौ		मा० श्री दिलिप महर्जन	
७	काठमाण्डौ		मा० श्री श्रामणेर आनन्द	
८	सिन्धुपाल्चोक		मा० श्री डोल्मा तामाङ	
९	नवलपरासी		मा० श्री रोशन गाहा थापा	

१. शा.अ. श्री नरमान महर्जन **२. ख. श्री बाबुराम वस्याल** **३. का.स. श्री भजहरि पुरी**

टोली नं. ८ खोटाङ्ग/सप्तरी

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	मोरङ		मा० श्री मोतिलाल दुगड	
२	खोटाङ्ग		मा० श्री उषाकला राई	
३	खोटाङ्ग		मा० श्री दुर्गाजयन्ती राई	
४	सप्तरी	१	मा० श्री हेमराज तातेड	
५	खोटाङ्ग	२	मा० श्री समिता कार्की	
६	खोटाङ्ग		मा० श्री अर्जुन राई	
७	सप्तरी		मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी	
८	सप्तरी		मा० श्री मुन्नीकुमारी गुप्ता	
९	सप्तरी		मा० श्री लक्ष्मी कुमारी चौधरी	
१०	सप्तरी		मा० श्री विश्वनाथप्रसाद यादव	
११	धनुषा		मा० श्री अरविन्द साह	
१२	धनुषा		मा० श्री जया घिमिरे	
१३	अछाम		मा० श्री भीमबहादुर रावल	

१. उ.स. श्री शान्तकुमार तुलाधर **२. ना.सु. श्री दिल्लीराम चौलागाई**
३. मेकानिक्स श्री मोहनकुमार यादव **४. का.स. श्री शिवराज श्रेष्ठ**

टोली नं. ९ सिरहा/उदयपुर

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	सुनसरी		मा० श्री रामवती चौधरी	
२	धनकुटा		मा० श्री दुर्गा लिंखा	
३	सप्तरी	६	मा० श्री मृगेन्द्रकुमार सिंह यादव	सभापति
४	सप्तरी		मा० श्री रामप्रित पासवान	
५	सिरहा	५	मा० श्री महेन्द्र पासवान	
६	उदयपुर		मा० श्री प्रमिला राई	
७	उदयपुर	१	मा० श्री नारायण खड्का	
८	सिरहा		मा० श्री सेवकीदेवी दास तत्मा	
९	सिरहा	४	मा० श्री शत्रुघनप्रसाद सिंह कोइरी	
१०	सिरहा		मा० श्री रामरती राम	
११	सिरहा	२	मा० श्री राजलाल यादव	
१२	सिरहा	६	मा० श्री राजकिशोर यादव	
१३	उदयपुर		मा० श्री रामबहादुर थापा मगर (उदयपुर)	
१४	सिरहा	३	मा० श्री विजयकुमार यादव	
१५	सिरहा		मा० श्री सुनीता कुमारी महतो	
१६	उदयपुर	३	मा० श्री मोहनबहादुर खत्री	
१७	उदयपुर		मा० श्री बिमला मिजार	
१८	उदयपुर		मा० श्री लक्ष्मी परियार	
१९	धनुषा		मा० श्री दुर्गीदेवी (पासवान)	
२०	सर्लाही		मा० श्री महेन्द्रप्रसाद यादव	

१. मु.अ. श्री बाबुराजा महर्जन **२. क.अ. श्री दिपक दाहाल** **३. ट.स. श्री सुदर्शन गौतम**
४. ख. श्री उद्धवप्रसाद सापकोटा **५. का.स. श्री मोहनप्रसाद अधिकारी**

टोली नं. १० रामेछाप/दोलखा

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	सप्तरी	५	मा० श्री सदरूल मिया हक	
२	सिरहा	१	मा० श्री लक्ष्मण महतो	
३	सिरहा		मा० श्री रामकुमार यादव	
४	उदयपुर		मा० श्री दुर्गा परियार	
५	रामेछाप	१	मा० श्री तारानारायण श्रेष्ठ	
६	रामेछाप	२	मा० श्री डिल्लीमान तामाङ	
७	रामेछाप		मा० श्री दालकुमारी सुनवार	
८	रामेछाप		मा० श्री लक्ष्मी गुरुङ्ग	
९	दोलखा	१	मा० श्री देवी खड्का	
१०	दोलखा		मा० श्री चुनबहादुर थामी	
११	काठमाण्डौं		मा० श्री अच्युतराज पाण्डे	

१. उ.स. श्री ध्रुवप्रसाद घिमिरे **२. ना.सु.टा. श्री गणेशप्रसाद सिंखडा**
३. टे.अ. श्री दिपेन्द्र नागिला **४. का.स. श्री काशीराम श्रेष्ठ**

टोली नं. ११ धनुषा/महोत्तरी

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	धनुषा	२	मा० श्री रामकृष्ण यादव	
२	मोरङ		मा० श्री अमिलाल झागड	
३	सप्तरी		मा० श्री रमणीराम	
४	महोत्तरी	२	मा० श्री हरिनारायण यादव	
५	धनुषा		मा० श्री यदुवंश झा	
६	धनुषा		मा० श्री उर्मिला देवी साह	
७	महोत्तरी	३	मा० श्री गणेश तिवारी नेपाली	
८	महोत्तरी		मा० श्री रामशिला ठाकुर	
९	धनुषा	६	मा० श्री रामकुमारी देवी यादव	
१०	धनुषा		मा० श्री काशीदेवी झा	
११	रौतहट		मा० श्री रम्भा देवी	
१२	सिरहा		मा० श्री जगत प्रसाद यादव	
१३	सिरहा		मा० श्री जुलीकुमारी महतो	
१४	धनुषा		मा० श्री सुरिताकुमारी साह	
१५	धनुषा		मा० श्री प्रमिलादेवी यादव	
१६	धनुषा		मा० श्री कृष्णा ठाकुर	
१७	धनुषा		मा० श्री मीनाक्षी झा	
१८	महोत्तरी		मा० श्री बसन्ती झा	
१९	धनुषा		मा० श्री सरस्वती चौधरी	
२०	महोत्तरी	४	मा० श्री रामकुमार शर्मा	
२१	सर्लाही		मा० श्री महन्थ ठाकुर	

१. शा.अ. श्री झलक शर्मा सापकोटा **२. ना.सु. श्री रमेशप्रसाद गौतम** **३. व.स. श्री निधिकान्त झा**

टोली नं. १२ बारा/रौतहट/पर्सा

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/सचेतक
१	सुनसरी		मा० श्री लीलादेवी मेहता	
२	पर्सा	३	मा० श्री अजयकुमार चौरसिया	
३	धनुषा	३	मा० श्री विमलेन्द्र निधि	
४	रौतहट		मा० श्री विश्वनाथ प्रसाद अग्रवाल	
५	महोत्तरी	५	मा० श्री कौशलकुमार राय यादव	
६	पर्सा		मा० श्री ओमप्रकाश शर्मा	
७	रौतहट	४	मा० श्री कृष्णप्रसाद यादव	
८	बारा	२	मा० श्री शिवचन्द्र प्रसाद कुशवाहा	
९	बारा	३	मा० श्री प्रमोदप्रसाद गुप्ता	सभापति
१०	बारा	६	मा० श्री जयराम दाहाल	
११	बारा		मा० श्री आत्मारामप्रसाद साह	
१२	रौतहट	६	मा० श्री देवेन्द्रप्रसाद पटेल	
१३	रौतहट		मा० श्री अनिलकुमार झा	
१४	रौतहट		मा० श्री अबुल कलाम आजाद	
१५	रौतहट		मा० श्री सरला यादव	
१६	रौतहट		मा० श्री विमलकुमार केडिया	
१७	पर्सा	१	मा० श्री करिमा वेगम	
१८	पर्सा	२	मा० श्री अजयकुमार द्विवेदी	
१९	पर्सा		मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण	
२०	पर्सा		मा० श्री इसलाममिया धोवी	
२१	सर्लाही		मा० श्री रामनारायण सिंह	

१. शा.अ. श्री यमकान्त पाण्डेय २. प्रा.अ. श्री विशेश्वर यादव ३. ना.सु. श्री लक्ष्मीप्रसाद ओझा ४. का.स. श्री हरिप्रसाद अर्याल

टोली नं. १३ सिन्धुली/सर्लाही

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/सचेतक
१	मोरङ	८	मा० श्री गोपीबहादुर सार्की (अछामी)	
२	धनुषा		मा० श्री कविन्द्रनाथ ठाकुर	
३	सर्लाही		मा० श्री उर्मिला महतो कोईरी	
४	महोत्तरी		मा० श्री बुधनीदेवि महतो	
५	सिन्धुली	२	मा० श्री चन्द्रप्रसाद गजुरेल	
६	ललितपुर		मा० श्री जनककुमारी चालिसे	
७	सर्लाही	३	मा० श्री सुमित्रादेवी राय यादव	
८	सर्लाही	५	मा० श्री खोभारी राय	
९	सर्लाही	६	मा० श्री शिवपुजन राय यादव	
१०	सिन्धुली		मा० श्री तुलबहादुर माझी	
११	सर्लाही	२	मा० श्री मुहमद रिजवान	
१२	सर्लाही		मा० श्री सलमा खातुन मिकरानी	
१३	सर्लाही		मा० श्री हलिना खातुन सोखिन	
१४	सर्लाही		मा० श्री गायत्री साह	
१५	सर्लाही		मा० श्री मीना पाण्डे	सभापति
१६	काभ्रेपलाञ्चोक	४	मा० श्री तेजबहादुर मिजार	

१. उ.स. श्री रघुनाथ शर्मा आचार्य २. प्रा.अ. श्री उद्धवप्रसाद गौतम ३. क.अ. श्री जगदीश न्यौपाने ४. ना.टे.स. श्री कुवेर के.सी.

टोली नं. १४ मकवानपुर/चितवन

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	चितवन		मा० श्री उमा अधिकारी (रेग्मी)	
२	इलाम	१	मा० श्री झलनाथ खनाल	
३	मोरङ		मा० श्री बाबुलाल पासवान	
४	धनुषा		मा० श्री महेन्द्र यादव	
५	चितवन	४	मा० श्री चित्रबहादुर श्रेष्ठ	
६	मकवानपुर	१	मा० श्री दिलबहादुर घिसिङ	
७	मकवानपुर	४	मा० श्री कुमारी मुक्तान	
८	काठमाण्डौं		मा० श्री कल्याणी रिजाल	
९	चितवन	१	मा० श्री लालमणी चौधरी	
१०	चितवन	३	मा० श्री नारायणप्रसाद दाहाल	
११	चितवन	५	मा० श्री अमिक शेरचन	सभापति
१२	चितवन		मा० श्री शारदादेवी कुमाल	
१३	चितवन		मा० श्री शान्ता न्यौपाने	
१४	काठमाण्डौं		मा० श्री मंगलसिद्धि मानन्धर	
१५	बाग्लुङ		मा० श्री मीना पुन	

१. स.स. श्री हिमलाल सुवेदी **२. शा.अ. श्री जगदीशचन्द्र शिवाकोटी** **३. शा.अ. श्री इन्द्रकुमारी थपलिया**
४. ना.सु. श्री हेमराज फुयाल **५. का.स. श्री माधव नेपाल**

अनुगमन उप-समितिको कार्य

संविधानसभा, नागरिक सम्बन्ध समिति र अनुगमन उपसमितिको क्रमशः मिति २०६८।०२।०१ र मिति २०६८।०२।२५ को बैठकले सातवटा संविधान सूचना केन्द्रहरूको अनुगमन कार्यमा देहाय बमोजिमका मा० सदस्यहरू र सचिवालयका अधिकृत कर्मचारीहरूको टोली जाने निर्णय गरे बमोजिम अनुगमन टोलीहरूले आ-आफ्नो कार्य सम्पन्न गरी प्रतिवेदन समेत समितिमा पेश गरेको थियो । अनुगमनको कार्यसँगै हरेक केन्द्र अन्तर्गत विभिन्न स्थानहरूमा संविधनसभामा भएगरेका कार्यहरूको बारेमा अर्न्तक्रिया कार्यक्रम पनि सम्पन्न भएको थियो ।

१) ईलाम केन्द्र : मा. श्री आशाकुमारी सरदार, मा. श्री हर्कबहादुर सिंह र शा. अ. श्री सहजीत राई
२) बिराटनगर केन्द्र : मा. श्री दुधकुमारी हमाल र मा. श्री लक्ष्मी गुरूङ
३) धनुषा केन्द्र : मा. श्री केशवप्रसाद मैनाली र सह-सचिव श्री धनबहादुर श्रेष्ठ
४) पोखरा केन्द्र : मा. श्री किरणकुमार राई र मा. श्री ललिता किङरिङ मगर
५) चितवन केन्द्र : मा. श्री बिमला मिजार, मा. श्री साबित्रा भुसाल
६) नेपालगञ्ज केन्द्र : मा. श्री नजिर मिया र मा. श्री शान्ता न्यौपाने
७) धनगढी केन्द्र : मा. श्री कृष्णकुमार चौधरी, मा. श्री नारदमुनी राना र सह-सचिव श्री जयनारायण नेपाल

टोली नं. १५ काठमाडौं/ ललितपुर/भक्तपुर

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	काठमाण्डौं	४	मा० श्री सुप्रभा घिमिरे	
२	काठमाण्डौं		मा० श्री अम्बिका बस्नेत	
३	गोरखा		मा० श्री इन्द्रमायाँ गुरूङ्ग	
४	झापा		मा० श्री चन्द्रप्रकाश मैनाली	
५	मोरङ		मा० श्री राजकुमार लिम्बु (नाल्वो)	
६	धनुषा		मा० श्री रामसरोज यादव	
७	काठमाण्डौं		मा० श्री राधववीर जोशी	
८	भक्तपुर		मा० श्री उमा गोठे (कपाली)	
९	डोल्पा		मा० श्री सत्य पहाडी	
१०	बारा	५	मा० श्री उमाकान्त चौधरी	
११	काठमाण्डौं		मा० श्री गगन थापा	
१२	नुवाकोट		मा० श्री बिष्णुप्रसाद रिमाल	
१३	रौतहट	२	मा० श्री मो. अफताब आलम	
१४	महोत्तरी	६	मा० श्री शरतसिंह भण्डारी	
१५	काठमाण्डौं	६	मा० श्री हितमान शाक्य	
१६	ललितपुर	१	मा० श्री बर्षमान पुन मगर	
१७	काठमाण्डौं	८	मा० श्री नविन्द्रराज जोशी	
१८	मोरङ		मा० श्री गिरिजाप्रसाद कोइराला	
१९	काठमाण्डौं		मा० श्री मधुसूदन अग्रवाल	
२०	काठमाण्डौं	२	मा० श्री झक्कुप्रसाद सुवेदी	
२१	काठमाण्डौं	५	मा० श्री नरहरि आचार्य	
२२	काठमाण्डौं	९	मा० श्री ध्यानगोविन्द रञ्जित	
२३	काठमाण्डौं		मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर	
२४	भक्तपुर	१	मा० श्री नारायणमान विजुक्छें	
२५	काठमाण्डौं		मा० श्री पदमज्योती	
२६	ललितपुर		मा० श्री श्रवणकुमार अग्रवाल	
२७	रूपन्देही	१	मा० श्री घनश्याम यादव अहिर	
२८	रूपन्देही	३	मा० श्री बालकृण खांण	
२९	सुर्खेत		मा० श्री पूर्णबहादुर खड्का	
३०	बैतडी		मा० श्री चन्द्रीराम टमटा	

१. स.स. श्री तोयनाथ भट्टराई २. उ.स. श्री सुदर्शन खड्का ३. शा.अ. श्री चिरीकाजी महर्जन
४. क.अ. श्री हिराध्वज कार्की ५. का.स. श्री बिन्दा भट्टराई

टोली नं. १६ नुवाकोट/रसुवा

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	सुनसरी		मा० श्री सवितादेवी यादव	
२	सप्तरी	३	मा० श्री महेशप्रसाद यादव	
३	सर्लाही		मा० श्री किरणकुमारी (राय)	
४	काठमाण्डौं		मा० श्री रत्न गुरूङ्ग	
५	नुवाकोट	१	मा० श्री विमला सुवेदी	
६	नुवाकोट	३	मा० श्री पोष्टबहादुर वोगटी	प्र.सचेतक
७	नुवाकोट		मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी	
८	नुवाकोट		मा० श्री जगदिश्वर नरसिंह के.सी.	
९	रसुवा	१	मा० श्री प्रेमबहादुर तामाङ	
१०	काभ्रेपलाञ्चोक	१	मा० श्री सूर्यमान दोङ्ग तामाङ्ग	
११	स्याङजा	१	मा० श्री हितकाजी गुरूङ्ग	
१२	कपिलवस्तु		मा० श्री शान्तिदेवी चमार	

१. शा.अ. श्री विष्णु गिरी २. ना.सु. श्री बुद्धिलाल श्रेष्ठ ३. ख. श्री सुशिल पन्त

टोली नं. १७ सिन्धुपाल्चोक/काभ्रेपलाञ्चोक

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	झापा		मा० श्री नीलम के.सी. (खड्का)	
२	ताप्लेजुङ्ग		मा० श्री पासाङ्ग शेर्पा (ताप्लेजुङ्ग)	
३	सुनसरी		मा० श्री सन्तोष थारू	
४	सुनसरी		मा० श्री बोधनारायण सरदार	
५	दोलखा	२	मा० श्री हेमबहादुर श्रेष्ठ	
६	गोरखा		मा० श्री खुसिराम पाख्रीन	
७	दोलखा		मा० श्री शान्ति जिरेल	
८	दोलखा		मा० श्री जिपछिरिङ लामा शेर्पा	
९	काठमाण्डौं		मा० श्री राजेन्द्रकुमार खेतान	
१०	सिन्धुपाल्चोक	१	मा० श्री राजकुमार श्रेष्ठ	
११	सिन्धुपाल्चोक	२	मा० श्री अग्निप्रसाद सापकोटा	
१२	सिन्धुपाल्चोक	३	मा० श्री दावा तामाङ्ग	
१३	सिन्धुपाल्चोक		मा० श्री ल्हारक्याल लामा	
१४	काभ्रेपलाञ्चोक		मा० श्री रेणुका चौलागाईं	
१५	गोरखा		मा० श्री सुनीलबाबु पन्त	
१६	रूकुम		मा० श्री बिमला के.सी.	

१. शा.अ. श्री घनिन्द्रराज चिमौरिया २. प्रा.स. श्री मुकुन्दबहादुर खत्री
३. ख. श्री भुपराज पाण्डे ४. का.स. श्री कृष्णप्रसाद वाग्ले

टोली नं. १८ कास्की/स्याङ्जा

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	सप्तरी		मा० श्री ललिताकुमारी साह	
२	महोत्तरी		मा० श्री किरण यादव	
३	स्याङजा	२	मा० श्री गोपालमान श्रेष्ठ	
४	पर्सा		मा० श्री दुर्गादेवी महतो	
५	चितवन		मा० श्री सीताकुमारी पौडेल	
६	कास्की	२	मा० श्री राजकाजी गुरुङ	
७	तनहुँ		मा० श्री सावित्रा गुरुङ्ग दुरा	
८	चितवन		मा० श्री सुनदेवी जोशी	
९	काठमाण्डौं		मा० श्री राधेश्याम अधिकारी	
१०	कास्की	३	मा० श्री रविन्द्र प्रसाद अधिकारी	
११	कास्की	४	मा० श्री दुर्गाकुमारी वि.क.	
१२	स्याङजा		मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ (स्याङजा)	
१३	स्याङजा		मा० श्री अमृता थापा मगर	सभापति
१४	स्याङजा		मा० श्री इन्द्रबहादुर गुरुङ	

१. स.स. श्री ठाकुरप्रसाद बराल २. शा.अ. श्री धर्मराज ढुंगाना ३. शा.अ. श्री शान्ता मरासिनी
४. ना.सु.टा. श्री भरत थापा ५. का.स. श्री राजबहादुर बस्नेत

टोली नं. १९ लमजुङ/मनाङ

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	सुनसरी	२	मा० श्री धर्मराज निरौला	
२	सिन्धुपाल्चोक		मा० श्री चलनबहादुर तामाङ्ग	
३	बारा		मा० श्री ज्वालाकुमारी साह	
४	मनाङ		मा० श्री निमा लामा	
५	स्याङजा		मा० श्री मोहमद सफिक मिया	
६	कास्की		मा० श्री सूर्यबहादुर के.सी.	
७	स्याङजा		मा० श्री डोलबहादुर कार्की	
८	लमजुङ	२	मा० श्री पृथ्वी सुब्बा गुरुङ्ग	
९	लमजुङ		मा० श्री हिमकुमारी सुनार	
१०	गोरखा	३	मा० श्री अमरबहादुर गुरुङ्ग तमु	
११	बर्दिया		मा० श्री सुन्दरा थारू	

१. शा.अ. श्री एकराम गिरी २. ना.सु. श्री रामकुमार पौडेल
३. का.स. श्री गणेश भट्ट

टोली नं. २० धार्दिङ/गोरखा

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	गोरखा		मा० श्री कमला पन्त	
२	गोरखा		मा० श्री उमा भुजेल	
३	मोरङ		मा० श्री कविता कुमारी सरदार	
४	गोरखा		मा० श्री नारायणकाजी श्रेष्ठ	
५	गोरखा		मा० श्री ज्ञानेन्द्र कुमाल	
६	तेह्रथुम		मा० श्री सीता गुरूङ	
७	स्याङजा		मा० श्री पद्मा कुमारी अर्याल	
८	धादिङ	१	मा० श्री पुष्पविक्रम मल्ल	
९	धादिङ	२	मा० श्री कल्पना धमला	
१०	पर्सा		मा० श्री शम्भु हजरा दुसाध	सभापति
११	धादिङ	३	मा० श्री शालिकराम जम्कटेल	
१२	गोरखा	१	मा० श्री पार्वती थापा (श्रेष्ठ)	

१. स.स. श्री रामशरण घिमिरे **२. ना.सु. श्री पिताम्बर गुरागाईं**
३. प्रा.स. श्री लेखनाथ न्यौपाने **४. का.स. श्री कृष्णमाया डंगोल**

टोली नं. २१ नवलपरासी/तनहुँ

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	भोजपुर		मा० श्री कुमार राई	
२	रामेछाप		मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे	प्र. सचेतक
३	बारा		मा० श्री कलावती देवी दूसाध	
४	बारा		मा० श्री शोभाकर पराजुली	
५	सर्लाही	१	मा० श्री प्रकाश पाख्रिन	
६	रौतहट		मा० श्री निलम वर्मा	
७	नवलपरासी		मा० श्री अलाउदीन अन्सारी	
८	काठमाण्डौ		मा० श्री बिनोदकुमार चौधरी	
९	तनहुँ	१	मा० श्री सुरेशकुमार आलेमगर	
१०	चितवन		मा० श्री पार्वती महतो (कुमाल)	
११	काठमाण्डौ		मा० श्री महालक्ष्मी श्रेष्ठ	
१२	काठमाण्डौ		मा० श्री सपना प्रधान मल्ल	
१३	काभ्रेपलाञ्चोक		मा० श्री कमला थापा	
१४	स्याङजा		मा० श्री हसिना मियाँ	
१५	नवलपरासी	२	मा० श्री महेन्द्र ध्वज जि.सी.	
१६	दाङ		मा० श्री महेश चौधरी	
१७	रोल्पा		मा० श्री ताराकुमारी घर्ती	

१. स.स. श्री सोमबहादुर थापा **२. ख. श्री होमनाथ पहाडी** **३. का.स. श्री चिरिकाजी महर्जन**

टोली नं. २२ रूपन्देही/कपिलवस्तु/अर्घाखाँची

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	रूपेन्देही	२	मा० श्री ओमप्रकाश यादव	
२	अर्घाखाँची	२	मा० श्री पुष्पा भुसाल	
३	धनुषा	७	मा० श्री शत्रुघन महतो	
४	बारा		मा० श्री जयप्रकाश यादव	
५	रौतहट	१	मा० श्री बवन सिंह	
६	कपिलवस्तु		मा० श्री मो. अकवाल अहमद शाह	
७	रूपन्देही		मा० श्री ववितता देवी धोवी	
८	रूपन्देही		मा० श्री शारदा घिमिरे	
९	रूपन्देही	७	मा० श्री मुहम्मद वकिल मुसलमान	
१०	काठमाण्डौ		मा० श्री सावित्रा भुसाल	
११	काठमाण्डौ	६	मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी	
१२	कविलवस्तु		मा० श्री सलाहुद्दीन मुसलमान	
१३	अर्घाखाँची	१	मा० श्री टोपबहादुर रायमाझी	
१४	नुवाकोट		मा० श्री प्रकाशशरण महत	
१५	कास्की		मा० श्री कृष्णकुमारी परियार	
१६	नवलपरासी	५	मा० श्री राम बच्चन अहिर (यादव)	
१७	रूपन्देही	५	मा० श्री रामनाथ ढकाल	सभापति
१८	रूपन्देही		मा० श्री चन्द्रिकाप्रसाद यादव	
१९	रूपन्देही		मा० श्री नेत्रप्रसाद पन्थी	
२०	कपिलवस्तु	१	मा० श्री दीपकुमार उपाध्याय (लामिछाने)	
२१	कपिलवस्तु	२	मा० श्री दानबहादुर कुर्मि (चौधरी)	
२२	कपिलवस्तु	३	मा० श्री वृजेशकुमार गुप्ता	
२३	कपिलवस्तु		मा० श्री इन्द्रमती यादव	
२४	अर्घाखाँची		मा० श्री सन्तबहादुर नेपाली	
२५	अर्घाखाँची		मा० श्री नजिर मिया	

१. उ.स. श्री धनिश्वर पौडेल २. क.अ. श्री विमलराज जोशी ३. ना.सु. श्री रामप्रसाद गैरे ४. ब.स. श्री सुदर्शन पौडेल

टोली नं. २३ पाल्पा/गुल्मी

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	धनकुटा		मा० श्री लिला सुब्बा	
२	गुल्मी	३	मा० श्री चन्द्रबहादुर थापा	
३	पर्सा	५	मा० श्री रमेश रिजाल	सभापति
४	चितवन		मा० श्री रेणु दाहाल	
५	रूपन्देही		मा० श्री श्यामसुन्दर गुप्ता	
६	पाल्पा		मा० श्री रूपा वि.क.	
७	काभ्रेपलाञ्चोक	३	मा० श्री कृष्णप्रसाद सापकोटा	
८	स्याङजा	३	मा० श्री मोहनप्रसाद पाण्डेय	
९	पाल्पा	२	मा० श्री लिलाकुमारी बगाले (सोमई)	
१०	पाल्पा	३	मा० श्री कुलप्रसाद नेपाल	
११	पाल्पा		मा० श्री बिनोद पहाडी	
१२	गुल्मी	२	मा० श्री प्रदीपकुमार ज्ञवाली	
१३	दाङ		मा० श्री दामोदर चौधरी	
१४	रोल्पा		मा० श्री ओनसरी घर्ति मगर	

१. शा.अ. श्री मुकुन्द खनाल २. ना.सु. श्री रविचन्द्र अर्याल ३. ख. श्री धनिश्वर अर्याल

टोली नं. २४ पर्वत/वाग्लुङ

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	मोरङ		मा० श्री भोटनीदेवी खवास	
२	रौतहट		मा० श्री चन्दन साह	
३	वाग्लुङ		मा० श्री दिनानाथ शर्मा	
४	बाग्लुङ		मा० श्री परि थापा	
५	पर्वत	१	मा० श्री अर्जुनप्रसाद जोशी	
६	पर्वत	२	मा० श्री गुणाखर बस्याल	
७	वाग्लुङ	१	मा० श्री रामजीप्रसाद शर्मा	
८	वाग्लुङ	२	मा० श्री चित्रबहादुर के.सी.	
९	बाग्लुङ		मा० श्री पूर्णबहादुर राना	
१०	मोरङ		मा० श्री शान्तिदेवी राजवंशी	
११	कञ्चनपुर		मा० श्री रमेश लेखक	

१. शा.अ. श्री जयप्रसाद पौडेल **२. ख. श्री ठाकुरप्रसाद प्याकुरेल**
३. ना.मा.स. श्री केशवबहादुर कार्की **४. का.स. श्री बद्रि अधिकारी**

टोली नं. २५ म्याग्दी/मुस्ताङ

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	झापा		मा० श्री सिद्धार्थ कुमार सोमानी	
२	धनकुटा		मा० श्री राजकुमार राई	
३	बारा		मा० श्री विभाकुमारी कार्की	
४	पर्सा		मा० श्री रामेश्वरप्रसाद रौनियार	
५	काभ्रेपलाञ्चोक		मा० श्री ललिता किङरिङ मगर	
६	मुस्ताङ		मा० श्री बिरेन्द्र जुहारचन	
७	मकवानपुर	३	मा० श्री प्रल्हाद लामिछाने	
८	कपिलवस्तु	४	मा० श्री ईश्वर दयाल मिश्र	
९	म्याग्दी		मा० श्री थममाया थापामगर	
१०	पाल्पा	१	मा० श्री दलबहादुर राना	
११	वाग्लुङ	३	मा० श्री नरबहादुर पुन	
१२	म्याग्दी	१	मा० श्री गोविन्द पौडेल	
१३	मुस्ताङ		मा० श्री टसी स्हाङमो गुरुङसेनी	

१. उ.स. श्री शेरलाल श्रेष्ठ **२. शा.अ. श्री नेमराज शाक्य**
३. टे.स. श्री सुरेन्द्र महत **४. का.स. श्री चन्द्रप्रसाद ढुंगाना**

टोली नं. २६ दाङ्ग/सल्यान

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	संखुवासभा	२	मा० श्री डम्बरबहादुर खड्का	
२	पर्सा	४	मा० श्री प्रदुमनप्रसाद चौहान	
३	मकवानपुर		मा० श्री शेरबहादुर पहरी	
४	काठमाण्डौं		मा० श्री नीलाम्बर आचार्य	
५	दाङ		मा० श्री रूकमिणी चौधरी	
६	काभ्रेपलाञ्चोक		मा० श्री सन्तमाया तामाङ	
७	दाङ	२	मा० श्री दामाकुमारी शर्मा	
८	दाङ	४	मा० श्री शिवराज गौतम	
९	रूपन्देही		मा० श्री सावित्री सिंह	
१०	दाङ	५	मा० श्री शुषमा शर्मा घिमिरे	
११	दाङ		मा० श्री नारायणप्रसाद पौडेल	
१२	दाङ		मा० श्री शान्ता चौधरी	सभापति
१३	सल्यान	१	मा० श्री टेकबहादुर बस्नेत	
१४	सल्यान	२	मा० श्री उमाकान्त शर्मा	
१५	सल्यान		मा० श्री धिरेन्द्रबहादुर श्रेष्ठ	

१. शा.अ. श्री मणिराम खनाल २. मु.अ. श्री दामोदर शर्मा ३. ना.सु. श्री केशवप्रसाद तिम्सिना ४. का.स. श्री श्रीराम तिवारी

टोली नं. २७ प्युठान/रोल्पा

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	रामेछाप		मा० श्री पार्वती रसाइली	
२	धनुषा		मा० श्री मातृकाप्रसाद यादव	
३	सिन्धुली		मा० श्री कल्पनादेवी सुवेदी	
४	काठमाण्डौं		मा० श्री दिवाकर गोल्छा	
५	मकवानपुर	२	मा० श्री प्रेमबहादुर पुलामी	
६	तनहुँ		मा० श्री भिमप्रसाद गौतम	
७	भक्तपुर		मा० श्री सत्यलाल मुल	
८	मनाङ		मा० श्री यशोदा गुरूङ्ग (सुवेदी)	सभापति
९	प्युठान	१	मा० श्री नारायणप्रसाद अधिकारी	
१०	प्युठान	२	मा० श्री दिपकबहादुर के.सी.	
११	रोल्पा	१	मा० श्री जयपुरी घर्ती	सचेतक
१२	रोल्पा		मा० श्री जोखबहादुर महरा	
१३	रोल्पा		मा० श्री सन्तोषी वि.क.	

१. शा.अ. श्री प्रह्लाद पोखेल २. ना.सु. श्री कान्छा दुलाल ३. ना.मा.स. श्री श्रीधर गेलाल ४. का.स. श्री जंगबहादुर मगर

टोली नं. २८ रुकुम/जाजरकोट

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	रुकुम		मा० श्री लोकेन्द्र विष्ट मगर	
२	भोजपुर		मा० श्री इन्द्रजित राई	
३	भोजपुर	२	मा० श्री सुदन राई	
४	सिन्धुली	३	मा० श्री नीरकुमारी कुंवर	
५	चितवन		मा० श्री माया चेपाङ	
६	रूपन्देही	६	मा० श्री ओमप्रकाश यादव	
७	कपिलवस्तु		मा० श्री संघप्रसाद थारू	
८	रुकुम		मा० श्री कमला रोक्का	
९	जाजरकोट	१	मा० श्री कालीबहादुर मल्ल	
१०	जाजरकोट	२	मा० श्री भक्तबहादुर शाह	
११	जाजरकोट		मा० श्री मायाप्रसाद शर्मा	
१२	बाँके		मा० श्री दलबहादुर सुनार	

१. शा.अ. श्री तुलसी घिमिरे २. ना.सु. श्री रामकृष्ण अधिकारी ३. ख. श्री विजयकुमार भट्टराई ४. का.स. श्री बालकृष्ण न्यौपाने

टोली नं. २९ बर्दिया/सुर्खेत

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	बर्दिया		मा० श्री प्रतिभा राणा	
२	कैलाली		मा० श्री मानबहादुर महतो	
३	सिन्धुली		मा० श्री इन्द्रावती अधिकारी (दनुवार)	
४	सर्लाही		मा० श्री रामनरेश राय	
५	सुर्खेत	३	मा० श्री नरबहादुर विष्ट	
६	मकवानपुर		मा० श्री गोविन्दराम प्रजा	
७	काठमाण्डौं		मा० श्री तिलकबहादुर रावल	
८	गोरखा		मा० श्री सविना बराम	
९	दाङ		मा० श्री विमला नेपाली	
१०	बर्दिया	२	मा० श्री विष्णुप्रसाद चौधरी थारू	
११	बर्दिया	३	मा० श्री सन्तकुमार थारू	
१२	बर्दिया	४	मा० श्री रामचरण चौधरी	
१३	बर्दिया		मा० श्री चिरञ्जीवि राम थारू	
१४	सुर्खेत	१	मा० श्री कमला शर्मा	
१५	सुर्खेत	२	मा० श्री यामलाल कंडेल	
१६	बाँके	३	मा० श्री सर्वदेवप्रसाद ओझा	
१७	कैलाली		मा० श्री रामजनम चौधरी	प्र.सचेतक

१. उ.स. श्री कृष्णहरि खड्का २. शा.अ. श्री भवानी घिमिरे ३. स.ओ.सि. श्री निलम साह ४. ख. श्री नवराज शर्मा

टोली नं. ३० दैलेख/बाँके

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	काठमाण्डौ		मा० श्री कल्पना राणा	
२	तनहुँ		मा० श्री सीता पोखरेल	
३	सुर्खेत		मा० श्री मंगल वि.क.	
४	दैलेख	१	मा० श्री गणेशबहादुर खड्का	
५	भक्तपुर		मा० श्री लीला न्याईच्याँई	
६	दैलेख		मा० श्री भरतकुमारी रेग्मी शर्मा	
७	धनुषा	४	मा० श्री संजयकुमार साह	
८	बाँके		मा० श्री अशोककुमार रोकायाक्षेत्री	
९	बाँके		मा० श्री मोहमद्दि सिद्दिकी	
१०	दैलेख	२	मा० श्री राजबहादुर बुढा क्षेत्री	
११	दैलेख		मा० श्री कुन्ती कुमारी शाही	
१२	बाँके	१	मा० श्री तिलक परियार	
१३	बाँके	२	मा० श्री मोहम्मद इस्तियाक राई	
१४	बाँके		मा० श्री सन्ध्या देवी	सभापति

१. उ.स. श्री केशवप्रसाद आचार्य २. ख. श्री नारायणप्रसाद गौतम ३. ना.टे.स. श्री रामहरि पोखेल ४. का.स. श्री लक्ष्मी गिरी

टोली नं. ३१ जुम्ला

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	काठमाण्डौ		मा० श्री विजयकुमार पौडेल	
२	काठमाण्डौ		मा० श्री विश्वभक्त दुलाल	
३	सिन्धुपाल्चोक		मा० श्री केशवप्रसाद नेपाल	
४	गोरखा		मा० श्री परशुराम रम्तेल	
५	गोरखा		मा० श्री एकनाथ ढकाल	
६	गुल्मी		मा० श्री सूर्यबहादुर सेन	
७	मुस्ताङ	१	मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरूङ्ग	
८	दैलेख		मा० श्री जग्यबहादुर शाही	
९	सुर्खेत		मा० श्री खड्गबहादुर बस्याल (सार्की)	
१०	जुम्ला	१	मा० श्री नरेश भण्डारी	
११	जुम्ला		मा० श्री देविलाल थापा	
१२	कैलाली		मा० श्री नारदमुनि राना	

१. उ.स. श्री केदारबहादुर थापा २. मु.अ. श्री रमेशराज शर्मा ३. ओ.सि. श्री केशव भट्टराई

टोली नं. ३२ कालिकोट

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	तेह्रथुम	१	मा० श्री तुलसी सुब्बा	
२	धनुषा		मा० श्री शारदा झा	
३	सर्लाही		मा० श्री तिलकबहादुर थापा मगर	
४	काभ्रेपलाञ्चोक		मा० श्री हर्षजित लामा	
५	लमजुङ	१	मा० श्री बुद्धिराम गुरुङ	
६	कालिकोट	१	मा० श्री खड्गबहादुर विश्वकर्मा	
७	दाङ		मा० श्री कुबेरबहादुर वली	
८	दाङ		मा० श्री बलदेव शर्मा मजगैयां	
९	कालिकोट		मा० श्री धिरेन्द्राकुमारी उपाध्याय	
१०	कालिकोट		मा० श्री नवराज कोइराला	

१. शा.अ. श्री बालकृष्ण सुवाल २. क.अ. श्री राजेश सुवाल ३. ख. श्री राजु भट्टराई

टोली नं. ३३ डोल्पा

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	काठमाण्डौ		मा० श्री रमा गुरागाईं	
२	ललितपुर		मा० श्री गंगा पराजुली	
३	काभ्रेपलाञ्चोक	२	मा० श्री अकलबहादुर थिङ	
४	कास्की		मा० श्री खिमलाल देवकोटा	
५	नवलपरासी	१	मा० श्री शशांक कोइराला	
६	ललितपुर	२	मा० श्री राजकाजी महर्जन	
७	डोल्पा	१	मा० श्री रामबहादुर बोहोरा	
८	नवलपरासी	४	मा० श्री चिनक कुर्मी	
९	रोल्पा		मा० श्री खुमा सुवेदी	
१०	रूकुम	१	मा० श्री जुनकुमारी रोका (ओली)	
११	डोल्पा		मा० श्री दुधकुमारी हमाल	
१२	अछाम	२	मा० श्री शरदसिंह भण्डारी	

१. शा.अ. श्री मनोजकुमार गिरी २. ना.सु श्री उदयकुमार भण्डारी ३. ख. श्री खुवराज श्रेष्ठ

टोली नं. ३४ मुगु

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	झापा		मा० श्री उषा गुरूङ्ग	
२	मोरङ		मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजाल	
३	दोलखा		मा० श्री शान्तिमाया तामाङ्ग	
४	मुगु		मा० श्री सोनाम छेजुङ्ग लामा	
५	मकवानपुर		मा० श्री महालक्ष्मी अर्याल उपाध्याय	
६	कैलाली		मा० श्री ईश्वरी न्यौपाने	
७	मुगु	१	मा० श्री नवराज धामी	
८	काभ्रेपलाञ्चोक		मा० श्री शीला कतिला	
९	स्याङजा		मा० श्री धनराज गुरूङ	
१०	रूपन्देही		मा० श्री छविलाल विश्वकर्मा	

१. उ.स. श्री मुरारी महत
२. ना.सु. श्री केशवप्रसाद अर्याल
३. स.ले.पा. श्री अर्जुन भट्टराई
४. का.स. श्री डल्ले गुरुङ्ग

टोली नं. ३५ हुम्ला

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	रौतहट	३	मा० श्री प्रभु साह तेली	
२	काठमाण्डौं		मा० श्री ईश्वरीप्रसाद दाहाल	
३	स्याङजा		मा० श्री मालवर सिंह थापा	
४	हुम्ला	१	मा० श्री कर्णजीत बुढाथोकी	
५	उदयपुर	२	मा० श्री मणि (खम्बु) किराँती	
६	हुम्ला		मा० श्री छिमी लामा	

१. उ.स. श्री हिराकाजी तण्डुकार
२. पु.अ. श्री इन्द्रविलाम पौडेल
३. ख. श्री चित्रबहादुर के.सी.
४. ख. श्री तिर्थराज बराल

टोली नं. ३६ कैलाली/कञ्चनपुर/डडेल्धुरा

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	रौतहट		मा० श्री माधवकुमार नेपाल	
२	नुवाकोट	२	मा० श्री रामशरण महत	
३	कपिलवस्तु	५	मा० श्री अभिषेकप्रताप शाह	
४	बाग्लुङ		मा० श्री रत्न शेरचन	
५	दाङ		मा० श्री रश्मिराज नेपाली	
६	काठमाण्डौं		मा० श्री चन्द्रदेव जोशी	
७	सिरहा		मा० श्री सरिता गिरी	
८	कैलाली	१	मा० श्री रूपा सो.सी. चौधरी	
९	बाँके		मा० श्री बादशाह कुर्मी	
१०	कैलाली	२	मा० श्री भगतबहादुर बढुवाल	
११	कैलाली	३	मा० श्री वीरमान चौधरी	
१२	कैलाली	४	मा० श्री कृष्णकुमार चौधरी	
१३	कैलाली		मा० श्री मालामती देवी राना	
१४	कैलाली		मा० श्री सुकदैया चौधरी (थारू)	
१५	कैलाली		मा० श्री हरीराम सिपाइली	
१६	कैलाली		मा० श्री फुलमतीदेवी चौधरी	
१७	कन्चनपुर	२	मा० श्री देवीलाल चौधरी	
१८	कन्चनपुर	३	मा० श्री टेकेन्द्रप्रसाद भट्ट	
१९	डडेल्धुरा		मा० श्री हरिलाल थापा मगर	

१. शा.अ. श्री सुरजकुमार दुरा २. व.स. श्री सुरेशकुमार पुडासैनी ३. ख. श्री नेत्रबहादुर कार्की

टोली नं. ३७ बझाङ

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	बारा	१	मा० श्री सरोजकुमार यादव	
२	रौतहट	५	मा० श्री गोविन्द चौधरी	
३	पाल्पा		मा० श्री नारायणी देवी घिमिरे अर्याल	
४	गुल्मी	१	मा० श्री सुदर्शन बराल	
५	तनहुँ	२	मा० श्री रामचन्द्र पौडेल	
६	कन्चनपुर	१	मा० श्री पुरन राना थारू	
७	खोटाङ	१	मा० श्री रामकुमार राई	
८	बझाङ	१	मा० श्री भानुभक्त जोशी	
९	बझाङ	२	मा० श्री शंकरबहादुर खड्का	
१०	बझाङ		मा० श्री धर्मराज वि.क.	

१. उ.स. श्री तेजबहादुर थापा २. ना.सु. श्री विष्णुप्रसाद आचार्य ३. ख. श्री बाबुराम अर्याल ४. का.स. श्री गोपाल तामाङ

टोली नं. ३८ डोटी /अछाम

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	चितवन		मा० श्री सुरेन्द्र पाण्डे	
२	ललितपुर		मा० श्री रामकृष्ण चित्रकार	
३	तनहुँ		मा० श्री बिष्णुमाया विश्वकर्मा	
४	म्याग्दी		मा० श्री गमबहादुर श्रीस मगर	
५	डोटी		मा० श्री कल्पना सोव	
६	बाँके		मा० श्री पट्टु थारू	
७	डोटी	१	मा० श्री हर्कबहादुर सिंह	
८	अछाम	२	मा० श्री खेमबहादुर बम	
९	अछाम	१	मा० श्री शेरबहादुर कुंवर	

१. स.स. श्री बिरेन्द्रबहादुर कार्की २. शा.अ. श्री वंशीराज पौडेल ३. क.अ. श्री अनन्तराज कोइराला ४. का.स. श्री अच्युत भट्टराई

टोली नं. ३९ बैतडी /दार्चुला

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	खोटाङ्ग		मा० श्री हरि रोक्का	
२	काठमाण्डौं		मा० श्री राधादेवी तिमल्सेना	
३	नुवाकोट		मा० श्री बिन्दा पाण्डे	सभापति
४	रोल्पा		मा० श्री रीमाकुमारी नेपाली	
५	बर्दिया	१	मा० श्री सरला रेग्मी	
६	डडेल्धुरा	१	मा० श्री शेरबहादुर देउवा	
७	डडेल्धुरा		मा० श्री आरजु राणा देउवा	
८	वैतडी	१	मा० श्री नरेन्द्रबहादुर कुँवर	
९	वैतडी	२	मा० श्री रेणु चन्द (भट्ट)	
१०	बैतडी		मा० श्री लोकेन्द्रबहादुर चन्द	
११	बैतडी		मा० श्री पुरनसिंह दयाल	
१२	दार्चुला	१	मा० श्री लक्ष्मण दत्त जोशी	
१३	दार्चुला		मा० श्री गोपालसिंह बोहरा	
१४	दार्चुला		मा० श्री गीता ठगुन्ना	

१. क.अ. श्री प्रदिपकुमार नेपाल २. क.अ. श्री हरिभक्त महतरा ३. ख. श्री टंकप्रसाद सुवेदी

टोली नं. ४० बाजुरा

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र नं.	सदस्यहरुको नाम थर	सभापति/प्र. सचेतक/ सचेतक
१	बारा	४	मा० श्री जितेन्द्रप्रसाद सोनार	सभापति
२	बारा		मा० श्री राम सहायप्रसाद यादव	
३	काठमाण्डौं	१	मा० श्री प्रकाशमान सिंह	
४	धादिङ		मा० श्री बिरबहादुर तामाङ्ग	
५	बर्दिया		मा० श्री शारदा नेपाली	
६	अछाम		मा० श्री भैरे कामी	
७	बाजुरा	१	मा० श्री देवराज जोशी	
८	बाजुरा		मा० श्री महा नेपाली	
९	बाजुरा		मा० श्री डबलबहादुर शाह	

१. उ.स. श्री मदनबहादुर ठकुरी २. ज.अ. श्री कमल थापा ३. ख. श्री पुष्पहरि पौडेल ४. का.स. श्री कुवेर शाही

नोटः माथि उल्लेखित नामावलीमा केही हेरफेर भएको छ । साथै उक्त टोलीहरुमा नपुग भएका जनशक्तिहरु सम्बन्धित जिल्लाबाट उक्त टोलीले व्यवस्था गरेको थियो ।

नाम थर	:–	**स्व. श्री नेमराज शाक्य**
पद	:–	शाखा अधिकृत
जन्मस्थान	:–	ललितपुर
स्थायी ठेगाना		
जिल्ला	:–	ललितपुर
गा.वि.स./न.पा.	:–	ललितपुर उप.म.न.पा.
गाउँ/टोल	:–	च्यासल
वडा नं.	:–	९
बाबुको नाम	:–	श्री अष्टराज शाक्य
पत्निको नाम	:–	श्रीमति मिनु शाक्य
सचिवालयमा सेवारत रहेको अवधि	:–	२०३०/११/१२ देखि २०६५/१२/२६ सम्म राय सुझाव संकलनमा खटाईएको
स्थान (जिल्ला)	:–	टोली नं. १२ – बारा, पर्सा, रौतहट ।

(रायसुझाव संकलनको क्रममा निधन भएका निज सचिवालयका कर्मचारी हुन् ।)

संविधानसभाको सदस्य भई हाल स्वर्गीय हुनुभएका माननीय सदस्यहरुको संक्षिप्त विवरण

मा. गिरीजाप्रसाद कोइराला

जन्म मिति : १९८१/३/२४
जन्म स्थान : दीपनगर, टेडी (सहर्षा जिल्ला, बिहार, भारत)
स्थायी ठेगाना :
जिल्ला : मोरङ
गा.वि.स./न.पा. : विराटनगर उ.म.न.पा. वडा नं. : ९
गाऊँ टोल : हस्पिटल रोड फोन नं. :
काठमाडौं उपत्यकाको ठेगाना :
जिल्ला : काठमाण्डौं
गा.वि.स./न.पा. : का.म.न.पा. वडा नं. : ३
गाऊँ टोल : महाराजगञ्ज फोन नं. : ४३७५८३९
बाबुको नाम : स्व. कृष्णप्रसाद कोइराला
आमाको नाम : स्व.दिव्या कोइराला
वैवाहिक स्थिति : पत्नी स्वर्गीय
पति/पत्नीको नाम : सुष्मा कोइराला
छोराः छोरी : १
शैक्षिक योग्यता : आइ.ए, (बी.एच.यु) विषय :
निर्वाचन प्रकृया : समानुपातिक
जिल्ला :
क्षेत्र नं. :
दलीय संलग्नता : नेपाली काँग्रेस
राजनीतिक दलमा आबद्ध भएको वर्ष :वि.सं. २००३ सालमा नेपाली काँग्रेसको स्थापना र मजदुर आन्दोलन, (भारतीय स्वतन्त्रता आन्दोलनमा सन् १९४२) ।
राजनीतिक यात्रा
क) भूमिगत वर्ष : सन् १९४२ मा केही महिना भारतमा ।
ख) निर्वासन वर्ष :सन् १९४२ मा र वि.सं. २०२८ देखि २०३७ साल सम्म
ग) बन्दी जीवन : वि.सं. २००३–२००६ र २०१७–२०२४ सम्म साथै त्यसपछि पटक पटक गरी जम्मा १२ वर्ष ।
विगतको पेशा र अनुभव :ट्रेड युनियन र पार्टी संगठन सम्बन्धी विभिन्न कार्यमा संबद्ध
कृति/प्रकाशन :
विदेश भ्रमण : एशिया, युरोप, अमेरिका र अफ्रिकाका धेरै मुलुकहरू ।
अन्य :
मृत्यु मितिः २०६६ चैत्र ०७ गते ।

मा. गौरीशंकर खड्का

जन्म मिति : २०१६/५/३
जन्म स्थान : इसिबु २, तेह्रथुम
स्थायी ठेगाना :
जिल्ला : झापा
गा.वि.स./न.पा. : अनारमनी गा.वि.स. वडा नं. : ६
गाँउ टोल : बिर्तामोड फोन नं. : ९८५२६७७१४८
काठमाडौं उपत्यकाको ठेगाना :
जिल्ला : काठमाण्डौं
गा.वि.स./न.पा. : का.म.न.पा. वडा नं. : १०
गाँउ टोल : थापागाँउ, नयाँ बानेश्वर फोन नं. : ४४६०७५७
बाबुको नाम : जय बहादुर खड्का
आमाको नाम : मालिका देवी खड्का
वैवाहिक स्थिति : विवाहित
पति/पत्नीको नाम : सिता खड्का
छोरा : १ छोरी :
शैक्षिक योग्यता : एम.ए. विषय : इतिहास
निर्वाचन प्रकृया : प्रत्यक्ष
जिल्ला : झापा
क्षेत्र नं. : २
दलीय संलग्नता : ए.ने.क.पा. (माओवादी)
राजनीतिक दलमा आबद्ध भएको वर्ष : २०३८ साल देखि
राजनीतिक यात्रा
क) भूमिगत वर्ष : २०५२ साल देखि २०६३ साल सम्म
ख) निर्वासन वर्ष :
ग) बन्दी जीवन : २०५२/११/२२ देखि २०५२/१२/२२ सम्म
विगतको पेशा र अनुभव :
कृति/प्रकाशन :
विदेश भ्रमण : भारत
अन्य :
मृत्यु मितिः २०६७ फागुन ०९ गते ।

मा. डम्बरबहादुर खड्का

जन्म मिति : २०२२/११/२९
जन्म स्थान : जलजला ७
स्थायी ठेगाना :
जिल्ला : संखुवासभा
गा.वि.स./न.पा. : जलजला गा.वि.स. वडा नं. : ७
गाऊँ टोल : संगाऊ फोन नं. : ९८५१०८८०००
काठमाडौं उपत्यकाको ठेगाना :
जिल्ला : भक्तपुर
गा.वि.स./न.पा. : मध्यपुर ठिमी न.पा. वडा नं. : १७
गाऊँ टोल : लोकन्थली फोन नं. : ५६३९८६६
बाबुको नाम : लाल बहादुर खड्का
आमाको नाम : मन कुमारी खड्का
वैवाहिक स्थिति : विवाहित
पति/पत्नीको नाम : सरिता खड्का
छोरा : १ छोरी : १
शैक्षिक योग्यता : एम.ए, बि,एल विषय : राजनिति शास्त्र, कानून
निर्वाचन प्रकृया : प्रत्यक्ष
जिल्ला : संखुवासभा
क्षेत्र नं. : २
दलीय संलग्नता : ने.क.पा (एमाले)
राजनीतिक दलमा आबद्ध भएको वर्ष : २०३६ साल देखि विद्यार्थी राजनिती शुरू ०४८ मा सदस्यता प्राप्त ।
राजनीतिक यात्रा
क) भूमिगत वर्ष :
ख) निर्वासन वर्ष :
ग) बन्दी जीवन : २०६१ माघ १३ देखि २०६१ फाल्गुण ३ सम्म
विगतको पेशा र अनुभव : कृषि, व्यापार, कम्पनीको डाइरेक्टर १ वर्षको अनुभव ।
कृति/प्रकाशन :
विदेश भ्रमण : भारत ।
अन्य :
मृत्यु मितिः २०६७ पौष १० गते ।

मा. दामोदर चौधरी

जन्म मिति : २००० साल
जन्म स्थान : नारायणपुर ५, सौरी दाङ्ग
स्थायी ठेगाना :
जिल्ला : दाङ्ग
गा.वि.स./न.पा. : नारायणपुर गा.वि.स. वडा नं. : ५
गाऊँ टोल : सौरी फोन नं. : ९८४७८२७२५१
काठमाडौं उपत्यकाको ठेगाना :
जिल्ला : काठमाडौं
गा.वि.स. ,न.पा. : का.म.न.पा वडा नं. : ३५
गाऊ, टोल : पुरानो वानेश्वर फोन नं. :
बाबुको नाम : डिल्लीराम चौधरी
आमाको नाम : चमेली चौधरी
ैवाहिक स्थिति : विवाहित
पति/पत्नीको नाम : मनकली चौधरी
छोरा : ३ छोरी : ४
शैक्षिक योग्यता : कक्षा ५ विषयः
निर्वाचन प्रकृया : समानुपातिक
जिल्ला : दाङ्ग
क्षेत्र नं. :
दलीय संलग्नता : नेकपा (माले)
राजनीतिक दलमा आबद्ध भएको वर्ष :२०२३ साल देखि
राजनीतिक यात्रा
क) भूमिगत वर्ष :
ख) निर्वासन वर्ष :
ग) बन्दी जीवन : २०३६।१२।१२ देखि २०३८।९।२८ सम्म
विगतको पेशा र अनुभव : कृषि र राजनीति ।
कृति/प्रकाशन :
विदेश भ्रमणः
अन्यः
मृत्यु मितिः २०६७ बैशाख १६ गते ।

मा. बोधनारायण सरदार

जन्म मिति : २०११।०६।१२
जन्म स्थान : मधेली ६, सुनसरी
स्थायी ठेगाना :
जिल्ला : सुनसरी
गा.वि.स./न.पा. : मधेली गा.वि.स. वडा नं. :
गाऊँ टोल : मधेली फोन नं. :
काठमाडौं उपत्यकाको ठेगाना :
जिल्ला :
गा.वि.स./न.पा. : वडा नं. : ९
गाऊ, टोल : फोन नं. :
बाबुको नाम : घुल्टु सरदार
आमाको नाम : गौरी देवी थरूनी
वैवाहिक स्थिति : विवाहित
पति/पत्नीको नाम : दुर्गा देवी सरदार
छोरा : २ छोरी :
शैक्षिक योग्यता : स्नातक विषयः राजनीति शास्त्र
निर्वाचन प्रकृया : समानुपातिक
जिल्ला : सुनसरी
क्षेत्र नं. :
दलीय संलग्नता : नेपाली कांग्रेस
राजनीतिक दलमा आबद्ध भएको वर्ष :२०२८ साल देखि
राजनीतिक यात्रा
क) भूमिगत वर्ष : ज्ञानेन्द्रको शाही शासनकालमा ३ महिना
ख) निर्वासन वर्ष :
ग) बन्दी जीवन :
विगतको पेशा र अनुभव : विद्यार्थी कालदेखि नै ने.का.प्रति प्रतिवद्ध, साझा यातायात(कार्यकारी निर्देशक), एन.सि.सि.एन. (विशेष अधिकृत) ।
कृति/प्रकाशन :
विदेश भ्रमणः चीन र भारत
अन्यः थारू भाषा उत्थानमा समर्पित, 'छौली परिवार' को संस्थापक सदस्य, तथा आजीवन सदस्य, महासमिति सदस्य (ने.का.) ।
मृत्यु मितिः २०६५ फागुन ३० गते ।

मा. रामकुमारी यादव

जन्म मिति : २००२ साल
जन्म स्थान : बंढिया, सिरहा
स्थायी ठेगाना :
जिल्ला : धनुषा
गा.वि.स./न.पा. : बरमझिया गा.वि.स. वडा नं. : ६
गाऊँ टोल : फोन नं. :
काठमाडौं उपत्यकाको ठेगाना :
जिल्ला : काठमाण्डौं
गा.वि.स./न.पा. : का.म.न.पा. वडा नं. : ३५
गाऊँ टोल : सुविधानगर फोन नं. : ९८४१७१३७०५, ४१११८५९
बाबुको नाम : सुब्बा यादव
आमाको नाम : सुदमा यादव
वैवाहिक स्थिति : विवाहित
पति/पत्नीको नाम : रामवृक्ष यादव
छोरा : १(जनयुद्धमा शहादत प्राप्त) छोरी : ४
शैक्षिक योग्यता : ५ कक्षा पास
निर्वाचन प्रकृया : प्रत्यक्ष
जिल्ला : धनुषा
क्षेत्र नं. : ६
दलीय संलग्नता : ए.ने.क.पा. (माओवादी)
राजनीतिक दलमा आबद्ध भएको वर्ष : २०३५ साल देखि
राजनीतिक यात्रा
क) भूमिगत वर्ष : २०५३ भदौ देखि २०६२ मंसिर सम्म
ख) निर्वासन वर्ष :
ग) बन्दी जीवन :
विगतको पेशा र अनुभव : गृहिणी ।
कृति/प्रकाशन :
विदेश भ्रमण :
अन्य :
मृत्यु मितिः २०६७ श्रावण २९ गते ।

संविधानसभाको बैठकमा माननीय सदस्यहरू

संविधानसभाको पहिलो बैठकमा सपथ लिनुहुँदै माननीय सदस्यहरू

संविधानसभाको पहिलो बैठकमा गणतन्त्र धोषणाको प्रस्तावको समर्थन गर्नुहुँदै माननीय सदस्यहरू

संविधानसभा नागरिक सम्बन्ध समितिका माननीय सदस्यहरू साथमा समिति सचिव

नागरिक सम्बन्ध समिति अन्तर्गत गठित अनुगमन उपसमितिका मा. सदस्यहरू साथमा समिति सचिव

संविधानसभा नागरिक सम्बन्ध समितिको बैठकमा माननीय सदस्यहरू साथमा समिति सचिव